

Korkeasaaren eläintarhan tiedonjakotapojen kehittäminen

Fiona Mikola, Emma Uhtakari

Opinnäytetyö
Matkailun koulutusohjelma
2018

Tekijät Fiona Mikola, Emma Uhtakari	
Koulutusohjelma Matkailun koulutusohjelma	
Opinnäytetyön nimi Korkeasaaren eläintarhan tiedonjakotapojen kehittäminen	Sivu- ja liitesivumäärä 57 + 15
<p>Tämä opinnäytetyö on tehty toimeksiantona Helsingissä sijaitsevalle Korkeasaaren eläintarhalle. Korkeasaari kuuluu Helsingin suosituimpiin nähtävyyksiin etenkin kesäaikaan ja eläintarhassa vierailee vuosittain noin puoli miljoonaa ihmistä.</p> <p>Työn tavoitteena on selvittää vierailijoiden näkemystä Korkeasaaren tämänhetkisten tiedonjakotapojen näkyvyydestä ja toimivuudesta sekä saada konkreettisia kehitysehdotuksia, joiden avulla näitä tiedonjakotapoja voisi parantaa tehokkaammaksi. Tämän lisäksi työn tavoitteena on selvittää, millaisia tiedonjakomenetelmiä ihmiset toivoisivat tulevaisuudessa Korkeasaareen.</p> <p>Tutkimus toteutettiin kvantitatiivisena eli määrällisenä tutkimuksena, kahden kyselylomakkeen avulla. Kyselylomakkeissa oli täysin samat kysymykset, mutta toinen lomakkeista oli verkossa jaettava ja toiseen keräsimme vastauksia paikan päällä. Erotimme lomakkeet, jotta tuloksia vertaillessa pystyimme havainnollistamaan näiden kahden kyselyn vastauksien eroavaisuudet. Verkkokysely toteutettiin 29.4-7.5.2018 välisenä aikana ja paikan päällä Korkeasaarella kyselylomakkeeseen kerättiin vastauksia 5.5.2018 päivän aikana. Kyselyyn vastasi kokonaisuudessaan 156 henkilöä, joista 106 vastausta kerättiin verkon välityksellä ja 50 paikan päällä.</p> <p>Kyselyiden tuloksia analysoidessa huomasimme, että verkkokyselyyn vastanneet vierailijat lähes poikkeuksetta harvemmin kuin paikan päällä vastanneet. Lähes kaikki vastaajista kokivat infotaulut hyödyllisinä, mutta avointen vastausten kohdalla kävi ilmi, että kehitystä digitaalisempaan suuntaan toivotaan. Moni vastaajista kertoi myös kiinnostuneensa huomiota Korkeasaaren julkaisuihin muun muassa uutisissa. Kehitysehdotukset olemassa oleviin tiedonjakotapoihin painottuivat opastettujen kierrosten ja digitaalisuuden välillä. Tulevaisuuden tiedonjakotapoihin toivottiin pääasiallisesti puhelimella toimivaa sovellusta, jossa olisi kattavasti tietoa Korkeasaaresta yleisesti sekä pelejä.</p>	
Asiasanat Tiedonjakaminen, eläintarha, kehittäminen, Korkeasaari.	

Sisällys

1 Johdanto	3
2 Eläintarhojen suosio vierailukohteena	5
2.1 Eläintarha käsitteenä.....	6
2.2 Eläintarhojen historia.....	7
2.2.1 Korkeasaaren historia	8
2.2.2 Korkeasaari nykypäivänä	9
3 Eläintarhat eläinten hyvinvoinnin ja eettisyyden näkökulmasta.....	11
3.1 Eläinsuojelulaki	11
3.2 Eläinten hyvinvointi Korkeasaarella.....	12
3.3 Viisi vapautta eläinten hyvinvoinnin ohjaajana	13
4 Eläintarhojen tehtävät.....	16
4.1 Eläintarhojen suojelutyö	16
4.2 Eläintarhojen tiedonjakaminen	19
4.2.1 Korkeasaaren nykyiset tiedonjakotavat	20
4.2.2 Eläintarhojen tiedonjakotapojen tehokkuus	24
5 Tutkimuksen toteutus	25
5.1 Kvantitatiivinen tutkimus.....	25
5.2 Tiedonkeruumetodina kyselylomake	26
5.3 Reliabiliteetti ja validiteetti	28
5.4 Tutkimuksen kulku	29
6 Tutkimustulokset	32
6.1 Vastaajien taustatiedot.....	32
6.2 Tutkimuskysymykset.....	34
6.3 Avoimet vastaukset.....	43
6.3.1 Nykyisten tiedonjakokanavien kehittäminen	43
6.3.2 Toiveita tulevaisuuden tiedonjakotapoihin	45
7 Johtopäätökset.....	47
7.1 Yhteenveto tuloksista	47
7.2 Kehitysehdotukset.....	48
7.2.1 Lyhyen aikavälin kehitysehdotukset	49
7.2.2 Pidemmän aikavälin kehitysehdotukset.....	50
8 Pohdinta.....	53
Lähteet	56
Liitteet.....	60
Liite 1. Kyselylomake	61
Liite 2. Verkkokyselyssä saadut avoimet vastaukset kysymykseen 9.....	64

Liite 3. Verkkokyselyssä saadut avoimet vastaukset kysymykseen 10.....	68
Liite 4. Korkeasaarella paikan päällä saadut avoimet vastaukset kysymykseen 9.....	72
Liite 5. Korkeasaarella paikan päällä saadut avoimet vastaukset kysymykseen 10.....	74

1 Johdanto

Tämä opinnäytetyö on tehty toimeksiantona Korkeasaaren eläintarhalle. Korkeasaari sijaitsee nimensä mukaisesti Helsingin Korkeasaarella, jonne pääsee ympäri vuoden Musikkamaan siltaa pitkin sekä kesäisin Helsingin kauppatorilta ja Hakaniemestä vesibussilla. Korkeasaari kuuluu Helsingin suosituimpiin nähtävyyksiin etenkin kesäsesongin aikana. Korkeasaarella vierailee vuosittain noin puoli miljoonaa ihmistä. Eläintarhat ovat tunnettuja vapaa-ajanvietto paikkoja, joissa ihmiset viettävät aikaansa viihtyäkseen ja oppiäkseen uutta. Eläintarhojen olemassaolosta, niiden hyödyistä sekä haitoista on puhuttu viime vuosina erilaisissa medioissa paljon, mutta eläintarhojen hyvät puolet kuten suojelutyö ja tiedonjako ovat jääneet vähemmälle huomiolle.

Tiedonjakaminen on eläintarhojen pääasiallinen tehtävä suojelutyön rinnalla. Olemassa olevista tutkimuksista on kuitenkin käynyt ilmi, että eläintarhan vierailijat eivät opi uutta vierailunsa aikana eläimistä tai niiden suojelusta. Tämän opinnäytetyön tavoitteena on selvittää kyselylomakkeen avulla Korkeasaaren tiedonjakotapojen näkyvyyttä ja toimivuutta vierailijoiden näkökulmasta sekä saada parannusehdotuksia nykyisiin tiedonjakotapoihin ja kehitystoiveita tulevaisuutta varten. Tiedonjakotavoilla tarkoitetaan keinoja, joilla Korkeasaari valistaa ja opettaa vierailijoitaan. Eläintarhan tiedonjakotapoihin kuuluu muun muassa opastukset kuin myös infotaulut. Kyselystä saatujen vastausten avulla muodostamme kehitysideoita Korkeasaarelle tulevaisuuden tiedonjakoa varten. Tutkimusongelmamme on siis selvittää, millaisena tiedonjakotavat nähdään tällä hetkellä, miten niitä voisi kehittää sekä millaista tiedonjakoa tulevaisuudessa toivottaisiin.

Tutkimus toteutettiin määrällisenä tutkimuksena kahden identtisen kyselylomakkeen avulla. Toinen kyselylomake oli verkossa jaettu ja toiseen keräsimme vastauksia paikan päällä Korkeasaarella. Tuloksia analysoidessa vertasimme rinnakkain näitä tuloksia, jolloin mahdolliset eroavaisuudet tulivat paremmin esille.

Työmme ensimmäisessä teoriaosuudessa eli toisessa luvussa käsitellään eläintarhaa käsitteenä. Eläintarhat ovat maailman yksi vierailluimpia turistikohteita, jonka vuoksi tuomme aihetta esille yleisesti. Tämän lisäksi puhumme tarkemmin Korkeasaaresta, joka on tunnettu tapahtumarikkaasta historiastaan. Kolmannessa luvussa käsittelemme eläintarhojen tehtävää eläinten hyvinvointiin ja suojelutyöhön liittyen. Tässä luvussa keskitytään avaamaan lukijalle eettisyyden käsitettä, selvittämään Suomen eläinsuojelulakia eläintarhojen näkökulmasta sekä kertomaan eläinten hyvinvointiin liittyvästä viiden vapauden määritelmästä. Neljännessä luvussa puhutaan eläintarhojen eri rooleista. Yksi eläintarhan pääasi-

allisista tehtävistä on eläinlajien suojelutyö, joka on noussut viime vuosikymmenten saatossa eläintarhojen tärkeimmäksi tehtäväksi, lajien vähentymisen ja vaarantumisen myötä. Suojelutyön lisäksi eläintarhojen pääasiallisena tehtävänä on valistaa ihmisiä ja jakaa tietoa eläinlajeista, niiden suojelusta sekä luonnon monimuotoisuudesta. Eläintarhat pyrkivät lisäämään ihmisten tietoutta monilla eri tiedonjakomenetelmillä. Tutkimuksemme käsittelee näiden tiedonjakotapojen näkyvyyttä, toimivuutta ja kehittämistä.

Luvussa 5 avataan tutkimusmenetelmäämme, joksi valikoitui kvantitatiivinen tutkimus. Tässä osiossa puhumme reliabiliteetin ja validiteetin käsitteestä sekä kuvaamme tutkimuksen kulkua ja sen tuomia onnistumisia ja haasteita matkan varrelta. Luvussa 6 avataan tutkimuksemme tuloksia kuvioiden avulla. Luvussa 7 käymme yhteenvetona kyselystä saatuja tuloksia läpi ja mietimme kehitysehdotuksia Korkeasaaren tiedonjakotapoihin kyselystä saatujen tulosten avulla. Kehitysideat on jaoteltu kahteen eri ryhmään, joista toinen on lyhyellä aikavälillä toteutettavat ja toiset pitkällä aikavälillä toteutettavat. Viimeisessä luvussa pohdimme opinnäytetyömme etenemistä, sen onnistumisia ja haasteita.

2 Eläintarhojen suosio vierailukohteena

Ihmiset ovat läpi historian hakeutuneet eläinten kanssa vuorovaikutukseen. Nykypäivänä kehittyneissä ja kaupungistuvissa maissa ihmisen suhde luontoon on kuitenkin vähentynyt ja eläinkontaktia yritetään hakea usein keinotekoisesta ympäristöstä. Eläinviihteestä on tullut viimeisen sadan vuoden aikana miljoonien arvoinen bisnes. Miljardit eläimet ympäri maailmaa toimivat viihde- ja seurataroituksiin ihmisiä varten ja eläinturismista on muotoutunut suuri globaali ilmiö ja elinkeino monille (Grant 2013, 73–74.)

Eläintarhojen tarkkaa vuosittaista vierailijalukua on vaikea saada selville, koska esimerkiksi eläintarhojen ja akvaarioiden kansainvälinen yhdistys, WAZA:n teettämässä tutkimuksessa on mitattu eläintarhojen lisäksi myös akvaarioiden vierailijamääriä. Tutkimuksen mukaan maailman eläintarhoissa ja akvaarioissa vierailee vuosittain yhteensä yli 700 miljoonaa ihmistä. Tutkimuksessa kävi myös ilmi, että maailman eläintarha- ja akvaarioyhteisö käyttää vuosittain 350 miljoonaa USA:n dollaria villieläinten suojelutyöhön. Eläintarhojen rooli suojelu-, opetus – ja valistustyössä voi olla huomattavan suuri, ottaen huomioon eläintarhojen ja akvaarioiden käyttämät rahalliset resurssit ja sen, että niissä vierailee vuosittain arviolta kymmenesosa maapallon väestöstä. Eläintarhat pyrkivät yhteistyössä keskenään kasvattamaan uhanalaisten tai vaarantuneiden eläinlajien tarhapopulaatiota sekä osallistuvat suojeluhankkeisiin myös luonnossa. Eläintarhojen työhön kuuluu seurata syitä, mitkä aiheuttavat lajien vähentymisen ja vaarantumisen luonnossa (Gussett & Dick 2010, 566–569; Turunen 2011, 11 & 174.)

Amerikan suosituimmassa eläintarhassa San Diego Zoo:ssa vierailee vuosittain noin 3,2 miljoonaa ihmistä kun taas Korkeasaaren eläintarhassa vierailee noin puoli miljoonaa ihmistä vuosittain. Vuonna 2017 San Diegossa yöpyviä matkailijoita oli 17,4 miljoonaa, kun puolestaan Helsingissä vuonna 2017 yöpyviä matkailijoita oli arviolta 4 miljoonaa. Matkailijoiden lukuihin verrattuna Korkeasaari tavoittaa enemmän matkailijoita kuin San Diegon eläintarha, vaikka Korkeasaarella vierailijamäärät ovatkin pienemmät. Toki on otettava myös huomioon, että eläintarhoissa vierailee matkailijoiden lisäksi myös paikalliset ihmiset. (Eng 2012; Koivuranta & Turtola 2017; San Diego Regional EDC 2017.)

Eläintarhoja on ympäri maailmaa, ja tämän vuoksi on selvää, että ne eivät ole identtisiä-osa niistä on hyviä ja osa huonompia. Ainoastaan noin kolmasosa Euroopan eläintarhoista ovat tarpeeksi hyvämaineisia päästäkseen vuosittain ilmestyvään *International Zoo Yearbook*-kirjaan. Euroopassa on maita, kuten Kreikka ja Espanja, jossa ei ole eläintarhan toimintaa koskevia lakeja. Suomessa eläintarhojen ja -näyttelyiden toimintaa säätele-

vät tarkat lait ja vaatimukset. Reilun matkailun yhdistys mainitsee artikkelissaan, että vastuullinen eläimiä käyttävä yritys on oleellisesti osana eläinsuojelutyötä, jonka tavoitteena on parantaa villieläinten kantaa ja elinoloja niiden luonnollisessa ympäristössä. Eläintarhojen pääasiallisiin tehtäviin kuuluu eläinten suojelutyö niin eläintarhan sisällä kuin sen ulkopuolella. Tulevissa kappaleissa on kerrottu enemmän eläintarhan tehtävistä (Fennell 2012, 76; Hakkarainen & McVeigh 2015.)

2.1 Eläintarha käsitteenä

Jamiesonin (2006) määritelmän mukaan eläintarhat ovat julkisia puistoja, joissa eläimet ovat näytillä pääasiallisesti virkistys -tai koulutustarkoituksessa. Tämän määritelmän alle lukeutuvat eläinpuistot, koti- ja maatalaeläintarhat, kaupunkien eläintarhat, akvaariot sekä eläinteemapuistot. Tribe (2004) kuitenkin tuo esille näkökulmaansa eläintarhojen eroista. Kaikki eläintarhat eivät ole luotuja toimimaan samalla tavalla eikä niitä tämän vuoksi johdeta identtisesti keskenään. Osa eläintarhoista tarjoaa eläimille hyvät elinolosuhteet ja vaativaa hoitoa, mutta valitettavasti kaikissa paikoissa tilanne ei ole yhtä hyvä (Fennell 2012, 76.)

Suomessa eläintarhojen toiminnalle on kuitenkin tarkat asetukset ja säännökset, joka edesauttaa eläinten hyvää kohtelua. Eviran (2016) mukaan Suomessa eläintarha määritellään pysyvänä laitoksena, jossa pidetään pääasiallisesti luonnonvaraisia eläimiä yleisölle näytillä. Eläimiä saadaan pitää näytteillä ainoastaan aluehallintoviraston myöntämällä luvalla. Jokaisen eläintarhan ja -näyttelyn toimintaa säätelee eläinsuojelulaki ja eläinsuojeluasetus.

Eläintarhoilla on velvoite antaa yleisölle tietoa näytteillä pidettävistä lajeista ja niiden elinolosuhteista. Tiedonjakotavat vaihtelevat eläintarhakohtaisesti, mutta yleisiä tiedonjakomenetelmiä ovat esimerkiksi informaatiokyltit, jotka kertovat eläimistä. Tiedonjakamisen lisäksi eläintarhojen tulee osaltaan edistää luonnonvaraisen eläimistön suojelua ja biologisen monimuotoisuuden säilymistä sekä osallistua eläinlajien suojeluun edistävään tutkimukseen tai suojelutaitoihin liittyvään koulutukseen sekä suojeluun liittyvään tiedon vaihtoon. Useasti suojelutyö on luonnonalueilla tapahtuvan suojelutyön taloudellista tukemista. Eläintarhat osallistuvat myös, silloin kun se on tarkoituksenmukaista, eläinlajien kasvattamiseen eläintarhassa, eläinkantojen uudelleen istuttamiseen tai lajien luontoon palauttamiseen. Eläintarhoilla on useita projekteja, jossa eläimet lisääntyvät eläintarhoissa ja tämän jälkeen vapautetaan luontoon. Näin sukupuuttoa uhkaavia eläinkantoja saadaan kasvatettua (Evira 2016.)

Suomessa on yli 60 eläintarhaa ja -näyttelyä, joista suurin osa on pieniä kotieläintarhoja tai eläinpihoja. Suurimpia eläintarhoja, joita koskee yllä mainitut eläintarhan velvoitteet, on noin kymmenkunta Suomessa. Näihin lukeutuvat muun muassa Ähtärin eläinpuisto, Rannan eläinpuisto sekä Korkeasaaren eläintarha. Eläinpuiston ja eläintarhan ero perustuu eläinten elinolosuhteisiin: eläinpuisto tarjoaa eläimille mahdollisimman luonnonmukaiset ja tilavat elinolosuhteet. Käsitlemme ja tutkimme työssämme ainoastaan Korkeasaaren eläintarhaa (Discovering Finland 2018a.)

2.2 Eläintarhojen historia

Ihmiset ovat aina olleet kiinnostuneita eläimistä; on olemassa viitteitä, että varhaisimmasakin sivilisaatiossa on ollut pieniä villieläinnäyttelyitä. Eläintarhat yleistyivät kuitenkin keskiajan Euroopassa, ihmisten mielenkiinnon kasvaessa luonnontieteitä ja erikoisia eläinlajeja kohtaan. Pääasiallisesti tällä aikakaudella eläintarhat ja eläintieteelliset näyttelyt edustivat ihmisten herruutta luonnossa. Kaukoidän ja Afrikan eksoottisten eläimien saapuminen Eurooppaan muutti aikakauden materiaalista käsitystä; renessanssin ajan prinssien eläinkokoelmat kasvoivat 1400-luvulta eteenpäin. 1500-luvun alkupuolella eläimiä käytettiin hyväksi diplomaattisessa yhteistyössä tuomalla kotimaan eläimiä edustuslahjana vierailtavan maan merkkihenkilöille. Vangitut eläimet toimivat statussymboleina ja niiden kerääminen oli kuninkaallisten ja aatelisten perheiden perinne, joka jatkui pitkälle 1900-luvulle asti (Fennell 2012, 71-72; Grant 2013, 88.)

Uuden ajan eläintarhat tulivat suosituksi 1700-luvun lopulla, valistusajan synnyttyä. Uuden ajan eläintarhat kokivat ison harppauksen aikaisempiin eläintarhoihin verrattuna. Näissä keskityttiin eläinten hyvinvointiin, lajien suojeluun, eläinlajien elinoloihin sekä ravintoon. Uuden ajan eläintarhoissa lajeille pyrittiin luomaan mahdollisimman luonnonmukainen ympäristö. Valistusajalla korostettiin tiedon merkitystä yhteiskunnassa ja hallituksissa. Valistusajan myötä ihmisten mielenkiinto eläimiä, niiden käyttäytymistä ja anatomiaa kohtaa kasvoi, jonka vuoksi eläimet haluttiin pitää helposti saatavilla tutkimuksia varten (National Geographic 2011, 1; ZSL, 2018.)

Ensimmäinen uuden ajan eläintarha perustettiin Pariisiin 1793. Uudisajan eläintarhat muistuttivat enemmän kuitenkin museoita, joissa eläimiä pidettiin pienissä häkeissä, jotta mahdollisimman monta eläintä saatiin näytille. Pariisin eläintarha Menagerie du Jardines Plantes on vielä nykypäivänäkin yksi Pariisin kuuluisista nähtävyyksistä. Kuva 1 havainnollistaa Menagerie du Jardines Plantesin eläintarhaa vuonna 1902 (National Geographic 2011, 2.)

Kuva 1. Animal artists at the Jardin des Plantes (Wikipedia 2007).

Eläintarhojen historiassa 1900- luvun lopussa tapahtui muutoksia toimintaperiaatteissa. Näyttelytarkoituksen ja luonnontieteiden valistuksen rinnalle nousi kiinnostus uhanalaisia lajeja kohtaan. (Grant 2013, 88.)

Tänä päivänä maailmasta löytyy n. 14 000 eläintarhaa, mutta tarkkaa lukua on mahdotonta sanoa, sillä kaikki toimivat eläintarhat eivät välttämättä tue tarvittavia standardeja, jolloin kyseisiä eläintarhoja ei hyväksytä eläintarha nimen alle. Eurooppa on johtavin maanos eläintarhojen määrässä ja se pitääkin sisällään noin 768 eläintarhaa, joista 302 sijaitsevat Saksassa (Zoo-facts 2017.)

2.2.1 Korkeasaaren historia

Korkeasaaren eläintarha on Suomen vanhin virallinen eläintarha, joka sijaitsee Helsingissä, nimensä mukaisesti Korkeasaarella. Korkeasaari on niin itse saaren kuin eläintarhan nimi. Korkeasaari on ennen eläintarhan perustamista ollut tunnettu sen värikkästä historiastaan. 1500- luvun loppupuolelta aina 1850-luvulle asti Korkeasaari tunnettiin suomalaisten karja, - ja kalastusmaina, sekä vapaa-ajanviettopaikkana. 1850-luvulla Korkeasaari siirtyi venäläisten alaisuuteen ja siellä säilytettiin venäjän ase - ja ruutivarastoja. Vasta vuonna 1864, kaupunkilaiset saavat Korkeasaaren takaisin Venäjän vallasta vapaa-ajanviettopaikakseen (Korkeasaari 2018a; Korkeasaaren eläintarha 21.11.2014.)

Korkeasaaren muuttamista eläintarhaksi ei pidetty aina itsestäänselvyytenä vaan alun perin oli tarkoitus perustaa Helsingin eläintarha Töölön puistoon, jonka kaupunginvaltuuston kokous kuitenkin kielsi vuonna 1889. Samaisena vuonna toteutettiin suunnitelma Eläintar-

han perustamisesta Korkeasaareen, joka toteutettiin vuotta myöhemmin. Eläintarhan aue-
tessa Korkeasaaresta löytyi jo 40 eri eläinlajia ja noin 90 eläinyksilöä (Korkeasaari 2018a;
Korkeasaaren eläintarha 21.11.2014.)

Ensimmäisen maailmansodan sytyttyä Korkeasaareessa oli jo yli 150 eri lajia, joista useita
jouduttiin lopettamaan sodan aiheuttaman rehupulan vuoksi. Sodan loputtua eläintarhassa
oli jäljellä enää noin 88 eri eläinlajia. Korkeasaaren omistus siirtyi Helsingin anniskeluylhti-
öltä kieltolain myötä (1919) Helsingin kaupungille. Eläintarha koki toisen vastaiskunsa toi-
sen maailman sodan syttyessä 1939, jolloin ilmapommitukset Helsinkiin tuhosivat monia
Korkeasaareen eläimille rakennettuja olinpaikkoja ja rehupula iski uudestaan. Eläinkantaa
jouduttiin rehupulan myötä lopettamaan (Korkeasaari 2018a; Korkeasaaren eläintarha
21.11.2014.)

2.2.2 Korkeasaari nykypäivänä

Korkeasaaren eläintarha on yksi Helsingin suosituimmista nähtävyyksistä ja ajanviettopai-
koista, osittain sen sijaintinsa vuoksi. Helsingin edustalla sijaitsevaan saareen pääsee ny-
kyään ympäri vuoden Mustikkamaan siltaa pitkin ja kesäisin myös vesibussilla Kauppato-
rilta sekä Hakaniemestä. Monille lähialueilla asustaville Korkeasaari on perinteinen kerran
kesässä vierailtava elämyskohde. Kuvassa 2 näkyy Korkeasaaren kartta, jossa eläintar-
han kiertoreittien lisäksi on merkattuna sisäänkäynti niin vesibussilla saapuessa kuin Mus-
tikkamaan sillan kautta tultaessa (Korkeasaari 2018b.)

Kuva 2. Korkeasaaren kartta (Discovering Finland 2018b.)

Korkeasaaren eläintarhassa työskentelee vakituisesti ympäri vuoden noin 76 työntekijää ja kesäaikaan työntekijöiden määrä lisääntyy.

Tämän lisäksi alueella toimii erilaisia ravintoloita sekä vesibussi Korkeasaareen tultaessa. Korkeasaarella vieraileekin noin puoli miljoonaa asiakasta vuosittain, joista suurin osa kesän aikana, jolloin eläintarhan sesonki on vilkkaimmillaan. Kesäkauden suosioista huolimatta eläintarha on auki ympäri vuoden. Korkeasaari pyrkii olemaan jatkuvasti näkyvillä eri medioissa lisätäkseen ihmisten tietämystä elämistä ja niiden toimintatavoista sekä itse eläintarhan toimintaperiaatteista. Hyvänä esimerkkinä Lehmonen (5.4.2018) antoi haastattelussaan Korkeasaaren villieläinsairaalan, joka on yksi ainoista Suomessa toimivista eläinsairaaloista. Ihmiset voivat ilmoittaa loukkaantuneista villieläimistä suoraan Korkeasaaren villieläinsairaalaan auttaakseen eläimiä ja niiden paranemista. Eläintarhan villieläinsairaala ei vastaanota lemmikkejä, vaan ainoastaan luonnosta löytyneitä villieläimiä (Korkeasaari 2018b.)

Vuoteen 2018 asti Korkeasaaren eläintarha on toiminut osana kaupungin virastoa. Kuitenkin 1.1.2018 Korkeasaaren eläintarhasta tuli oma säätiö, joka toimii osana Helsingin kaupungin konsernia. Säätiön myötä Korkeasaaren hallinto on muuttunut itsenäisemmäksi ja eläintarhan osallistuminen kansainväliseen lajiensuojelutyöhön on laajentunut. Säätiö huolehtii nykyään itse Korkeasaaren alueesta, eläintarhan kehittämisestä sekä siellä toimivista kiinteistöistä. Säätiöityminen nopeuttaa myös huomattavasti eläintarhan kehittymistä ja uudistuksia. Korkeasaaren säätiö ei tavoittele taloudellista voittoa. Helsingin kaupunki tukee edelleen Korkeasaaren toimintaa, vaikka eläintarha on muuttunutkin säätiöksi (Korkeasaari 2018b.)

Eläintarhojen tehtäviin lajien suojelun kannalta kuuluu lajiston ylläpito, kehittäminen sekä luonnon biologiseen monimuotoisuuteen osallistuminen. Myös Korkeasaari tukee näitä periaatteita eläinten hoidossa. Säilyttääkseen uhanalaisten lajien säilyvyyden Korkeasaari toimii Euroopan eläintarha ja akvaariojärjestön (EAZA), sekä maailman eläintarha- ja akvaariojärjestön (WAZA) jäsenenä, sekä tekee yhteistyötä erilaisten luonnonsuojelujärjestöjen kanssa, esimerkiksi Kansainvälisen luonnonsuojeluliiton (IUCN) (Korkeasaari, 2018b.)

3 Eläintarhat eläinten hyvinvoinnin ja eettisyyden näkökulmasta

Eläinten oikeudet ovat olleet viime vuosina pinnalla ja usein keskusteluun liitetään myös eettisyys. Toimintaamme hallitsee ajatus eettisyydestä, joka tarkoittaa pyrkimystämme vastuullisiin ja oikeudenmukaisempiin ratkaisuihin. Eettisyys näkyy jokapäiväisessä teemisessämme kuten ympäristöystävällisempinä valintoina. Epäeettinen eläinten kohtelu mielletään toimintana, jossa eläimiä kohdellaan kaltoin. Suomessa eläinsuojelulaki säätelee eläintarhojen toimintaa ja lain tavoite on edistää eläinten hyvinvointia (Hakkarainen & McVeigh 2015; Turun yliopisto 2018.)

Tulevissa kappaleissa puhutaan Suomen eläinsuojelulaista ja sen vaikutuksesta eläintarhojen toimintaan. Puhumme myös eläinten hyvinvoinnista eläintarhassa sekä käsitteestä ”viisi vapautta”.

3.1 Eläinsuojelulaki

Eläinsuojelulain pääasiallinen tarkoitus on edistää eläinten hyvinvointia ja niiden hyvää kohtelua. Hyvällä kohtelulla tarkoitetaan mm. eläinten suojelua kärsimykseltä, kivulta ja tuskalta. Eläinsuojelulain eri pykäliä sovelletaan joidenkin poikkeustapauksien kohdalla kuten puhuttaessa luonnonvaraisten nisäkkäiden ja lintujen ottamisesta elätettäväksi. Yleisellä tasolla luonnonvaraisten eläinten ottaminen elätettäväksi on kielletty, mutta lakia sovelletaan muun muassa eläintarhojen kohdalla. Vaikka tämän hetkinen laki sallii eläinten ottamisen luonnosta eläintarhoihin, esimerkiksi Helsingin Korkeasaari ainoastaan vaihtaa eläimiä keskenään hyvämaineisten eläintarhojen kanssa. Korkeasaari ei siis osta, myy eikä pyydystä eläimiä luonnosta (Korkeasaari 2018b.)

Eläinsuojelulakia alettiin valmistella Suomessa 1990-luvun alussa ja kuuden vuoden valmistelun jälkeen laki valmistui huhtikuussa 1996. Sama eläinsuojelulaki (4.4.1996/247) on edelleen käytössä. Suomessa on meneillään eläinsuojelulain kokonaisuudistus, joka alkoi vuonna 2011 ja sen oli alun perin määrä valmistua vuonna 2015. Tällä hetkellä uuden lain on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2020 alusta (Eduskunta 2018.)

Eläinsuojelulain 1 § mukaan tarkoitus on suojella eläimiä parhaalla mahdollisella tavalla kärsimykseltä, kivulta ja tuskalta kuin myös edistää eläinten hyvinvointia sekä hyvää kohtelua. Eläinsuojelulain 1 § 3 momentin mukaisesti tällä lailla astuu voimaan myös direktiivi 1999/22/EY, koskien luonnonvaraisten eläimien pitoa eläintarhassa.

Eläinsuojelulain 4§ 1 momentin mukaisesti eläimen pitopaikan tulee olla riittävän puhdas, tilava, valoisa, suojaava, turvallinen sekä muutoinkin tarkoituksenmukainen ottaen huomioon kunkin eläinlajin tarpeet. Eläinten pito tarpeetonta kärsimystä aiheuttaen on kielletty.

Eläinsuojelulain 5§ mukaan hoidossa olevaa eläintä ei saa hylätä tai jättää hoidotta. Eläimen tulee saada riittävästi sopivanlaista ravintoa, juotavaa ja muuta tarvittavaa hoitoa. Sairastuneiden eläinten on saatava asianmukaista hoitoa sekä eläimen hyvinvointi ja olosuhteet tulee tarkistaa riittävän useasti.

Eläinsuojelulain 20 § koskee eläintarhoja ja pysyviä eläinnäyttelyitä. Niin kuin luvussa 2.1 jo mainittiin, eläintarhalla tarkoitetaan tämän lain puitteissa pysyvää laitosta, jossa pidetään pääasiallisesti luonnonvaraisiin eläinlajeihin kuuluvia eläimiä yleisölle näytteillä. 20 § 2 momentin mukaisesti eläintarha tarvitsee toimintaansa varten aina aluehallintoviraston luvan. Lupa haetaan sen alueen aluehallintovirastolta, jossa eläintarha sijaitsee. Korkeasaaren eläintarhan lupa haetaan siis Helsingin aluehallintovirastolta. 20 § 3 momentin mukaisesti eläintarhan tehtäviin kuuluu edistää luonnonvaraisen eläimistön suojelua sekä biologisen monimuotoisuuden säilymistä ja antaa yleisölle tietoa näytteillä olevista lajeista ja niiden elinolosuhteista. Näiden päätoimintaperiaatteiden lisäksi eläintarhojen tulee osallistua lajien suojeluun edistävään tutkimustyöhön ja suojelutaitoihin liittyvään koulutukseen sekä lajien suojeluun liittyvien tietojen vaihtoon tai tarvittaessa eläinlajien tarhauksissa kasvattamiseen, eläinlajin kannan uudelleen istuttamiseen tai luontoon palauttamiseen.

Eläinsuojelulain mukaisesti lupa eläintarhan toimintaan voidaan myöntää kun eläintarhan toiminta täyttää laissa ja sen nojalla eläinten pitopaikoille ja hoidolle asetettavat vaatimukset ja lain 20 §:n 3 momentissa säädetyt vaatimukset täyttyvät. Lupa voidaan peruuttaa ja laitos tai osa laitoksesta sulkea, lakirikkomusten tai eläinsuojeluvaatimus- tai lupaehtorikkomusten vuoksi. Lupa voidaan peruuttaa myös, jos laitoksen toiminta ei enää täytä luvan myöntämisen edellytyksiä ja toiminnan epäkohtia ei korjata määräajassa. Lupa voidaan peruuttaa ja laitos tai sen osa sulkea välittömästi jos eläinten hyvinvoinnin turvaaminen sitä edellyttää.

3.2 Eläinten hyvinvointi Korkeasaarella

Eläinten hyvinvointi on keskustelua herättävä aihe, joka jakaa mielipiteitä ja voi olla myös syynä joidenkin ihmisten haluttomuudelle vierailla eläintarhoissa. Monet aatteelliset järjestöt ovat eläintarhojen toimintaa vastaan. Oikeutta eläimille yhdistys on Suomessa toimiva aatteellinen järjestö, joka vastustaa eläinten käyttämistä ihmisten hyväksi kaikissa eri muodoissa. Oikeutta eläimille- yhdistys on myös eläintarhojen toimintaa vastaan, vaikka

myöntääkin Korkeasaassa eläimillä olevan suhteellisen hyvät olot. Yhdistys vetoaa eläintarhan eläinten olevan vain vierailijoiden virikkeitä, jotka vaaditaan nähtäväksi. Korkeasaaren eläintarhassa kuitenkin kaikki eläimet pääsevät pois yleisön silmistä halutesaan. Tilanne ei ole yhtä hyvä kaikissa eläintarhoissa. Oikeutta eläimille yhdistys toteaa myös eläintarhojen tiedonjakamisen ympäristöasioista ja uhanalaisista lajeista tärkeäksi asiaksi. Yhdistys painottaa kuitenkin tekstissään, että vaikka Suomen eläintarhojen olot ovat suhteellisen hyvät, ei mikään korvaa eläimille vapautta. Korkeasaaren johtaja Sanna Hellströmin mukaan eläinten sijoittelulla pyritään vaikuttamaan positiivisesti niiden hyvinvointiin, mutta osa olosuhteista heikentää hyvinvointia. Olosuhteet johtuvat eläintarhan pitkästä historiasta. Esimerkkinä Hellström mainitsee karhulinnan, jossa oli ennen viisi eri eläinlajia. Tänä päivänä kuitenkin siellä asuu vain kaksi karhua, jotta karhuilla olisi enemmän tilaa ja tämän myötä paremmat oltavat. Sijoittelun avulla yritetään siis tuottaa paremmat elinolosuhteet olemassa oleviin tiloihin (Lehtinen 2017; Oikeutta eläimille 2018.)

Korkeasaaren eläintarha puhuu avoimesti toiminnastaan ja myös mahdollisista kehittämiskohdistaan, kuten Sanna Hellström haastattelussa mainitsi eläintarhojen olosuhteita koskien. Korkeasaaren toimintaa ohjaavat useat arvot, ensimmäisenä kuitenkin eläinten hyvinvointi, joka on eläintarhan toiminnan eettinen perusta. Korkeasaari ei ainoastaan turvaa eläinten perustarpeita ja ehkäise negatiivisia kokemuksia, kuten nälkää ja stressiä vaan tavoite on edistää positiivisia kokemuksia ja tarjota eläimille elämisen arvoisen elämän. Perustarpeiden tarjoaminen ja negatiivisten kokemusten ehkäisy tunnetaan myös usein käsitteenä ”viisi vapautta”. Korkeasaaren arvoihin kuuluu myös avoimuus. Tämä tarkoittaa, että eläintarha viestii kaikesta toiminnastaan avoimesti ja julkisesti (Korkeasaari 2018c.)

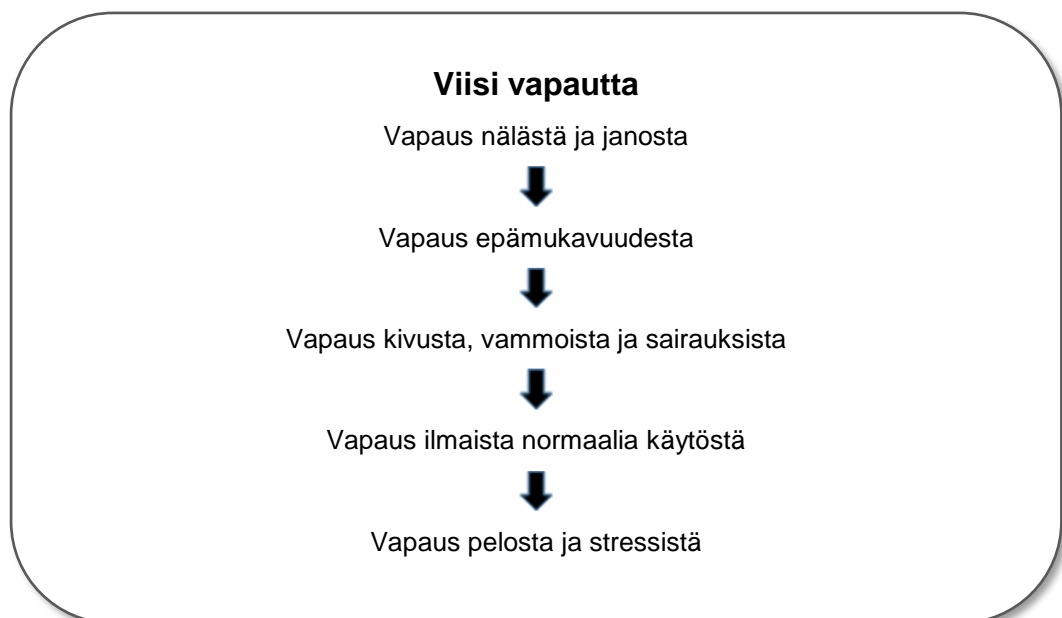
Korkeasaaren tiedottaja Mari Lehmonen (8.5.2018) kertoo Korkeasaassa olevan tarkat kriteerit eläinten valinnalle. Ensimmäisenä näistä kriteereistä on se, että eläimille voidaan tarjota hyvät olot eli eläin pystyy sopeutumaan sekä ilmastoon, että itse eläintarhaan. Tämän lisäksi Korkeasaarelle on tärkeää, että he omaavat kokemusta kyseisestä lajista. Lehmonen mainitsee, ettei Korkeasaari voi ottaa lajeja, joista heillä ei ole lainkaan kokemusta. Tietämys on oleellista lajien asianmukaisen hoidon saavuttamiseksi (Lehmonen 8.5.2018.)

3.3 Viisi vapautta eläinten hyvinvoinnin ohjaajana

FAWC:n (Farm Animal Welfare Council) kehittämä ”viisi vapautta” on eläinten hyvinvoinnista puhuttaessa tunnettu käsite. Alun perin viisi vapautta kehitettiin farmieläinten hyvinvoinnin mittaamiseksi, mutta ei ole syytä, miksei sitä voitaisiin soveltaa muidenkin eläinten

hyvinvointiin. Alapuolella sijaitsevassa Kuviossa 1 on havainnollistettu nämä viisi vapautta. Suomalainen Reilun matkailun yhdistys mainitsee myös viisi vapautta artikkelissaan koskien eläinten hyvinvointia, niin psyykkisellä kuin fyysisellä tasolla. Reilun matkailun yhdistys pitää viittä vapautta hyvänä ohjenuorana eläinten kohtelua tarkkaillessa (Hakkarainen & McVeigh 2015; Spedding 2011, 11.)

Chester Zoo on Iso-Britannian vierailluin eläintarha ja he puhuvat kotisivuillaan viidestä vapaudesta perustarpeiden luojana, mutta Korkeasaaren tavoin myös Chester Zoo haluaa ylittää perustarpeet ja edesauttaa erinomaista eläinten hyvinvointia eläintarhassa. He ovat jakaneet hyvinvoinnin kolmeen alaryhmään. Alaryhmiä ovat viihdykkeellisyys, eläinten hoito sekä ravinto. Käsitlemme tekstissä viittä vapautta näihin Chester Zoo:n kolmeen hyvinvointisektoriin verraten. Viittä vapautta havainnollistaa Kuvio 1 (Chester Zoo 2018a.)

Kuvio 1. Viisi vapautta (Spedding 2011, 11.)

Vapaus nälästä ja janosta on viiden vapauden ensimmäinen osa-alue. Vaatimuksena tämä tarkoittaa pääsyä puhtaan veden luokse ja riittävää sekä oikeanlaista ravintoa. Chester Zoo myöntää, ettei ole mahdollista kopioida luonnonvaraista ruokavaliota ja monien luonnonvaraisten eläinten kaikkia ruokavalion osia ei ehkä tunneta. Eläintarhat kuitenkin yrittävät tarjota lajille tärkeää ravintoa, jotka ovat tärkeitä sen terveydelle. Ravitsemuksen tärkeys korostuu erityisesti eläintarhan eläinten hoidossa, jolloin eksoottisten ja vähemmän tunnettujen lajien vuoksi tarvitaan todella asiantuntevaa henkilökuntaa (Chester Zoo 2018b; Spedding 2000,11.)

Toisena vapauksista on vapaus epämukavuudesta, jolla tarkoitetaan eläimille mahdollisimman luonnonmukaista ja viihdykkeellistä elinympäristöä. Yhdistämme tähän myös neljännen vapauden eli vapauden ilmaista normaalia käytöstä, joka on hieman ristiriitainen käsite, koska eläimet ovat ihmisten tavoin yksilöitä eikä niille ole selkeää käytösmallia. Nämä molemmat vapauden kriteerit liittyvät Chester Zoo:n luomaan hyvinvointikategoriaan viihdykkeellisyys. Viihdykkeellisyttä voidaan toteuttaa monin tavoin: häkin virikkeillä kuten kiipeilymahdollisuuksilla, ruokavirikkeillä kuten ”pulmapeleillä”, aisteja stimuloivilla keinoilla kuten tuoksupoluilla sekä tarjoamalla eläimille mahdollisuus kuulua laumaan. Virikkeiden luominen on erityisen tärkeää eläimille, joilla ei ole mahdollisuutta liikkua vapaana luonnossa (Chester Zoo 2018c; Spedding 2000, 11.)

Kolmantena on vapaus kivusta, vammoista ja sairauksista (Spedding 2000, 11). Eläinten fyysistä terveyttä on tärkeää valvoa sekä ylläpitää. Haasteita terveydenhoitoon tuo kuitenkin sen, että monet sairauksista eivät näy ulospäin. Tämän vuoksi eläintarhoissa tulisi olla minimitarkkailurutiini eläintenhoitajien toimesta, joilla on tietämystä ja asiantuntemusta lajeista. Niin kuin aiemmin mainitsimme, asianmukainen elinympäristö, hoito sekä oikeanlainen ruokavalio ovat avain eläinten terveyteen (Chester Zoo 2018d.)

Viides vapauksista on vapaus pelosta ja stressistä. Pelkoa ja stressiä tulisi ennaltaehkäistä sopivanlaisilla elinolosuhteilla ja hyvällä eläinten kohtelulla (Spedding 2000, 11.) Vaikka eläintarhassa eläinten hoidosta vastaavat alansa ammattilaiset ja eläimille tarjotaan parhaat mahdollisuuksien mukaiset elinolosuhteet, on silti todettava ettei ihmisen luomat elinolosuhteet kohtaa eläinten luonnollisia elinolosuhteita. Epäluonnolliset elinolosuhteet eli rajattu liikkuvuus ja melu voivat aiheuttaa eläimille psyykkisiä stressioireita (Fennell 2012, 84.)

Spedding (2000) toteaa eläintarhojen olevan eläinturismin esimerkkitapaus, jossa eläimet ovat vangittuina pääasiallisesti viihdyttääkseen ihmisiä, muttei eläimille tahallisesti aiheuteta minkäänlaista kärsimystä. Vaikka julkisella eläinnäyttelyllä haetaan taloudellista tuottoa, on otettava huomioon eläintarhojen tekemä ympäristökasvatus- ja valistustyö sekä lajien suojelutyö ja sen tärkeys etenkin tulevaisuudessa (Spedding 2000, 42.)

4 Eläintarhojen tehtävät

Vaikka eläintarhoja on ollut läpi historian, on niiden toiminta muuttunut vuosien myötä. Tänä päivänä monet eläintarhat painottavat rooliaan niin ympäristökasvattajina kuin vähentyneiden ja uhanalaisten lajien suojelijoina. Viihdyttämis- rooli ei ole enää niin tärkeässä roolissa kuin alkuaikoina. Korkeasaaren eläintarhan missiona on ”uhanalaisten eläinten ja luonnon monimuotoisuuden suojelu”. He aikovat toteuttaa missionsa osallistumalla suojelutyöhön luonnossa sekä saada ihmiset ympäristömyönteisimmiksi luontokoulutuksellaan, aktiivisella viestinnällään sekä jakamalla tietoa suojelutyöstä vierailijoilleen (Grant 2013, 88; Korkeasaari 2018c.)

Eläintarhojen ympäristövalistus ja tiedonjako yhdessä suojelutyön kanssa nousee vuosi vuodelta tärkeämmäksi tehtäväksi. Kuitenkin WSPA:n ja the Born Free Foudationin (BFF) vuonna 1994 tehdyssä raportissa ”Wild Animals is Captivity” käy ilmi, että eläintarhat toimivat edelleen pääasiallisesti ihmisten viihdyttämiseksi. Edellä mainittujen yhdistysten tekemän raportin mukaan eläintarhojen suojelutyöllä on vain marginaalinen vaikutus lajien säilyvyyteen sekä koulutuksellinen merkitys on hyvin rajallinen (Spedding 2000, 75.) Uskomme kuitenkin eläintarhojen suojelutyöllä ja tiedonjaolla olevan eroavaisuuksia, jonka vuoksi tutkimme työssämme Korkeasaaren tiedonjakoa ja sen tehokkuutta.

Tulevissa luvuissa syvennymme eläintarhojen tekemän suojelutyön merkitykseen nykypäivänä ja tuomme esille esimerkkitapauksia Korkeasaaren tekemästä suojelutyöstä ja sen avulla saavutetuista tuloksista. Puhumme myös eläintarhojen tiedonjakamisesta nykypäivänä sekä kerromme Korkeasaaren tiedonjakotavoista. Lisäksi käymme läpi muutamia eläintarhojen tiedonjaosta ja ympäristökasvatuksesta tehtyjä tutkimuksia ja niiden tuloksia.

4.1 Eläintarhojen suojelutyö

Eläintarhat alkoivat osallistua ja kiinnittää huomiota suojelutyötä kohtaan 1900- luvun loppupuolella (Turunen 2011, 174). Suojelutyö on viime vuosikymmenten aikana noussut yhä tärkeämpään rooliin lajien katoamisen ja vähenemisen myötä. Kansainvälisen ympäristöjärjestön WWF:n mukaan luonnon monimuotoisuus on vähentynyt globaalisti lähes kolmekymmentä prosenttia vuodesta 1970 ja uhkana monimuotoisuudelle on elinympäristöjen häviäminen, kun sademetsiä ja muita elinympäristöjä raivataan maatalouden ja kaupunkistumisen vuoksi. Eläinlajit vähenevät huolestuttavaa tahtia ihmisten toiminnan ja nopean väestönkasvun vuoksi (WWF 2018.)

Kuva 3. Keräys sammakoiden suojeluun (Mikola 5.5.2018.)

Uhanalaisuus kuuluu myös Korkeasaaren ensisijaisiin kriteereihin lajinvalinnassa. Eläintarhoilla on yhteisiä suojeluohjelmia, joihin kuuluu myös eläinlajeja, joita kansainvälinen suojeluliitto IUCN (International Union for Conservation for Nature) ei ole vielä luokitellut uhanalaisiksi. Lehmonen (8.5.2018) mainitsi, kuinka Korkeasaaren näkökulma uhanalaisuuteen on muuttunut viime vuosina: siinä missä ennen valittiin lajeja, joita on määrällisesti vähän jäljellä, keskitytään nykypäivänä myös niihin lajeihin, joiden määrä on vähentynyt radikaalisti viime vuosina. Ideana on siis ennakoida ja ottaa suojeluun niitä lajeja, jotka ovat vaarassa uhanalaistua tulevaisuudessa, vaikka tilanne nykyhetkellä olisikin vielä hyvä. Korkeasaarella on tavoitteena ylläpitää lajia ja yrittää myös palauttaa näitä lajeja luontoon. Esimerkkitapaus Lehmosen mainitsemasta lajin ylläpitämisestä ja luontoon palautuksesta on muun muassa partakorppikotkien suojeluprojekti, jossa keskitytään luontoon palauttamisen lisäksi myös onnistuneen tarhakasvatuksen edistämiseen sekä partakorppikotkien tutkimukseen luonnossa. Suojeluprojektien lisäksi Korkeasaarella voi nähdä keräyksiä (Kuva 3), joista saadut varat menevät vaarantuneiden tai uhanalaisten eläinten suojeluun (Lehmonen 8.5.2018; Korkeasaari 2018e.)

Eläintarhojen pyrkimys ylläpitää lajeja edellyttää eläintarhojen verkottumisen keskenään. Eläintarhojen kansainvälinen yhdistys WAZA (World Association of Zoos and Aquariums)

perustettiin Sveitsissä 1935 ja 50 vuotta myöhemmin Eurooppa sai oman yhdistyksensä (European Association of Zoos and Aquariums) EAZA:n. Helsingin Korkeasaaren eläintarha on mukana sekä EAZA:n että WAZA:n toiminnassa. Useimmat kansainvälisiin liittoihin kuuluvista tarhoista pitävät yhteisesti kirjaa ja seuraavat eläinkantojaan tilastossa nimeltä Species 360 (Turunen 2011, 172–175.)

Kuva 4. Kuvakaappaus Korkeasaaren YouTube- video Mongolian villihevesten luontoon palautuksesta (Korkeasaaren eläintarha 6.2.2018.)

Eräs esimerkitapaus, jossa eläintarhojen suojelutyö sai pelastettua eläinlajin lopulliselta katoamiselta, on Prahan eläintarhan hallinnoima Mongolian villihevesten luontoon palautus projekti. Myös Korkeasaaren eläintarha on osallistunut tähän projektiin, jolla on viety tämän vuosikymmenen aikana lähes 30 hevosta luontoon. Korkeasaari tiedotti projektista muun muassa Youtube-kanavallaan videon muodossa (Kuva 5). Mongolian villihevonon kuoli luonnosta sukupuuttoon noin 1960- luvulla, mutta eläintarhojen suunnitelmallisen lajin lisääntymisen ja tämän jälkeen luontoon palauttamisen vuoksi, niitä elää nykyään luonnossa noin 400 yksilöä (Korkeasaari 2018d.)

Nykyään eläintarhojen tärkeimpänä roolina on siis toimina eläintarhojen geenipankkina ja täten turvata sukupuuton uhkaamien lajien säilyminen ainakin eläintarhassa. Vaikka suojelutyö auttaa vain marginaalia uhanalaisista eläimistä, yhdessä opetus- ja valistustyön kanssa tarhojen merkitys monimuotoisuuden suojelussa, niin eläinlajien kuin luonnon kannalta, voi olla huomattava ottaen huomioon suuret vierailijamäärät, jotka eläintarhoissa käyvät vuosittain (Turunen 2011, 173 & 175.)

4.2 Eläintarhojen tiedonjakaminen

Eläintarhoilla on kautta aikojen ollut suuri rooli ihmisten koulutuksen kannalta. Jo keskiajasta lähtien yksi eläintarhojen päätehtävistä on ollut ihmisten eläintietoisuuden lisääminen etenkin lasten ja nuorten keskuudessa. Ihmisten meneminen eläinten luokse luonnon keskelle on aina tuottanut haasteita, etenkin Afrikan villieläinten keskuudessa. Tämän vuoksi eläintarhat ovat ottaneet villieläinlajeja niin kaukaisista kuin omista maistaan, helpottaakseen ihmisten tietoisuuden lisäämistä. Kestävän kehityksen noustessa puheenaiheeksi maailmalla haluttiin eläintarhojen opetusperiaatetta muuttaa enemmän ekologiseen suuntaan (Frost 2011,190.)

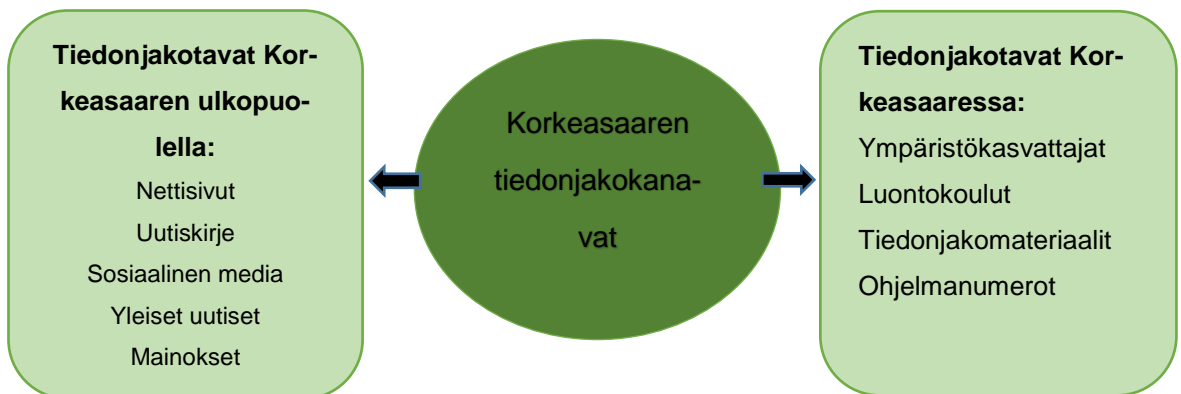
Nykypäivän eläintarhojen tärkeänä tehtävänä koulutuksen myötä on parantaa ihmisten tietoisuutta luonnosta ja ekologisuudesta. Korkeasaaren eläintarhasta löytyy muun muassa paljon tietoa luonnon monimuotoisuudesta ja erilaisista kasvilajeista. Frost lainaa kirjassaan *Zoos & Tourism* Masonia (2000), jonka mukaan ympäristö ja luonnonmukaisuus vaikuttavat nykypäivän eläintarhoihin. On tärkeää, että eläintarhat on perustettu luonnonmukaisiin oloihin, joissa eläinten todellinen elinympäristö pystytään hyvin jäljittämään (Frost 2011, 190.)

Valistustyön lisäksi eläintarhojen päätehtäviksi on asetettu tieteellinen sekä viihdyttämisen rooli. Eläintarhat ovat tutkijoille loistava paikka kehittää muun muassa biologista tietämystä sekä eläinlajien lisääntymistä eläintarhassa. Tutkimuksella pyritään kasvattamaan entisestään eläinten hyvinvointia, sekä ihmisten, niin ammattilaisten kuin vierailijoiden, tietämystä. Broadin (1999) mukaan eläintarhan tieteellinen ja opetuksellinen rooli kulkevat nykyään käsi kädessä (Frost 2011, 191.)

Viimeisenä pääroolina kirjassa *Zoos and tourism* mainitaan viihdyttävyys, joka on pääasiallisesti ensisijainen vierailumotiivi suurella osalla vierailijoista. Tämän vuoksi viihdyttävyys on eläintarhojen tärkein rooli vierailijoiden kannalta. Mari Lehmosen (5.4.2018) mukaan eläintarhan eläimiä valittaessa joudutaan myös miettimään lajin näkyvyyttä, joka vaikuttaa vierailijoiden viihtyvyyteen. Esimerkkinä hän mainitsee maamyyrän, joka on suuren osan ajasta piilossa eikä tämän vuoksi olisi ideaalein vaihtoehto eläintarhaan. Yleisön viihdyttävyyttä tärkeämpiä lajinvalinnan kriteerejä ovat kuitenkin aina eläinten hyvinvointiin liittyvät asiat. Eläintarhojen suosituimmat eläimet ovat kautta aikojen olleet isot kissaeläimet, kuten esimerkiksi tiikerit ja leijonat. Vierailijat ovat kokeneet eläinten ääntelyn ja lajeille oleellisen käyttäytymisen mielenkiintoiseksi. Kuten jo aikaisemmassa kappaleessa on mainittu, suurin syy vieraila eläintarhoissa on eläintarhojen viihdearvo (Frost 2011,192.)

4.2.1 Korkeasaaren nykyiset tiedonjakotavat

Korkeasaaren eläintarha perustettiin jo aikoinaan opiksi sekä valistukseksi. Korkeasaarella on käytössä monenlaisia tiedonjakotapoja, joiden tavoitteena on edesauttaa vierailijoita oppimaan uutta eläinlajeista ja niiden suojelusta. Korkeasaari panostaa viestintään ja tiedonjakamiseen monella tapaa, niin eläintarhan sisällä kuin ulkopuolella. Kuvio 2 kuvastaa Korkeasaaren eri viestintä- ja tiedonjakotapoja, jotka on jaettu eläintarhan ulkopuolella tapahtuvaan tiedonjakamiseen sekä Korkeasaaren sisällä käytettäviin tiedonjakotapoihin.

Kuvio 2. Korkeasaaren tiedonjakotavat (Lehmonen 5.4.2018.)

Korkeasaari tiedottaa useasti muun muassa uutisissa sekä omissa kanavissaan ajankohtaisista ympäristö- ja eläinasioista, jolloin viestintä leviää myös eläintarhan ulkopuolelle. Tämän ansiosta ihmiset, jotka eivät vieraile Korkeasaarella, voivat saada silti valistusta eläimiin liittyvistä asioista. Virallisten uutisten lisäksi Korkeasaarella on käytössään omat erittäin kattavat verkkosivut, joista löytää tietoa muun muassa eläintarhan arjesta, eläinlajeista ja niiden suojelusta kuin myös villieläinsairaalaista sekä suojeluhankkeista. Näiden tietojen lisäksi verkkosivuilta löytyy vierailijoille paljon käytännön tietoa liittyen muun muassa saapumisesta Korkeasaareen, eläintarhan alueella sijaitsevista ravintoloista sekä aikatauluista. Korkeasaarella on myös oma uutiskirje, sosiaalisen median kanavat sekä oma videotuottaja. Erityisesti videoformaatti on noussut viime vuosien aikana erittäin tärkeäksi ja suosituksi tiedonjakotavaksi. Korkeasaari tiedottaa ajankohtaisista asioista videon muodossa omalla Youtube-kanavallaan (Lehmonen 5.4.2018.)

Kuva 5. Kuvakaappaus Korkeasaaren Facebook julkaisusta koskien valkoposkihanhien kohtaamisesta (Korkeasaaren eläintarha 7.5.2018.)

Korkeasaarella on sosiaalisen median kanavina käytössä jo aiemmin mainittu Youtube sekä Facebook, Instagram, Twitter ja Flickr- kuvasovellus. Korkeasaari hyödyntää sosiaalista mediaa esimerkiksi ihmisten valistamisessa ajankohtaisista eläinuutisista. Kuvassa 5 näkyy esimerkkinä toukokuussa julkaistu Korkeasaaren Facebook-päivitys, jossa kerrotaan valkoposkihanhien ohittamisesta, koska keväällä tämä aihe on ajankohtainen. Julkaisussa näytetään videolla, miten ihmisten tulisi toimia nähdessään hanhia, jotteivät ne säikähdä ja hyökkää ihmisen kimppuun. Twitterissä Korkeasaari twiittaa omien päivityksien lisäksi myös muiden twiitteja. Kuvassa 6 näkyy Korkeasaaren uudelleentwiittaama CI-TES:in julkaisu. Julkaisussa puhutaan laittomasta uhanalaisten eläinten salametsästyksestä ja niiden osien myymisestä matkamuuistoina. Twiitissa käytetään tunnustetta #EndWildlifeTrafficking, eli ”lopetetaan villieläinten laitoin kauppaa”. Korkeasaari on keskittynyt suojelussaan paljon uhanalaisiin kissaeläimiin, jota näkyy myös twiitin kuvissa.

Kuva 6. Kuvakaappaus Korkeasaaren uudelleentwiittauksesta (Korkeasaari 11.4.2018.)

Tiedottamisen lisäksi Korkeasaari käyttää sosiaalisen median kanaviaan mainostamiseen. Korkeasaarella suosituksi tapahtumaksi on noussut Kissojen yö, jota mainostettiin muun muassa Instagramin avulla (Kuva 7).

Kuva 7. Kuvakaappaus Korkeasaaren Instagram- julkaisusta: kissojen yö- tapahtumamainos (Korkeasaari 1.9.2017).

Sosiaalisen median ja muiden tiedonjakokanavien lisäksi Korkeasaarella on ollut viimeisen kymmenen vuoden ajan kaksi vakituista ympäristökasvattajaa. Erityisesti ympäristökasvattajien palkkaamisesta lähtien opetus on ollut erittäin suuressa asemassa ja sitä kasvatetaan koko ajan. Korkeasaari tarjoaa opastuksia ja luontokouluja kaikenikäisille, mutta erityisesti lapset ja nuoret ovat ympäristökasvatuksen pääkohderyhmänä. Varhaiskasvatusryhmille on tarjolla muun muassa ahmaretkiä, joissa lapset pääsevät tutustumaan ahmaan ja seuraamaan sen ruokintaa sekä leikkimään ahma-aiheisia leikkejä. Luontokoulu on erityisen tärkeässä asemassa lasten ympäristökasvatuksessa, koska sen

avulla nuorimmatkin saavat opetusta eläimistä ja ympäristöstä, mutta opetus tehdään heidän oppimiskykynsä sopivilla keinoilla (Lehmonen 5.4.2018.)

Edellä mainittujen tapojen lisäksi on tarjolla erilaisia tiedonjakomateriaaleja, jotka ovat yleensä eniten esillä eläintarhavierailujen aikana. Materiaaleihin kuuluvat opaskirjat, joissa on tietoa eläimistä sekä kartat ja kyltit. Lapsille on tarjolla puuhavikkoja, joissa on eläinaiheisia tehtäviä, jolloin oppiminen tapahtuu leikin kautta. Opaskirjat ovat tiivistelmä tärkeimmistä asioista, kuten uhanalaisuudesta, Korkeasaaren arjesta ja muutamista eläinlajeista. Infotauluista- ja kylteistä vastaa täyspäiväinen graafikko. Korkeasaaren opaskylteissä on tietoa jopa neljällä kielellä (suomeksi, ruotsiksi, englanniksi sekä venäjäksi), jolloin myös turistit pystyvät oppimaan vieraillessaan eläintarhassa. Osassa kylteissä, kuten Kuvassa 9 olevassa visentin kyltissä, on käytössä myös mobiililaitteen avulla luettava QR ja NFC-koodi, jonka avaamalla saa lisää tietoa kyseisestä eläimestä muun muassa videon avulla (Lehmonen 8.4.2018.)

Kuva 8. Visentin infotaulu Korkeasaarella (Uhtakari 5.4.2018).

Materiaalien lisäksi Korkeasaari jakaa tietoa yleisölle suunnattujen ohjelmien avulla, kuten eläinten ruokintojen, oppaiden pitämien tietoisuuksien sekä Korkeasaaren tapahtumien välityksellä. Ruokinta-aikataulut löytyvät Korkeasaaren nettisivuilta sekä Korkeasaaren infotauluista. Tapahtumista Lehmonen nostaa yhtenä esimerkkinä esille Kissojen yön, jonka sanotaan olevan aidosti koko perheen tapahtuma. Lehmonen mainitsee myös eläintarhan alueiden suunnittelutyön olevan tärkeää työtä, jotta saadaan konkreettisesti nähtyä kulkureitit ja opastukset vierailijoiden näkökulmasta (Lehmonen 8.4.2018.)

4.2.2 Eläintarhojen tiedonjakotapojen tehokkuus

Eläintarhojen tietoisuuden kasvattamisen tehokkuutta on tutkittu maailmanlaajuisesti ja on käynyt ilmi, että eläintarhoissa vierailijat eivät tiedä eläimistä juurikaan sinne mennessä, mutta ennen kaikkea heidän tietoisuutensa ei ole kasvanut vierailun jälkeen. Kellertin (1979) tekemässä tutkimuksessa ilmeni, että eläintarhojen vierailijat ovat selvästi vähemmän ympäristötietoisia kuin muun muassa metsästäjät sekä reppureissaajat, jotka ovat kosketuksissa luonnon kanssa. Tutkimuksen mukaan eläintarhojen vierailijoilla ei ollut kuin marginaalisesti enemmän tietoa eläimistä kuin ihmisillä, jotka ovat vain hiukan tai ei lainkaan kiinnostuneita eläimistä. Tutkimuksen johtopäätöksenä oli, että eläintarhojen ponnistelusta huolimatta, vierailijat näkevät eläintarhat vapaa-ajanviettokohteena ja viihteen eikä paikkana kasvattaa tietoisuutta. (Fennell 2012,80–81.)

Samankaltaisia tuloksia tuli ilmi Balmfordin (2007) teettämässä tutkimuksessa Iso-Britanniassa, johon osallistui 1340 aikuista eläintarhassa vierailijaa. Tutkimustulos osoitti, että vierailijoiden tietoisuus pysyi samana vierailun jälkeen, kuin se oli ennen eläintarhassa vierailua. Tutkijan mukaan sama tulos on käynyt ilmi aiemmissakin tutkimuksissa. Balmfordin mukaan tutkimuksen tarkkailun alla olleista eläintarhoista löytyi hyvin vähän todisteita siitä, että yksittäisellä vierailulla olisi mittavaa vaikutusta aikuisten tietämykseen luonnonsuojelusta, lajien säilyttämisestä tai heidän kyvystä toimia näiden asioiden hyväksi (Fennell 2012, 81.)

Tampereen yliopiston tutkija Nina V. Nygreniltä on ilmestynyt julkaisu yhdessä Sanna Ojalammin kanssa, jossa käsitellään Korkeasaaren luontokasvatusta niin kirjallisuuden pohjalta kuin haastattelututkimuksena Korkeasaarella. Nygrenin (2017) mukaan luonnonsuojelukasvatus nojaa liikaa eläinten katselemiseen ja infotaulujen kautta oppimiseen eikä tämä riitä vakuuttamaan vierailijoita luonnonsuojelun tärkeydestä ja keinoista toteuttaa sitä. Tutkimus on kuitenkin keskittynyt pääasiallisesti vain kylttien merkitykseen tiedonjakoissa ja valistustyössä. (Rämö, 2018.)

Edellä mainittujen tutkimustulosten valossa, haluamme työssämme selvittää Korkeasaaren vierailijoiden näkemystä Korkeasaaren eläintarhan kaikista tiedonjakotavoista. Tutkimme eri tiedonjakomenetelmien näkyvyyttä sekä näiden menetelmien hyödyllisyyttä ja tehokkuutta tiedonjakamisen näkökulmasta. Haluamme myös selvittää vierailijoiden aktiivisuutta seurata Korkeasaaren tiedonjakoa eläintarhan ulkopuolella kuten kiinnostusta Korkeasaaren uutisia ja nettisivuja kohtaan. Tutkimuksen tavoitteena on tuottaa toimeksiantajallemme Korkeasaarelle hyödyllistä tietoa nykytilanteesta sekä ennen kaikkea saada kehitysideoita nykyisiä tiedonjakomenetelmiä kohtaan sekä toiveita tulevaisuutta varten.

5 Tutkimuksen toteutus

Tutkimuksen toteuttaminen on prosessi, josta usein löytyy seuraavat vaiheet: aiheeseen perehtyminen, tutkimussuunnitelman tekeminen, tutkimussuunnitelman toteutus sekä tutkimuksen raportointi. Tutkimussuunnitelma kertoo yksityiskohtaisesti tarkoituksen, tavoitteen, käytettävät aineistot, tiedonhankintamenetelmät sekä miten työ lopulta raportoidaan (Heikkilä 2014, 20; Metsämuuronen, 2002, 7.)

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena on tutkia Korkeasaaren eläintarhan vierailijoiden näkemystä Korkeasaaren nykyisistä tiedonjakotavoista, niin eläintarhan sisällä kuin myös eläintarhan ulkopuolella. Tutkimuksemme pääasiallinen tarkoitus on saada selville, millaisia tiedonjakomenetelmiä vierailijat havaitsevat vieraillessaan Korkeasaarella, kuinka tehokkaina ne nähdään ja minkälaisia kehitysehdotuksia heillä olisi. Haluamme tutkimukselamme myös selvittää, seuraavatko eläintarhassa vierailijat Korkeasaaren viestintää ja uutisointia eläintarhan ulkopuolella. Tutkimuksemme tavoite on saada eläintarhan vierailijoilta kehitysideoita toimeksiantajallemme Korkeasaaren eläintarhalle, niin olemassa oleviin tiedonjakotapoihin kuin myös toiveita tulevaisuuden tiedonjakotapoja kohtaan.

Tulevissa luvuissa käsittelemme ensin tutkimusprosessiin liittyvää teoriaa sekä käyttämiämme tiedonkeruun metodeja. Avaamme myös tutkimusprosessin luotettavuutta ja pätevyyttä niin käsitteenä kuin myös teorian tasolla.

5.1 Kvantitatiivinen tutkimus

Kvantitatiivinen eli määrällinen tutkimus pyrkii yleistämään tutkittavaa ilmiötä, jolloin pienen vastaajajoukon tuloksien katsotaan edustavan koko perusjoukkoa. Kvantitatiivisen tutkimuksen tuloksia käsitellään tilastollisin menetelmin ja tavoitteena on tuottaa yleistävää, perusteltua sekä luotettavaa tietoa tilastojen pohjalta. Tämän vuoksi kvantitatiivista tutkimusta voidaan kutsua myös tilastolliseksi tutkimukseksi. Kvantitatiivinen tutkimustapa edellyttää selkeää tutkimusongelmaa ja tutkittavan ilmiön määrittelyä, jotta tutkimus voi onnistua. Hahmottaessa täysin uutta ilmiötä, kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimusmenetelmä nähdään usein parempana vaihtoehtona (Heikkilä 2014, 15; Kananen 2008, 10.) Päädyimme valitsemaan tutkimusmenetelmäksemme kvantitatiivisen tutkimuksen, koska eläintarhojen tiedonjakoa on tutkittu yleisellä tasolla paljon, mutta myös Korkeasaaren luonnonsuojelukasvatuksesta on olemassa ennestään tutkimustietoa.

Onnistuakseen selvittämään lukumääriin perustuvia kysymyksiä, on tärkeää saada riittävän suuri otanta. Tutkimusta tehtäessä on määritettävä kohderyhmä eli populaatio, jota

tutkittava ilmiö koskee. Tässä tutkimuksessa kohderyhmä on Korkeasaarella vierailevat ihmiset. Otantatutkimuksessa perusjoukkoa edustaa otos, josta saatuja tutkimustuloksien nähdään edustavan koko perusjoukkoa. Otos toimii perusjoukon ns. pienoismallina. Mitä suurempi tutkimuksen otanta on, sitä todennäköisimmin se edustaa perusjoukkoa. Otantaan vaaditaan vähintään 50 vastausta. Mitä suurempi perusjoukko on, sitä suurempi otoksen tulisi olla edustaakseen luotettavasti perusjoukkoa (Heikkilä 2014, 40–42; Kananen 2008, 70.)

Määrälliseen tutkimukseen tiedot pyritään hankkimaan esimerkiksi muiden keräämistä tilastoista, rekistereistä tai tietokannoista, tai kuten tämän tutkimuksen tapauksessa tiedot kerätään itse valitulta kohderyhmältä. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa on mahdollista myös yhdistää edellä mainittuja tiedonkeruumenetelmiä. Tärkein tilastojen tuottaja Suomessa on Tilastokeskus, joka ylläpitää, sekä kerää monia yhteiskuntaa kuvaavia tilastoja ja rekistereitä. Aineistoissa jotka kerätään itse, on tutkimusongelman perusteella päätettävä sopiva kohderyhmä ja tapa, millä tutkimus toteutetaan. Kysely voidaan toteuttaa postikyselynä, puhelinkyselynä, tai käyntihaastatteluna tai informoituna kyselynä, joka on kahden edellä mainitun kyselyn risteytys. Tämän tutkimuksen toteuttamiseksi päädyimme kahteen tiedonkeruutapaan: haastatteluun ja kyselyyn. Itse tutkimuksen, jonka tuloksia analysoimme ja jolla haettiin ratkaisuja tutkimusongelmaamme, toteutimme kyselylomakkeen avulla, johon keräsimme tietoa kahdella eri tavalla: itse paikan päällä Korkeasaaren eläintarhassa vastauksia keräten sekä jakamalla kyselylomaketta verkossa. Tämän lisäksi haastattelimme Korkeasaaren tiedottajaa Mari Lehmosta 8.5.2018 ja tämän haastattelun tuloksia käytimme raportissamme teoria osuuksissa. Saimme haastattelun avulla selville tietoa jota emme olleet itsenäisellä tiedonhakemisella löytäneet valmiina verkosta tai kirjoista. (Heikkilä 2014, 16–17.)

5.2 Tiedonkeruunäkökulma kyselylomake

Kysely eli survey- tutkimus on yksi aineistonkeruutapa, jossa kyselyn aineisto kerätään standardoidusti ja kohdehenkilöt muodostavat otoksen eli edustavat perusjoukkoa. Tutkimuksen voi toteuttaa etänä, kuten verkossa tai lähellä tutkittavia. Survey- tutkimuksen etuna on mahdollisuus laajan tutkimusaineiston keruuseen. Tämän vuoksi kysely on myös tehokas ja sen avulla tutkija säästää aikaa. Kyselyn etuna on myös sen helppo analysointi tilastojen avulla. Kyselytutkimuksen heikkouksina on kuitenkin tulosten luotettavuus: tutkija ei voi olla varma, onko vastaaja vastannut rehellisesti kysymyksiin tai onko kysymykset ja vastausvaihtoehdot ymmärretty oikein (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara, 2010, 193-195.)

Kyselylomaketta laatiessa on tärkeää kiinnittää huomiota sen asetteluun ja ulkonäköön, jotta vastaajien mielenkiinto herää. Kvantitatiivisessa tutkimuksessa lomake toimii tiedonkeruuvälineenä. Hyvät kysymykset ja oikea kohderyhmä ovat tutkimuksen onnistumisen perusedellytyksiä. On tärkeää miettiä tarkkaan kysymysten sijoittelu ja niiden järjestys. Kyselylomake tulisi aina aloittaa helpoilla kysymyksillä, jotta vastaajan mielenkiinto saadaan herätettyä. Hyvään tutkimuslomakkeeseen sisältyy monia eri tunnusmerkkejä, kuten selkeä ja siisti ulkonäkö, kysymysten looginen eteneminen, lomakkeen pituus. Liian pitkä lomake vie vastaajan mielenkiinnon (Heikkilä, 2014, 46; Kananen 2008, 36-37.)

Tämän työn kysely on suoritettu kvantitatiivisella menetelmällä, mutta olemme yhdistäneet siihen kvalitatiivisessa eli laadullisessa tutkimuksessa usein käytettyjä avoimia kysymyksiä. Kyselylomakkeisiin on tyypillistä lisätä joukkoon muutamia avoimia kysymyksiä, jossa vastaajalle esitetään vain kysymys ja jätetään tyhjä tila vastaamista varten. Avoimien kysymysten toimivuuden saa helposti kokeiltua testikyselyn avulla, jolloin mahdollisten muutosten laatiminen oikeaan kyselyyn on helpompaa ja tuloksesta saadaan luotettavampi. Näin vältetään suuren vastaajamäärän väärinymmärrykset. Avointen kysymysten käyttö osana kyselylomaketta voi tuoda uusia varteenotettavia parannusehdotuksia ja persoonallisia vastauksia (Heikkilä, 2014, 48; Hirsjärvi, ym. 2010, 198.)

Avointen kysymysten lisäksi kyselyssä voi olla monivalintakysymyksiä ja asteikkoihin perustuvia kysymyksiä. Monivalintakysymyksissä vastaajalle tarjotaan numeroidut vastausvaihtoehdot ja vastaaja rastittaa yhden tai useamman vaihtoehdon. Kysymyksiä, joissa vastausvaihtoehdot on annettu valmiiksi, kutsutaan suljetuiksi eli strukturoiduiksi kysymyksiksi. Suljetuissa kysymyksissä vastausvaihtoehdot on annettu valmiiksi ja vastaaja valitsee sopivimman vaihtoehdon tai vaihtoehdot. Suljettujen kysymysten tarkoituksena on lopullisten vastausten käsittelyn yksinkertaistaminen ja virheiden minimointi. On hyvä pitää mielessä, etteivät kaikki vastaajat välttämättä ole kielellisesti lahjakkaita, jolloin suljettuihin kysymyksiin on helpompi antaa vastaus, kuin kirjoittaa se itse. Suljetuissa kysymyksissä on kaksi alanimikettä, dikotominen- eli kaksi vastausvaihtoehtoa sisältävä sekä monivalintakysymys, eli enemmän kuin kaksi vastausvaihtoehtoa sisältävä vastausvaihtoehto. Suljettujen kysymysten etuna on nopea vastaaminen, sekä tulosten analysoinnin helppous. Monivalintakysymysten lisäksi kyselyssä voi olla asteikko -eli skaalakysymyksiä, joissa vastaaja valitsee väittämästä, kuinka paljon tai vähän hän on samaa mieltä asiasta (Heikkilä 2014, 49; Hirsjärvi, ym. 2010, 199-200.)

Laadimme kaksi erillistä kyselylomaketta, jotka olivat kysymyksiltään identtisiä. Toista kyselylomaketta jaoimme verkossa ja toiseen keräsimme vastauksia Korkeasaarella paikan päällä vierailijoilta. Kyselylomakkeissa oli avoimia sekä suljettuja kysymyksiä. Kahdella

erillisellä kyselylomakkeella halusimme erottaa Korkeasaassa paikan päällä saadut vastaukset ja internetin välityksellä jaetun kyselylomakkeen vastaukset toisistaan, jotta saamme verrattua vastauksia ja niiden mahdollisia eroavaisuuksia. Kyselylomake on liitteenä 1.

5.3 Reliabiliteetti ja validiteetti

Tutkimuksen luotettavuutta ja todenmukaisuutta kuvataan käsitteillä reliabiliteetti ja validiteetti. Kvantitatiivisessa opinnäytetyössä tulee arvioida työn luotettavuutta (Kananen 2008, 79).

Reliabiliteetilla tarkoitetaan kyselyn avulla saatujen tulosten pysyvyyttä eli toistettavuutta. Käytetyn mittarin tulisi tuottaa samat tulokset jokaisella mittauskerralla. Korkea reliabiliteetti ei kuitenkaan takaa validiteettia, mutta päinvastaisesti validiteetti yleensä takaa reliabiliteetin. Toisaalta jos mittarin reliabiliteetti ei ole kunnossa, ei mittari ole silloin validi (Kananen 2008, 79–81.)

Validiteetti eli pätevyys varmistetaan käyttämällä oikeaa tutkimusmenetelmää tutkittavaa asiaa kohtaan. Validi tutkimus mittaa sitä, mitä tutkimuksen on tarkoituskin mitata. Validiteetissa voidaan erottaa tutkimuksen pätevyyteen vaikuttavia alalajeja. Sisäinen validiteetti tarkoittaa syy- seuraus suhdetta, jonka tärkeys korostuu tehtäessä ristiintaulukointia. Ulkoinen validiteetti kuvaa saatujen tulosten yleistettävyyttä: kun otos vastaa populaatiota, yleistettävyys on kunnossa. Tutkimustuloksilla voidaan yleistää valittua kohderyhmää, kuten kaikkia Korkeasaaren vierailijoita, mutta ei koko väestöä, kuten Suomen kansaa (Kananen 2008, 81.)

Opinnäytetyössä uusintamittausten tekeminen reliabiliteetin saavuttamiseksi ei ole järkevää. Uusintamittauksen sijasta työtä dokumentoidaan ja tehtyjä päätöksiä perustellaan, jotta arvioitsija voi todeta työn olevan aukoton (Kananen 2008, 83.)

Opinnäytetyömme kannalta on tärkeää miettiä, onko validiteetti kunnossa, eli saammeko tutkimuksellamme juuri niitä tuloksia, joita oli tarkoitus. Tässä kohtaa on tärkeä keskittyä kyselylomakkeen selkeyteen ja välttää mahdolliset epäkohdat opinnäytetyön validiteetissa sekä reliabiliteetissa teettämällä esikyselylomake. Kuten aikaisemmin mainittiin, opinnäytetyön kysely suoritettiin kahdella erillisellä kyselylomakkeella, jotta otanta ja kohderyhmä olisivat mahdollisimman laaja ja validiteetti, sekä reliabiliteetti vahvistuisi. Tämän tutkimuksen reliabiliteetti luodaan laajalla otannalla, jotta sen lopputulokset antaisivat mahdollisimman saman tuloksen kaikkien vastaajien keskuudessa.

5.4 Tutkimuksen kulku

Aloitimme tutkimuksemme luomalla kyselylomaketta varten kysymykset, joiden koimme kartoittavan hyvin Korkeasaaren tiedonjakokanavien nykytilaa sekä kehitysehdotuksia tulevaisuutta varten. Kävimme kyselyn läpi ensin ohjaajamme kanssa ja tämän jälkeen lähettimme kyselyn Mari Lehmoselle, joka on toimeksiantajamme Korkeasaaren yhteyshenkilö. Saatuaamme kyselyn takaisin, korjasimme Lehmosen kehotuksesta muutamia lausemuotoja toimivammaksi ja tämän jälkeen loimme testikyselyn Webropol-ohjelmalla. Kyselylomakkeessa oli testivaiheessa 11 kysymystä. Keräsimme testikyselyyn vastauksia ajalla 21–25.4.2018. Saimme testilomakkeeseen 10 vastausta. Saatuaamme testilomakkeen tulokset takaisin, tutkimme vastauksia lähinnä vastausmukavuuden kannalta eli olivatko vastaajat ymmärtäneet kysymykset ja osanneet vastata niihin. Testikysely oli hyödyllinen, koska huomasimme kysymysten järjestyksessä ongelman vastaajien kannalta. Olimme jättäneet viimeiseksi kysymykseksi avoimen kysymyksen ”Millaisia uusia tiedonjakomenetelmiä toivoisit tulevaisuudessa?”, jonka oli tarkoitus saada kehitysideoita Korkeasaaren sisäiseen viestintään. Kuitenkin, ennen avointa kysymystä oli kysymys koskien Korkeasaaren ulkoista viestintää, jolloin vastaajat ymmärsivät avoimen kysymyksen olevan ulkoista viestintää koskien. Viralliseen kyselyyn vaihdoimme tämän vuoksi kysymysten järjestystä.

Testikyselyn jälkeen teimme uuden, virallisen kyselylomakkeen Webropoliiin ja avasimme linkin julkiseksi 29.4.2018. Kyselylomake on liitteenä 1. Huomasimme vasta 30 kerätyn vastauksen kohdalla, että kysymyksessä 11. (Mihin Korkeasaaren julkaisuihin olet kiinnostunut huomiota eläintarhan ulkopuolella?) oli mahdollista valita vain yksi vastausvaihtoehto, vaikka kysymyksen kuului olla monivalintakysymys, niin kuin se oli testikyselyssäkin. Emme voineet enää muokata vastausvaihtoehtotapaa, koska kysely oli jo kerännyt vastauksia ja kerättyjen vastausten vuoksi emme halunneet enää resetoida kyselyä ja menettää saatuja vastauksia. Tämän vuoksi loimme uuden monivalintakysymyksen yllämainitulla tutkimuskysymyksellä, jolloin tästä kysymyksestä tuli kysymysnumero 11. Vanha kysymys oli tämän muutoksen jälkeen kysymysnumero 12 ja muutimme sen kysymyksen muotoon: ”Mikä näistä Korkeasaaren julkaisuista on mielestäsi toimivin?”. Kysymysnumero 12. oli siis mahdollisuus valita vain yksi vastausvaihtoehto. Tämä tutkimusvirhe on tärkeää huomioida tutkimustuloksissa.

Keräsimme verkkokyselylle vastauksia jakamalla linkkiä työ- ja opiskeluyhteisöissämme, sosiaalisessa mediassa sekä tuttavillemme, jotka jakoivat myös kyselylomaketta omassa lähipiirissään. Suljimme verkkolinkin 7.5.2018, jolloin olimme keränneet vastauksia 106

kappaletta. Odotimme saavamme verkkokyselyn kautta enemmän vastauksia. Tavoitteenamme oli noin 150 vastausta.

Verkkokyselyn lisäksi halusimme kerätä vastauksia paikan päällä Korkeasaarella, jolloin saimme varmasti oikean kohderyhmän tavoitettua ja mahdollisesti luotettavampaa materiaalia, koska Korkeasaaren vierailijoilla oli tiedonjakomateriaalit tuoreessa muistissa. Kyselylomake oli identtinen verkkokyselylomakkeen korjattuun versioon eli lomakkeessa oli myös 12 kysymystä. Keräsimme vastauksia 5.5.2018 päivän aikana. Positiivista oli, että valitsemamme päivä oli aurinkoinen ja tämän vuoksi Korkeasaarella oli paljon ihmisiä liikkeellä. Tavoitteenamme oli saada noin 50 vastausta, jossa onnistuimme. Onnistuneeseen vastausmäärään vaikutti varmasti se, että keräsimme vastauksia tablettien avulla, joka nopeutti vastaamista verrattuna esimerkiksi paperisiin lomakkeisiin. Vastausten keräämiseen paikan päällä toi haastetta kuitenkin ihmisten haluttomuus käyttää aikaa kyselyyn vastaamiseen. Monet vastaajista olivat malttamattomia miettimään kehitysideoita avoimiin vastauksiin. Olemme kuitenkin tyytyväisiä saamaamme vastausmäärään. Suljimme kyselyn linkin heti päivän päätteeksi 5.5.2018.

Yhteen laskien molemmat kyselylomakkeet, saimme 156 vastausta. Olimme odottaneet hieman enemmän vastauksia verkossa, mutta tämä määrä on kuitenkin mielestämme riittävä. Vastauksista löytyi muutamia erittäin hyviä kehitysideoita Korkeasaarelle tulevaisuutta varten.

Opinnäytetyömme validiteetti ja reliabiliteetti onnistui hyvin, osittain testikyselyn vuoksi. Kuten aikaisemmassa kappaleessa mainittiin, oli yksi kysymyksistä ymmärretty väärin testikyselyssä, jonka vuoksi vaihdoimme järjestystä lopulliseen kyselyyn. Tämä edesauttoi tutkimuksemme reliabiliteetin vahvistumista, jolloin yhtenäiset vastaukset eivät johtuneet vain sattumasta, vaan olivat todenmukaisia. Tutkimuksen tulokset antoivat hyvää suuntaa siihen, miten Korkeasaaren tulisi kehittää tiedonjakokanavia ja mikä Korkeasaarella jo toimii. Mikäli toistaisimme kyselylomakkeen ja pyytäisimme ihmisiä vastaamaan uudestaan, uskomme, että saisimme samoja vastauksia, kuin tässä kyselyssä. Näin ollen reliabiliteetti tutkimuksessamme oli kunnossa.

Validiteetti tutkimuksemme osalta onnistui myös mielestämme hyvin. Tuloksissa olemme selkeästi pystyneet ilmaisemaan saatuja vastauksia ja tekemään johtopäätöksiä kyselyn tulosten perusteella. Tutkimuksemme validiteetin vahvistamiseksi mietimme kysymyksiä tarkasti ja kävimme ne läpi opinnäytetyöohjaajamme kanssa kuin myös toimeksiantajamme kanssa. Halusimme välttää väärin kysymysten kysymistä, jolloin tutkimuksen vali-

diteetti ei olisi ollut pätevä. Verkossa vastanneiden kesken huomasimme yhden epäkohdan erään monivalintakysymyksen kohdalla, joissa vastaajat olivat vastanneet kohtaan jokin muu, mikä, en osaa sanoa. Tämä ei ollut sitä, mitä kyselyssä haettiin, joten tässä kohdassa validiteetti ei ole täysin toteutunut. Kuitenkin Korkeasaarella vastanneet olivat ymmärtäneet kysymyksen oikein, eivätkä olleet vastanneet kyseiseen kohtaan mitään.

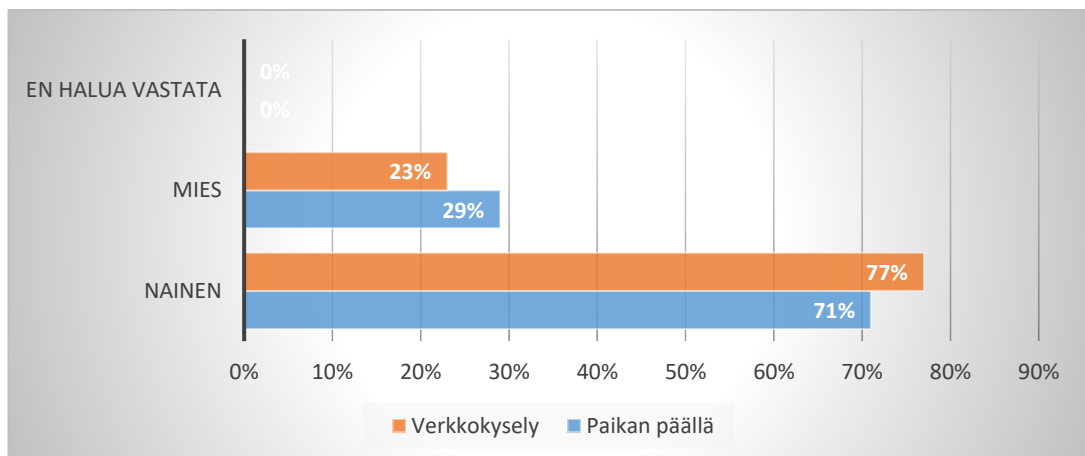
6 Tutkimustulokset

Tässä luvussa analysoimme tutkimuksestamme saatuja tuloksia. Teimme kaksi erillistä kyselylomaketta, jotka olivat kysymyksiltään identtisiä. Toista kyselylomaketta jaoimme verkossa ja toiseen keräsimme vastauksia Korkeasaassa paikan päällä vierailijoilta. Verkossa jaetun tutkimuksen avulla kerrytimme 106 vastausta ja Korkeasaassa paikan päällä tehdyn tutkimuksen avulla keräsimme 50 vastausta. Näin ollen kyselyyn saimme yhteensä 156 vastausta.

Analysoimme tutkimuksessa kerättyä aineistoa ja käymme tuloksia yksityiskohtaisesti läpi. Analysoimme kuvioissa rinnakkain Korkeasaassa paikan päällä kerättyjen vastauksien tuloksia, jotka näkyvät kuvioissa oranssilla värillä, sekä verkossa kerättyjen vastauksien tuloksia, joita kuvastavat siniset palkit. Molempien kyselyiden vastaukset ovat samassa taulukossa kuvattuna, lukuun ottamatta kysymykseen numero 8 (Kuinka toimivana koet edellä mainitut tiedonjakokanavat?) saatuja vastauksia. Koemme, että tähän kysymykseen saatujen vastauksen yhdistäminen taulukkoon vaikeuttaisi taulukon tulkittamista, jonka vuoksi päätimme käsitellä ne erillisissä kuvioissa (Kuvio 9 ja Kuvio 10). Olemme jättelleet kysymykset alaotsikoihin selkeyden vuoksi.

6.1 Vastaajien taustatiedot

Halusimme ensimmäisenä selvittää vastaajien iän, sukupuolen sekä vierailevatko he eläintarhassa lapsien kanssa vai ilman. Näiden taustatietojen avulla saamme selville, millä tavalla vastaajaryhmä kyselyllä on ollut.

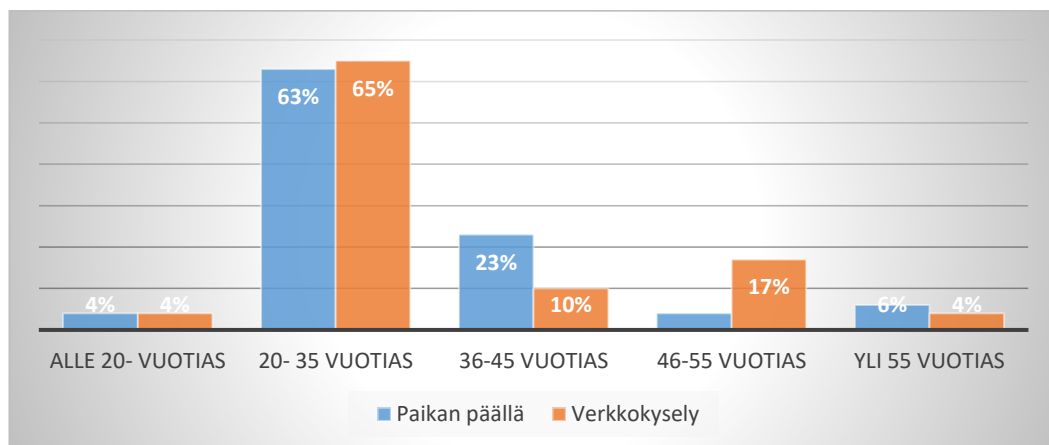

Kuvio 3. Mikä on sukupuolesi? (N=153)

Naiset vastasivat kyselyyn aktiivisemmin, joka näkyy kyselylomakkeiden samankaltaisina tuloksina (Kuvio 3). Paikan päällä vastanneista 71 prosenttia oli naisia ja loput 29 prosenttia vastaajista olivat miehiä. Verkkokyselyyn vastanneista puolestaan 77 % oli naisia ja 23

% miehiä. Kukaan vastaajista, molemmat kyselylomakkeet huomioiden, ei valinnut ”en halua vastata”- vaihtoehtoa, mutta kuitenkin 3 vastaajaa jätti vastaamatta täysin sukupuolikysymykseen. Näistä vastaajaprosesteista voisimme todeta naisten olevan aktiivisempia vastaamaan kyselyihin. Korkeasaarella paikan päällä tutkimusta toteuttaessa huomasimme naisten olevan halukkaampia vastaamaan kuin miehet olivat. Tämän lisäksi havaitsimme naisten vierailevan Korkeasaarella naisporukassa, kun taas miehet pääsääntöisesti olivat perheensä mukana, eikä esimerkiksi ystäväporukan kanssa. Yksi paikan päällä kerättyihin tuloksiin vaikuttava tekijä on myös se, että pariskunnan vastatessa kyselyyn, nainen toimi useammin vastaajan roolissa kuin mies.

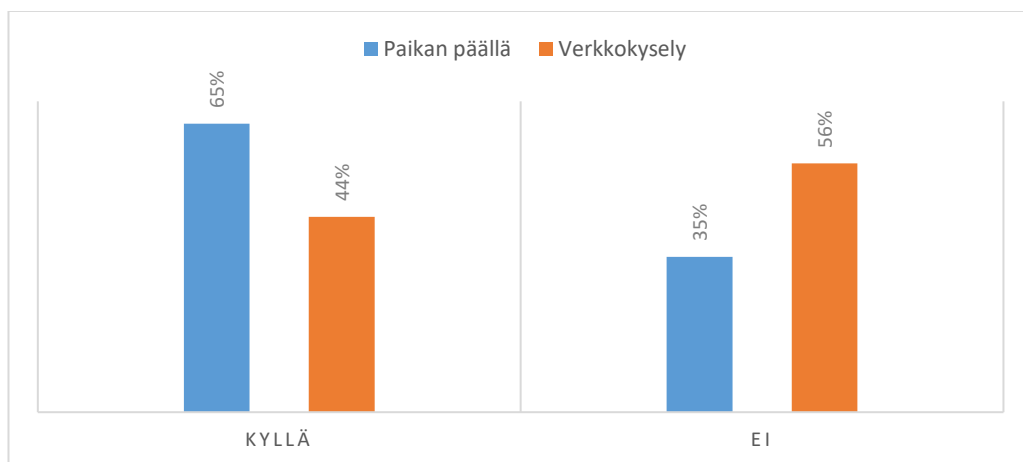
Tutkimuksen toisena kysymyksenä selvitimme vastaajien ikää. Kuvio 4 havainnollistaa kyselyyn vastanneiden ikäjakaumaa. Ikäjakauma oli hyvin samankaltainen molempien kyselyiden vastaajien keskuudessa, eli paikan päällä vastanneista 63 % ja verkossa vastanneista 65 % vastaajista asettui ikäjakaumaan 20–35- vuotta. Ikäjakaumaan vaikuttaa varmasti se, että nettikyselyä jaettiin muun muassa opiskelu – ja työyhteisöissämme, joissa suurin osa vastaajista edustaa tätä ikäluokkaa. Paikan päällä vastaajien joukossa oli puolestaan pienten lasten vanhempia, joista valtaosa sijoittui tähän ikäkategoriaan. Tämän jälkeen yleisimmät ikäryhmät vastaajien keskuudessa olivat 36–45-vuotiaat, joita paikan päällä vastanneista edusti 23 % ja nettikyselyyn vastanneista 10 %. 46–55-vuotiaiden ikäryhmää edusti paikan päällä vain 4 % vastanneista, kun taas verkossa vastanneista 17 % kuului tähän ikäryhmään. Alle 20- vuotiaita ja yli 55- vuotiaita vastaajia oli molemmissa kyselyissä selkeä vähemmistö.

Kuvio 4. Minkä ikäinen olet? (N=155)

Kolmantena tutkimuskysymyksenä halusimme saada selville, onko vastaajilla itsellään tai lähipiirissä alle 12- vuotiaita lapsia, joiden kanssa vierailee eläintarhassa. Tämä kysymys oli oleellinen, koska Korkeasaaren suurin kohderyhmä ovat lapsiperheet, joissa on pieniä

lapsia. Tämän kysymyksen avulla saimme siis selville, olemmeko saaneet kyselyyn vastauksia henkilöiltä, jotka eivät kuulu Korkeasaaren pääkohderyhmään. Oletimme tämän kysymyksen kohdalla nettikyselyn ja paikan päällä tehdyn kyselyn vastauksissa olevan enemmän eroa. Tuloksista (Kuvio 5) kävi kuitenkin ilmi, että myös nettikyselyyn vastanneet vierailevat Korkeasaarella lasten kanssa melko paljon. Korkeasaarella paikan päällä vastanneista 65 % kertoi, että heillä on lähipiirissään alle 12-vuotiaita lapsia joiden kanssa vierailee eläintarhassa. Tämä enemmistö ei tullut siis yllätyksenä, koska oletuksena oli, että suurin osa vastaajista vierailee Korkeasaarella alle 12-vuotiaiden lasten kanssa. Vähemmistönä paikan päällä vastanneista 35 % vastaajista kertoi, ettei heillä ole itsellään tai lähipiirissä pieniä lapsia joiden kanssa vierailla eläintarhassa. Verkkokyselyyn vastanneilla suurimmalla osalla, eli 56 prosentilla ei ole omia, tai lähipiirissä olevia alle 12-vuotiaita lapsia. Kuitenkin jakauma oli suhteellisen tasainen ja 44 % vastaajista oli joko omia tai lähipiirissä olevia lapsia, joiden kanssa he vierailevat Korkeasaaren eläintarhassa. Saimme kuitenkin myös hyvän määrän vastaajia, jotka eivät kuulu Korkeasaaren ensisijaiseen kohderyhmään.

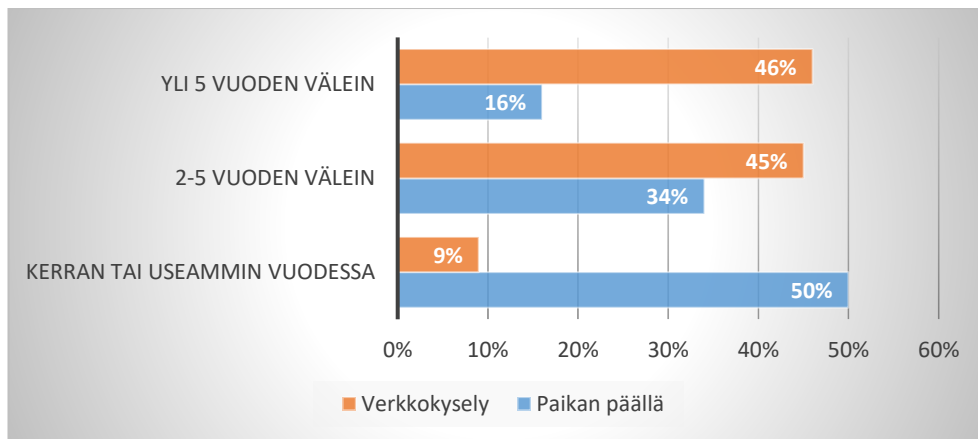
Kuvio 5. Onko sinulla tai lähipiirissäsi alle 12-vuotiaita lapsia, joiden kanssa vierailet eläintarhassa? (N=155)

6.2 Tutkimuskysymykset

Taustakysymysten jälkeen kyselyssä siirryttiin tutkimuskysymyksiin, joilla yritetään saada vastauksia tutkimusongelmaamme, eli selvittää minkälaisena Korkeasaaren tiedonjakokanavat nähdään tällä hetkellä ja miten kuluttajat haluaisivat niitä parantaa sekä minkälaisia toiveita heillä olisi tulevaisuutta varten. Avoimiin kysymyksiin saatuja vastauksia analysoimme omassa erillisessä kappaleessa.

Kyselylomakkeen neljäntenä kysymyksenä oli ”Kuinka usein vierailet Korkeasaaren eläintarhassa?”. Kysymykseen saaduissa vastauksissa oli selvää eroa kahden kyselylomakkeen

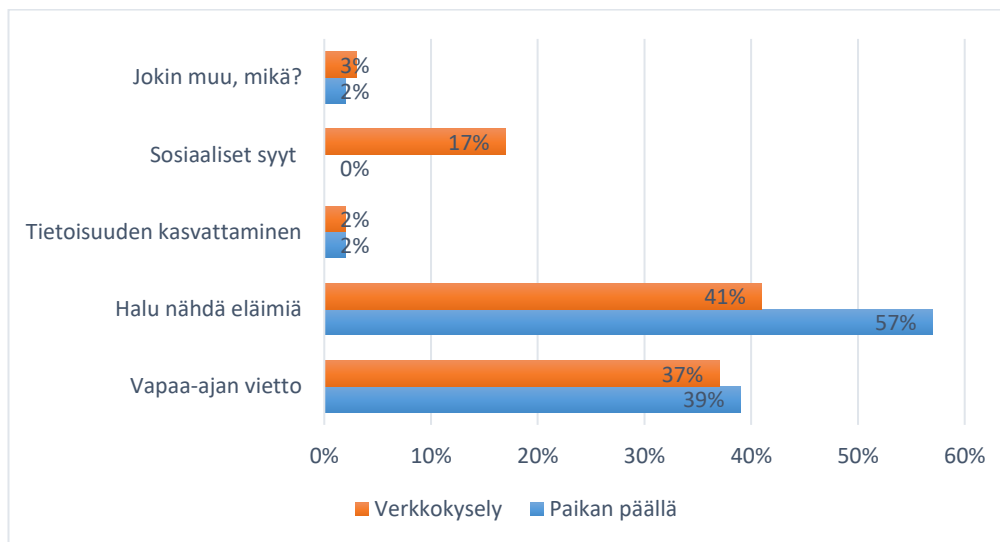
välillä. Niin kuin Kuvio 6 osoittaa, paikan päällä tehtyyn tutkimukseen vastanneista 50 % vierailee eläintarhassa kerran tai useammin vuodessa. Seuraavaksi yleisin vierailun säännöllisyys oli 2-5 vuoden välein, jonka 34 % vastaajista valitsi. Vain 16 % paikan päällä vastanneista kertoivat vierailevansa Korkeasaassa yli viiden vuoden välein. Verkkokyselyyn vastanneiden vierailut Korkeasaassa ovat lähes päinvastaiset, paikan päällä saattuihin tuloksiin verraten. 46 % vastaajista vierailee eläintarhassa yli viiden vuoden välein, kun taas 45 % vastaajista vierailee 2-5 vuoden välein. Pienin osa vastaajista, eli yhdeksän prosenttia, vierailee eläintarhassa kerran tai useammin vuodessa.

Kuvio 6. Kuinka usein vierailet Korkeasaaren eläintarhassa? (N=156)

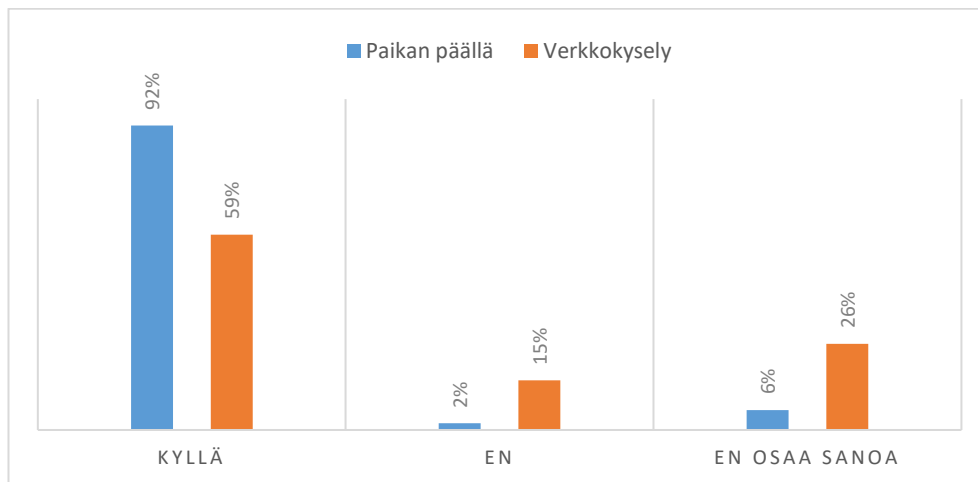
Kyselyn viidentenä kysymyksenä oli ”mikä on ensisijainen syy vierailullesi Korkeasaassa?”, jonka vastauksia kuvastaa Kuvio 7. Suurin osa molempiin kyselyyn vastanneista vastasi ensisijaisen vierailumotiivin olevan halu nähdä eläimiä, joka ei tullut yllättävänä vastauksena. On selvää, että ihmiset, jotka haluavat vierailla eläintarhassa haluavat nähdä eläimiä. Korkeasaassa paikan päällä kyselyyn vastanneista 57 prosentin enemmistö valitsi tämän edellä mainitun vaihtoehdon. Toiseksi yleisin vastaus, 39 prosentin vastausmäärällä oli vapaa-ajan vietto. Tietoisuuden kasvattaminen ja avoin vastaus joku muu, mikä? saivat molemmat 2 % vastauksista. Avoimeen vastaukseen oli laitettu selitykseksi ”lasten viihdyttäminen”. Korkeasaassa vastanneiden kesken kukaan ei valinnut vierailusyykseen sosiaalisia syitä. Verkkokyselynkin vastausten perusteella ensisijainen syy vierailla Korkeasaassa on halu nähdä eläimiä, niin kuin edellä jo mainittiin. 41 % nettissä kyselyyn vastanneista vierailee Korkeasaassa tästä syystä, kun taas pienin määrä vastauksia sai vaihtoehto tietoisuuden kasvattaminen sekä jokin muu, mikä? 2 % vastaajista kertoivat tietoisuuden kasvattamisen olevan heille ensisijaisena vierailumotiivina. Joku muu, mikä? vaihtoehtoon vastasi 3 % tutkimukseen osallistuneista, jotka eivät joko koskaan ole vieraileet Korkeasaaren eläintarhassa, tai he ovat käyneet siellä ainoastaan, kun sisäänpääsy on ollut ilmainen. Toiseksi eniten prosentteja vastaajien kesken keräsi vaih-

toehto vapaa-ajanvietto. 37 % netissä vastanneista vierailee Korkeasaassa viettääkseen siellä vapaa-aikaa ja 17 % vastanneista vierailee siellä sosiaalisista syistä, esimerkiksi perheen mukana.

Kuvio 7. Mikä on ensisijainen syy vierailullesi Korkeasaassa? (N=155)

Kyselylomakkeen kuudennessa kysymyksessä halusimme selvittää vastaajien näkemystä Korkeasaaren tiedonjaon tehokkuudesta, kysymällä kokevatko vierailijat saaneensa tietoa eläimistä ja niiden suojelusta vierailunsa aikana. Paikan päällä kerättyjen vastausten ja verkossa kerättyjen vastausten välinen ero johtuu luultavasti edellisestä vierailusta kulu-
neesta ajasta. Verkossa vastanneista useimmat kertoivat vierailevansa Korkeasaassa 2- 5 vuoden välein tai yli 5 vuoden välein. Tässä ajassa tiedonjakotavat alkavat unohtua. Kuvio 8 kuvastaa molempiin kyselyihin saatuja vastauksia. Paikan päällä vastanneista 92 % vastasi saaneensa tietoa eläimiin ja niiden suojeluun liittyen. Vastanneista 6 % vastasi ”en osaa sanoa”. Syynä tähän voi olla, että jotkut vastaajista eivät täysin ymmärtäneet kysymystä tai ajattelivat kysymyksen ”suojelu”- käsitettä ensisijaisesti. On mahdollista, että nämä vastaajat ovat nähneet ja jopa lukeneet tietoa eläimistä, mutteivat ole nähneet tietoa suoranaisesti suojeluun liittyen ja siksi vastasivat ”en osaa sanoa”. 2 % vastaajista mainitsi, ettei ole saanut tietoa eläimiin liittyen. Suurin osa netissä vastanneista eli 59 % koki saaneensa uutta tietoa, kun taas pienin määrä, eli 15 prosenttia, eivät olleet saaneet lainkaan tietoa. 26 % eivät osanneet sanoa, olivatko saaneet tietoa vai ei. Tämä kysymys saattaa tulla helposti väärinymmärretyksi, niin kuin aiemmin jo mainittiin. ”En osaa sanoa” vastauksen suhteellisen suuren vastausprosenttiin syynä voi olla jo edellä mainittu, viime-
vierailusta kulunut aika. Moni verkossa vastanneista ei ole vieraillut Korkeasaassa pitkään aikaan, jolloin tiedonjakotavat ovat kerenneet jo jonkin verran muuttua tai ne eivät enää ole tuoreimmassa muistissa.

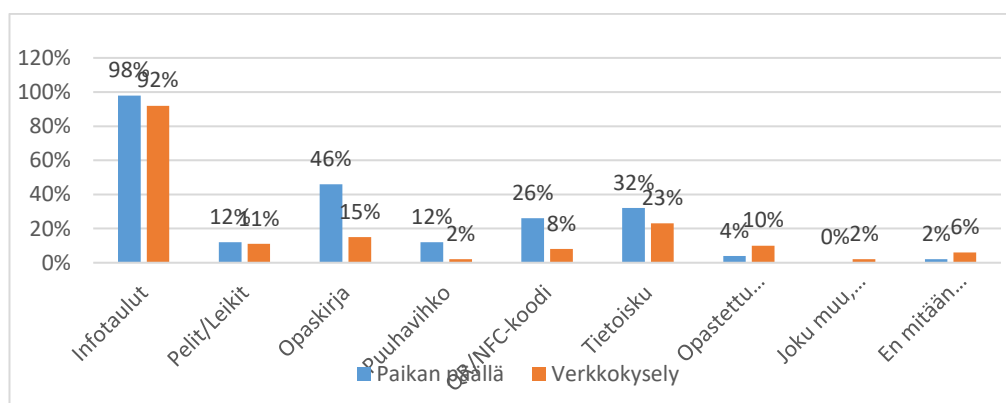
Kuvio 8. Yksi eläintarhojen pääasiallisista tehtävistä on tiedon jakaminen. Koetko saaneesi tietoa eläimiin ja niiden suojeluun liittyen vieraillessasi Korkeasaarella? (N=154)

Seitsemännessä kysymyksessä halusimme selvittää, millaisia tiedonjakomateriaaleja vastaajat olivat nähneet vieraillessaan Korkeasaarella. Kysymyksessä oli mahdollista valita yksi tai useampi vastaus. Tähän kysymykseen saatuja vastauksia kuvastaa Kuvio 9. Korkeasaarella kerätyissä kyselyissä lähes kaikki vastaajista, eli 98 % kertoi nähneensä infotauluja. Tämä tulos ei yllätä, koska Korkeasaarella on paljon infotauluja, jotka ovat sijoiteltuna hyvin joka edesauttaa niiden huomaamista. On mahdollista, että 2 prosentilla vastaajista, jotka eivät nähneet infotauluja, on tapahtunut vain näppäinvirhe vastaamisen kohdalla. Useat vastaajista, eli 46 %, olivat nähneet myös opaskirjoja, joka tuntuu määrällisesti suurelta vastaajajoukolta ottaen huomioon, että opaskirjoja on myynnissä vain sisäänpääsyssä. 32 % vastanneista kertoi nähneensä eläintarhan työntekijän pitämän tietoisun ja nämä saivat paljon kehuja vastaamisen yhteydessä. Monet sanoivat tämän olleen erittäin mukava ja hyödyllinen tiedonjakotapa. Ihmisten saadessa itse esittää kysymyksiä, oppimisesta ja tiedonjakamisesta tulee paljon mielenkiintoisempaa ja konkreettisempaa kuin infotaulusta saman tiedon lukeminen. Osassa kylteissä on käytössä QR tai NFC-koodi, minkä 26 % vastaajista kertoi nähneensä. Tämäkin vastausmäärä on hyvä, ottaen huomioon, että koodeja ei ole kuin muutamissa infotauluissa. Vastausvaihtoehdot ”pelit/leikit” ja ”puuhavihko”- keräsivät saman verran vastauksia, eli 12 % kertoi nähneensä edellä mainitut tiedonjakotavat. On myös huomioitavaa, että jos vierailijalla ei ole ollut lapsia mukanaan, hän tuskin kiinnittää huomiota peleihin tai puuhavihkoihin. Pelit ja leikit- ovat yleisesti ottaen muutenkin suositumpi tiedonjakotapa varhaiskasvatuksen luontokoulussa. Vastaajista 4 % vastasi nähneensä opastetun kierroksen, joka on myös yleisesti ottaen käytössä enemmän varhaiskasvatusryhmille tai esimerkiksi työyhteisöille virkistyspäivinä. Opastettu kierros- vastausvaihtoehto saatetaan helposti sekoittaa vaihtoehtoon ”tietoisku”. Kukaan paikan päällä vastanneista ei valinnut vaihtoehtoa ”joku muu,

mikä?”, joka on merkki siitä, että vastausvaihtoehdot olivat riittäviä ja vastaajat ymmärsivät kysymyksen ja vastausvaihtoehdot oikein. Vähemmistönä 2 % vastaajista kertoi, ettei ole nähnyt mitään tiedonjakomateriaaleja. Vaikka kyseessä on todella pieni joukko vastaajista, on tämä kuitenkin yllättävää ottaen huomioon eri tiedonjakotapojen määrän Korkeasaarella. Myös valmiit vastausvaihtoehdot auttavat vastaajaa, jos hän ei itse keksisi nimiä tiedonjakotapoja. Tämän vuoksi olimme yllättyneitä, etteivät vastaajat ole nähneet mitään tiedonjakokanavia. Mahdollisuus on myös, että kyseessä on näppäinvirhe.

Verkkokyselyyn vastanneet olivat myös kiinnittäneet eniten huomiota infotauluihin. 92 % vastanneista olivat nähneet infotauluja jossain kohtaa Korkeasaaren kierrosta, kun taas vähiten vastaajista olivat valinneet, jokin muu, mikä kohdan. 2 % vastasivat jokin muu, mikä kohtaan, mutta eivät jättäneet kommenttia avoimeen vastaukseen. Seuraavaksi eniten vastauksia valikoitui kohtaan eläintarhan työntekijän pitämä tietoisku. 23 % vastaajista olivat huomanneet tämän tiedonjakomenetelmän, vieraillessaan eläintarhassa. Opaskirja on Korkeasaaresta ostettava pieni kirja, joka kertoo eläintarhasta. On hienoa huomata, että 15 % vastaajista oli tietoisia tästä. Peleihin ja leikkeihin vastanneiden määrä oli 11 % ja opastetun kierroksen vastaajamäärä 10 %. QR-koodi on monille vielä uusi asia, mutta 8 % vastaajista oli kiinnittänyt myös siihen huomiota.

Yleiskuvallisesti Korkeasaaren eri tiedonjakomateriaalit ovat ihmisten tietoudessa. Tässäkin kysymyksessä on pidettävä mielessä se, että suurin osa tutkimukseen vastanneista on vieraillut Korkeasaarella yli kahden ja viiden vuoden välein, jolloin kaikki tiedonjakomateriaalit eivät välttämättä ole vielä olleet niin suuresti esillä.

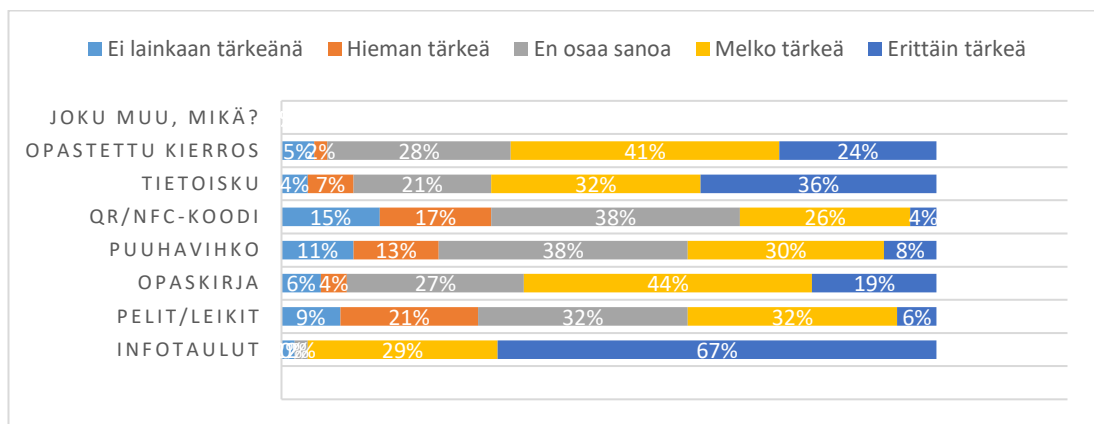

Kuvio 9. Millaisia tiedonjakomateriaaleja näit vieraillessasi eläintarhassa? (voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon) (N=156)

Kahdeksas kysymys oli jatkoa kysymykselle seitsemän ja selvitimme, kuinka tehokkaina vierailijat näkemät edellä mainitut tiedonjakotavat. Kuviossa 10 näkyy Korkeasaarella

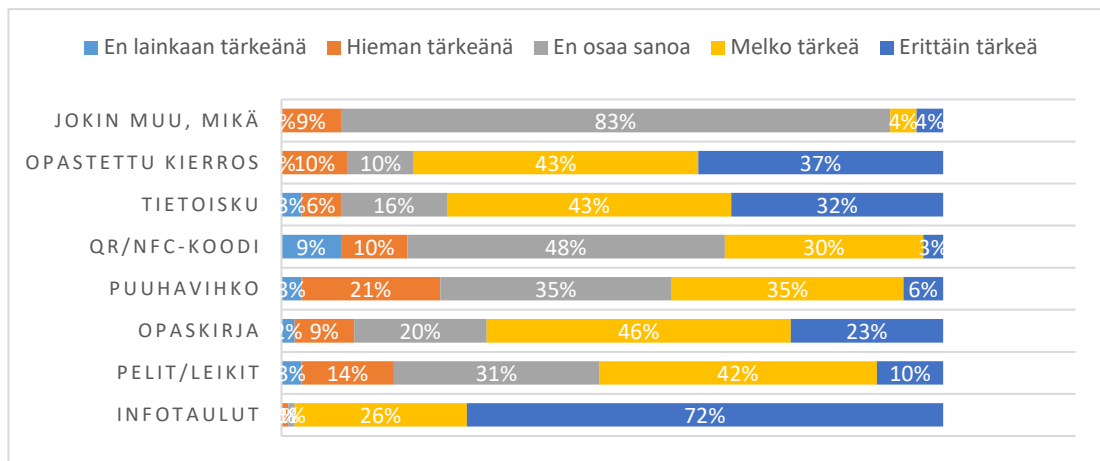
haastateltujen vastaukset, kun taas Kuvio 11 edustaa nettikyselyn vastauksia. Molemmassa taulukoissa tärkeimmäksi tiedonjakokanavaksi valikoituivat infotaulut.

Korkeasaassa vastanneista 67 % oli sitä mieltä, että infotaulut ovat tiedonjakokanavana ”erittäin tärkeät”. Seuraavaksi tärkeimpänä tiedonjakotapana vastausten perusteella oli tietoisuus. 36% vastaajista vastasi tietoisuuden olevan ”erittäin tärkeä”. Tämä kysymys vei Korkeasaassa vastanneilta eniten aikaa, minkä vuoksi moneen vaihtoehtoon onkin vastattu ”en osaa sanoa”. Muutamat vaihtoehdot, jotka eivät olleet yhtä hyvin näkyvillä Korkeasaassa oli vierailijoille tuntemattomia, joten tästä syystä en osaa sanoa on ollut suosituin vastaus esimerkiksi QR-koodin ja puuhavihkon kohdalla. On hienoa huomata, että ”ei lainkaan tärkeä” vastausvaihtoehdon prosentit ovat melkein kaikissa vastauksissa todella pieniä, QR-koodia ja puuhavihkoa lukuun ottamatta.

Kuvio 10. Kuinka toimivana koet edellä mainitut tiedonjakokanavat? Korkeasaassa paikalla toteutettu kysely (N=50)

Kuten Korkeasaassa vastanneiden kesken, myös nettikyselyyn vastanneista reilu enemmistö, eli 72 %, oli sitä mieltä, että infotaulut ovat tehokkain tiedonjakokanava (Kuvio 11). Seuraavaksi toimivimpana nähtiin opastettu kierros ja kolmantena tietoisuus. Netissä vastanneet olivat valinneet vähemmän ”en osaa sanoa” -vaihtoehtoa kuin Korkeasaassa vastanneiden. Tähän uskomme syynä olevan aika, sillä Korkeasaassa vastanneista suuri osa tuntui olevan kovin kiireisiä. Netissä muutamat vastaajat olivat ymmärtäneet kohdan, ”jokin muu, mikä?” pakolliseksi ja näin ollen näistä vastaajista 83 % oli vastannut tähän en osaa sanoa. Tarkoituksenamme oli saada tähän kohtaan vastauksia, mikäli vastaajalla olisi mielessä joku muu tiedonjakokanava, jonka olisimme unohtaneet listata kysymykseen.

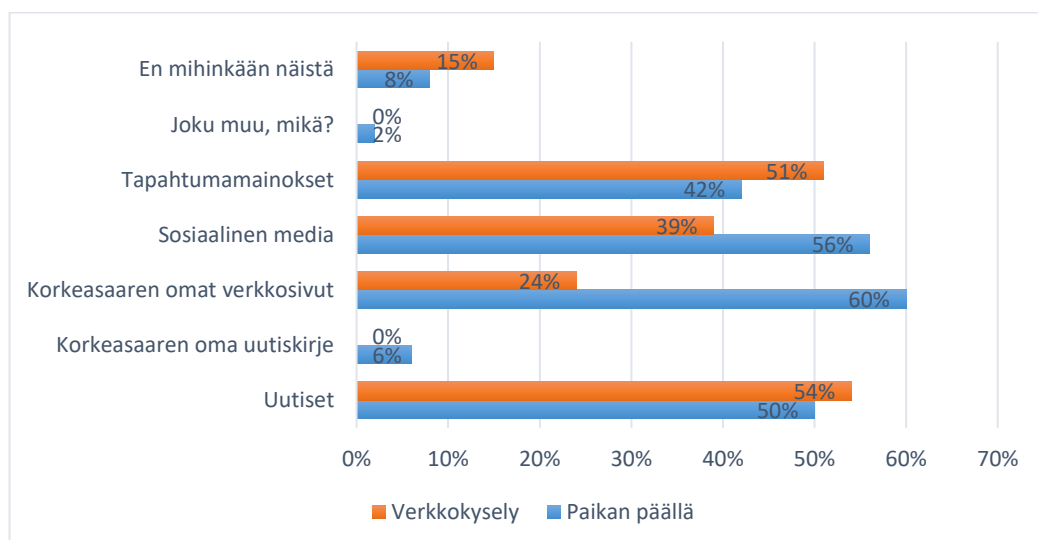
Kuvio 11. Kuinka toimivana koet edellä mainitut tiedonjakokanavat? Verkkokysely (N=106)

Kysymyksessä yhdeksän ja kymmenen kysymme vastaajilta avoimesti, miten he kehittäsivät edellä mainittuja Korkeasaaren tiedonjakokanavia ja millaisia uusia tiedonjakokanavia he toivoisivat tulevaisuudessa. Olimme laittaneet molemmat näistä pakolliseksi kysymykseksi välttyäksemme kokonaan vastaamatta jättämisen. Kehitysideat ja toiveet ovat tärkeää tietoa Korkeasaarelle.

Yhdentenätoista kysymyksenä halusimme selvittää, mihin Korkeasaaren ulkopuolisiin julkaisuihin vastaajat ovat kiinnittäneet huomiota eläintarhan ulkopuolella. Kuvio 12 kuvaa kysymykseen saatuja vastauksia. Vastauksia on poikkeuksellisen vähän, johtuen aiemmin mainitusta virheestä netissä jaetussa kyselylomakkeesta. Loimme siis täysin uuden monivalintavaihtoehtokysymyksen, jonka vuoksi saimme tähän kysymykseen vain 121 vastausta. Niin kuin Kuviossa 12 näkyy, suurin ero vastaajien kesken on Korkeasaaren omien verkkosivujen huomiointi Korkeasaaren vierailijoiden keskuudessa. Tähän vaikuttaa luultavasti vierailun suunnittelun aikana etsityt tiedot nettisivuilta, esimerkiksi kulkuneuvojen aikataulut tai lippujen hintojen tarkastaminen. Paikan päällä vastanneet mainitsivat melko tasaväkisesti kolme ulkopuolista tiedonjakotapaa. 60 % mainitsi vierailleen Korkeasaaren kotisivuilla, 56 % kertoi kiinnittäneensä huomiota Korkeasaaren sosiaaliseen mediaan ja 50 % vastaajista on nähnyt uutisia Korkeasaaresta. Yli puolet Korkeasaareissa vastanneista kiinnittävät huomiota eläintarhan sosiaaliseen mediaan, joka voi johtua halusta tietää uusimmista eläinasukkaista, nähdä kivoja kuvia tai saada yleistä tietoa Korkeasaaren toiminnasta. Korkeasaareissa paikan päällä vastanneet ovat ahkerampia vierailijoita kuin verkkokyselyyn vastanneet, joka voi olla syy siihen, että he ovat kiinnostuneempia Korkeasaaren sosiaalisesta mediasta. 42 % vastanneista vastasi nähneensä tapahtumamainoksia. Vain 6 % paikan päällä vastanneista kertoi nähneensä (eli tilaavansa) uutiskirjettä. Tähän voi olla syynä se, etteivät monet pidä sähköisistä tiedotteista tai mainoksista, jotka ”tukkivat” sähköpostin. 2 % paikan päällä vastanneista valitsi vaihtoehdon joku muu,

mikä? ja jätti avoimeksi kommentiksi ”*julkiliikenteen mainokset*”. Oletettavasti avoimella vastauksella on tarkoitettu Korkeasaaren suuntaavaa linja-autoa, joissa on erottuvat Korkeasaari- mainosteipit auton kyljessä tai muuta julkisen kulkuneuvon sisällä tai kyljessä sijainnutta Korkeasaaren mainosta. 8 % vastanneista kertoi, ettei ole kiinnittänyt huomiota mihinkään näistä julkaisuista.

Verkkokyselyyn vastanneista 54 % oli kiinnittänyt eniten huomiota Korkeasaarta koskeissa julkaisuissa uutisiin televisiossa tai erilaisiin artikkeleihin. Tapahtumamainokset nousivat seuraavaksi eniten näkyviksi 51 prosentilla. On totta, että Korkeasaaren tapahtumia mainostetaan eri kanavissa, joten luultavasti tämä vastaus söi hieman prosentteja sosiaaliselta medialta, jossa tapahtumamainokset ovat myös hyvin suuressa roolissa. 39 % vastanneista oli kiinnittänyt huomiota Korkeasaaren julkaisuihin sosiaalisessa mediassa. Tämän vaihtoehdon kohdalla on mahdollisuutena, että jos vastaaja ei seuraa Korkeasaaren sosiaalista mediaa, hän on jättänyt vaihtoehdon valitsematta. Voi olla, että vastaaja on silti nähnyt Korkeasaaren julkaisuja sosiaalisessa mediassa. Verkkokyselyn perusteella Korkeasaaren oma uutiskirje vastaajille tuttu. Suurin ero vastauksissa ilmeni Korkeasaaren omien verkkosivujen käytössä, sillä netissä vastanneista vain 24 % oli vierailut/kiinnittänyt huomiota niihin. Yllättävän suuri prosentti ei ollut kiinnittänyt huomiota mihinkään edellä mainituista. Nämä 15 % ovat saattaneet ymmärtää kysymyksen jokseenkin väärin tai eivät ole jaksaneet enää tässä vaiheessa kyselyä keskittyä vastaamiseen kunnolla. Toki on mahdollista, että netissä vastanneista osa asuu kauempana pääkaupunkiseudusta, eikä näin ollen ole yhtä helposti törmää mainoksiin tai Korkeasaaren sosiaalisen median sivuihin tai julkaisuihin.

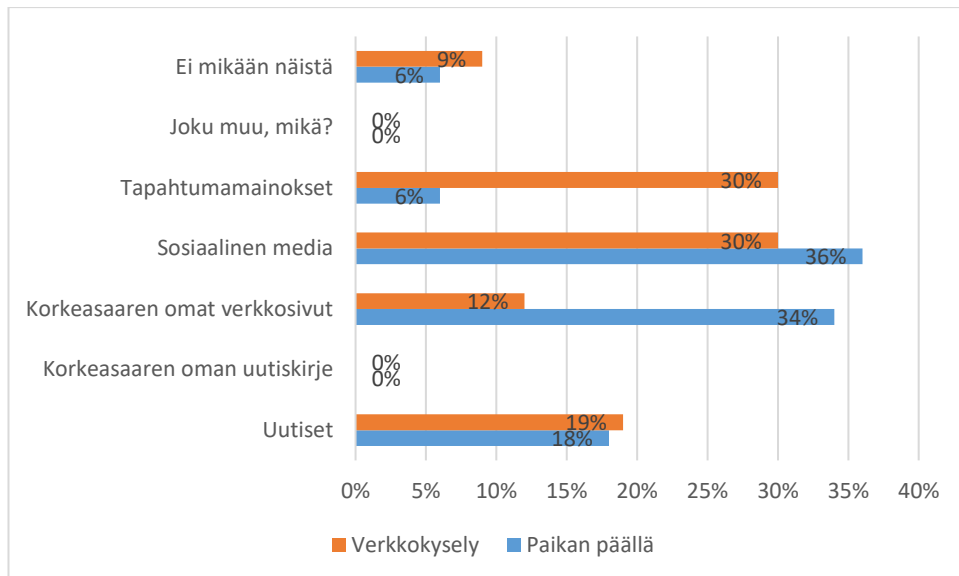

Kuvio 12. Mihin Korkeasaaren julkaisuihin olet kiinnittänyt huomiota eläintarhan ulkopuolella? (Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon) (N=121)

Edellisessä kysymyksessä tapahtuneen virheen vuoksi vaihdoimme tämän kysymyksen muotoon ”Mikä näistä edellä mainituista julkaisuista on mielestäsi toimivin?”. Verkossa kerätyissä vastauksissa noin 19% vastaajista on siis vastannut oikeasti kysymykseen ”Mihin Korkeasaaren julkaisuihin olet kiinnittänyt huomiota eläintarhan ulkopuolella?”. Tästä huolimatta verkkokyselyn ja paikan päällä tehdyn kyselyn vastaukset muistuttavat taas paljolti toisiaan.

Paikan päällä vastanneista 36 % valitsi sosiaalisen median toimivimmaksi julkaisutavaksi (Kuvio 13) Digitalisoituneessa yhteiskunnassamme sosiaalisen median merkitys on kasvanut huomattavasti viime vuosikymmenen aikana ja näin ollen saanut molemmissa kyselyissä suurimman määrän prosentteja. Korkeasaarella vastanneista 34 % valitsi Korkeasaaren kotisivut toimivimmaksi julkaisuksi. Syynä tähän voi olla jo aiemmin mainittu vierailun suunnittelu: vierailijat halusivat etukäteen etsiä käytännön tietoa Korkeasaaren kotisivulta. Korkeasaaren verkkosivut ja sosiaalinen media olivat paikan päällä vastanneiden mielestä toimivimmat tiedonjakotavat. Vain 18 % vastaajista mainitsi toimivimmaksi julkaisuksi uutiset ja 6 prosenttia vastasi tapahtumamainosten olevan toimivin julkaisu. Korkeasaaren oma uutiskirje ei saanut kenenkään ääntä toimivimmaksi julkaisuksi.

Netissä kyselyyn vastanneiden kesken tapahtumamainokset ja sosiaalinen media saivat saman verran vastauksia, eli 30 %. Kuten aikaisemmin on jo mainittu, tapahtumamainokset ja sosiaalinen media saattavat sekoittaa vastaajilla. Vastaajan voi olla vaikeaa määrittellä onko kyseessä tapahtumamainos vai sosiaalinen media, sillä Korkeasaaren tapahtumia mainostetaan todella aktiivisesti eri sosiaalisen median kanavissa. Erona Korkeasaarella vastanneisiin, netissä vastanneet eivät kokeneet Korkeasaaren omia nettisivuja yhtä toimivana, vain 12 % oli sitä mieltä, että kotisivut ovat toimivin julkaisu. Uutiset saivat 19 % vastanneiden äänistä ja 9 % on ollut sitä mieltä, ettei mikään näistä keinoista ole toimivin.

Kuvio 13. Mikä näistä Korkeasaaren julkaisuista on mielestäsi toimivin? (N=156)

6.3 Avoimet vastaukset

Avoimet kysymyksemme olivat keskellä kyselylomaketta, kysymysnumeroina 9. ja 10. Lai-toimme avoimet kysymykset tarkoituksella kyselyn keskiosaan, jotta vastaajat eivät jättäisi niihin vastaamatta. Asetimme myös molemmat kysymykset pakollisiksi, mutta huoma-simme monen vastanneet ”en tiedä” tai jättäneen vastauksen ”tyhjäksi” vastaamalla kirjai-men tai symbolin avulla. Mikäli vastaajalla ei ole mitään konkreettista kehitysideaa tai hän ei koe tiedonjaossa olevan kehittämisen tarvetta, on kysymykseen kieltämättä vaikeaa vastata.

Korkeasaarella paikan päällä kyselyä toteuttaessa huomasimme, etteivät valtaosa vas-taajista halunnut jäädä pohtimaan kehitysideoita, koska ihmiset ovat viettämässä aikaa ystäviensä ja perheen kanssa eikä pitkien vastauksen pohdiskelu tässä tilanteessa hou-kuttanut. Joukossa oli kuitenkin muutamia todella hyviä vastauksia ja kehitysideoita. Ne-tissä vastanneista myös valtaosa oli vastannut joko tyhjää tai ”en osaa sanoa” molempiin kysymyksiin. Tähän uskomme olevan syynä sen, että monet vastanneista eivät ole vierail-leet pitkään aikaan Korkeasaarella eivätkä tämän vuoksi edes tiedä millaista tiedonjako on tänä päivänä. Kehitysideoita on vaikea antaa, jos ei tiedä nykytilannetta. Kuitenkin näistäkin avoimista vastauksista löytyi myös hyviä ideoita.

6.3.1 Nykyisten tiedonjakokanavien kehittäminen

Ensimmäisenä avoimena kysymyksenä oli ”Miten kehittäisit edellä mainittuja tiedonjako-kanavia?”, jossa viitattiin aiemmissa kysymyksissä esille nousseisiin infotauluihin, tietois-

kuihin ja muihin Kuviossa 9 mainittuihin tiedonjakotapoihin. Tavoitteena oli saada konkreettisia parannusehdotuksia, joiden avulla näistä tiedonjakokanavista saisi vieläkin tehokkaampia. Tässä kysymyksessä muutamat olivat vastanneet jo toiveita tulevaisuutta varten eivätkä kehitysideoita nykyisiin tiedonjakotapoihin.

Moni verkossa vastanneista oli sitä mieltä, että opastettujen kierrosten mahdollisuutta tulisi lisätä normaaliin Korkeasaaren arkeen. Vastaajat toivoivat eläintarhan työntekijöiden näkyvyyden lisäämistä, jolloin tiedonsaaminen ja kysymysten esittäminen helpottuisi.

"Työntekijät voisivat mahdollisuuksien mukaan välillä "päivystää" eläinten häkkien ym. lähellä vastailemassa vierailijoiden kysymyksiin". Mikäli työntekijät päivystäisivät eläintarhan yleisillä alueilla, olisi vierailijoiden helpompi lähestyä heitä ja esittää kysymyksiä eläintarhan arjesta, eläinten hoidosta sekä suojelutyöstä. Suurin osa vastaajista, jotka mainitsivat opastetut kierrokset tai tietoiskut tiedostavat kyllä näitä olevan, mutta toivoivat niitä useammin ja näkyvämmiin. *"Olen ollut tyytyväinen tiedonjakokanaviin Korkeasaarella. Mutta ehkä avoimia opaskierroksia voisi olla useammin ja näkyvämmiin".* Eräs vastaaja mainitsi vesibussilla saapuessa aloituspuoleen puuttuvan, jonka vuoksi kulkeminen eläintarhassa on päämäärätöntä. Tähän voisi ratkaisuna olla esimerkiksi työntekijä, joka vastaanottaa vieraita ja neuvoo tarvittaessa mitä löytyy mistäkin. Myös ääninauhoitteen avulla toimivaa opastettua kierrosta ehdotettiin kehitysideana. Tällöin jokaisella vierailijalla olisi "oma mukana kulkeva ohjaaja". Paikan päällä kerätyissä kyselyissä opastetut kierrokset eivät nousseet esille. Syynä tähän on luultavasti se, että valitsemamme päivä kyselyn toteuttamiselle oli lauantai ja eläintarhassa oli kiireisimpänä aikana läsnä useampia työntekijöitä, joilta vierailijat saivat kysellä eläimistä ja kuulla tietoa niiden suojelusta. Saimme näistä "tietoiskuista" monilta vastaajilta positiivista suullista palautetta. Vierailijoiden ja työntekijöiden kanssakäyminen on selvästi mieluista tapa oppia ja jakaa tietoa.

Mobiililaitteiden sekä applikaatioiden ollessa nykypäivää, löytyy kehitysideoista toiveita erilaisten digitaalisten tiedonjakokanavien saatavuudesta. Monet toivoivat infotaulujen tilalle tai lisäksi näyttöjä joissa olisi videoita ja tietoa eläimistä. Videot voisivat olla toimiva tiedonjakotapa myös nuoremmille, jotka eivät vielä osaa lukea. Videoiden lisäksi toiveena oli näyttöjä, joista voisi etsiä ja saada haluamaansa tietoa eläimistä: *"Virtuaaliset infotaulut joista navigoimalla saa tarvittaessa enemmän tietoa".* Myös QR-koodeihin toivottiin parempaa näkyvyyttä sekä tiedotteiden lisäämistä sosiaalisen median avulla: *"Edellä mainituista nostaisin QR-koodeja paremmin esille ja kiinnittäisin erityistä huomiota infotauluihin ja niiden ulkonäköön/kuntoon."*

Digitaalisuuden ja opastettujen kierrosten lisäksi esille nousi lapsille suunnattu tiedonjako. Tämän hetkinen tiedonjako on vastaajien mielestä enemmän aikuisille suunnattua ja tämän vuoksi lapsille suunnattuun tiedonjakoon ja oppimiseen toivottiin myös tehostusta. *"Itse en ole törmännyt lapsille suunnattuihin puuhavihkoihin. Kuulostaa hyvältä idealta ja varsinkin pienille lapsille niitä olisi hauska olla"*. Myös pelejä ja leikkejä toivottiin enemmän. Esimerkkinä annettiin muun muassa aartenmetsästys, jossa olisi kysymyksiä eläimistä. Myös teematapahtumat nousivat vastauksissa esille ja niitä toivottiin enemmän niin lapsille kuin aikuisillekin.

Korkeasaaren markkinointi herätti vastaajissa erilaisia mielipiteitä. Monet toivoisivatkin rävkämpää ja näkyvämpää markkinointia, niin sosiaalisessa mediassa kuin maksetussa mainonnassa. Etenkin tapahtumajulkaisut sosiaalisessa mediassa ovat kiinnittäneet ihmisten huomion ja tämän kaltaista mainontaa oli toiveena saada lisää. Eräs vastaajista oli sitä mieltä, ettei Korkeasaari markkinoi itseään tarpeeksi hyvin, vaan tiedonjako on vielä alkeellista ja Korkeasaaren olisi hyvä ottaa enemmän jalansijaa eläintarhan ulkopuoliossa tiedonjaossa. Erittäin moni vastanneista oli sitä mieltä, että sosiaaliseen mediaan panostaminen kannattaisi. *"Tiedotteita voisi enemmän sosiaalisessa mediassa koska ihmiset käyttävät sitä paljon"*. Sosiaalinen media on näkyvä markkinointipaikka ja sen avulla olisi helppo järjestää erilaisia tietovisoja, sekä kilpailuja koskien esimerkiksi eläimiä ja niiden hoitoa.

6.3.2 Toiveita tulevaisuuden tiedonjakotapoihin

Olemassa olevien tiedonjakotapojen kehittämisideoiden jälkeen halusimme selvittää, millaisia tiedonjakotapoja vastaajat toivoisivat tulevaisuudessa. Tämän kysymyksen vastauksissa digitaalisuus nousi selvästi eniten esille. Mobiilisovellusta toivottiin useaan otteeseen niin verkkokyselyyn vastanneiden kuin Korkeasaarella paikan päällä vastanneiden keskuudessa *"Joku mobiilisovellus, jossa on alueen kartta (GPS) ja jotain infoa eläimistä. Ja ilmoitukset! Esim. Että saukkojen ruokinta alkaa nyt."* Mobiilisovelluksessa toivottiin olevan videoita ja tietoa eläimistä, Korkeasaaren kartta, tietoa ruokailupaikoista sekä aikataulut muun muassa ruokinnoille. Tämän lisäksi vastauksissa mainittiin myös mobiilissa toimiva kysely/tietovisa Korkeasaareen ja eläimiin liittyen: *"Vastauksia löytyisi infotauluista ja fyysisesti Korkeasaaresta"*. Tietovisan avulla oppiminen olisi varmasti mieluista niin nuoremmille vierailijoille kuin aikuisillekin. Haasteena on tietysti saada luotua tietovisa, joka tavoittaisi kaiken ikäiset. Mobiilisovellusta toivoi kuitenkin valtaosa vastaajista. Mobiilisovellukset käyvät yhä yleisemmäksi ja se olisi laajasti ihmisiä tavoittava tiedonjakokanava ottaen huomioon, että suurella osalla ihmisistä on käytössään älypuhelin. Myös lapset, jotka eivät

omista omaa puhelintaan, saattavat silloin tällöin pelata vanhempien puhelimellaan ja osaavat käyttää mobiilisovelluksia melko sujuvasti.

Tulevaisuuden tiedonjakokanatoiveisiin saaduissa vastauksissa oli useasti mainittu sosiaalinen media, joka on jo Korkeasaaren olemassa oleva tiedonjakokanava. Vastaukset sopisivat siis paremmin aiemman kysymyksen vastauksiin. On tärkeää kuitenkin huomioida nämä vastaukset, koska sosiaalinen media on runsaasti vastauksissa esillä. Vastauksista ei käy kuitenkaan ilmi, millä tavoin Korkeasaari voisi parantaa sosiaalisen median käyttöään, vaan useana vastauksena on ainoastaan ”*sosiaalinen media*”.

7 Johtopäätökset

Tässä luvussa käsittelemme kyselylomakkeen avulla saatuja johtopäätöksiä ja niiden pohjalta syntyneitä kehitysehdotuksia ja toiveita tulevaisuutta varten. Kehitysehdotukset ja tulevaisuuden toiveet on mietitty kyselyyn saatujen vastausten perusteella, mutta pohdimme toteutustapoja myös omasta näkökulmastamme.

7.1 Yhteenveto tuloksista

Molempien kyselylomakkeiden tuloksissa kävi ilmi, että vierailijoille ensisijainen motiivi tulla eläintarhaan on halu nähdä eläimiä ja viettää vapaa-aikaa. Tämä ei kuitenkaan tarkoita sitä, ettei ihmisillä olisi halua oppia eläimistä. Ottaen kuitenkin huomioon, että ihmiset ovat viettämässä vapaa-aikaansa, tiedon saaminen on suurelle osalle vierailijoista toissijainen asia ja tämän vuoksi eläintarhan olisi hyvä edesauttaa tiedonjakomenetelmien saatavuutta sekä niiden käyttömukavuutta. Tämä tarkoittaa esimerkiksi opaskirjojen helpoa saatavuutta ja niiden tarjoamista muun muassa lipunmyynnissä.

Paikan päällä kyselylomakkeeseen vastaajien perusteella Korkeasaaren suurin asiakaskohderyhmä on 20- 35 – vuotiaat, joilla on lähipiirissään alle 12-vuotiaita lapsia, joiden kanssa he vierailevat eläintarhassa. Tähän kohderyhmään kuuluvista henkilöistä suuri osa vierailee Korkeasaarella keskimäärin kerran tai useammin vuodessa. Verkkokyselyssä valtaosa vastaajista edusti samaa ikäryhmää, mutta heistä suurella osalla ei ollut lähipiirissä lapsia, joiden kanssa he vierailevat eläintarhassa. Verkossa vastanneista valtaosa vieraileekin Korkeasaarella 2-5 vuoden välein tai yli 5 vuoden välein. Molemmat kyselyt huomioiden suurin osa vastaajista koki saaneensa tietoa eläimistä ja niiden suojelusta vierailunsa aikana. Verkkokyselyssä, verrattuna paikan päällä toteutettuun kyselyyn, suhteessa useampi vastasi tiedonjakokysymykseen ”en osaa sanoa” tai ”en”. Tähän vastauksiin monilla vaikutti edellisestä vierailusta kulunut aika, joka kävi selville myöhemmin avoimiin kysymyksiin jätetyissä kommentteissa.

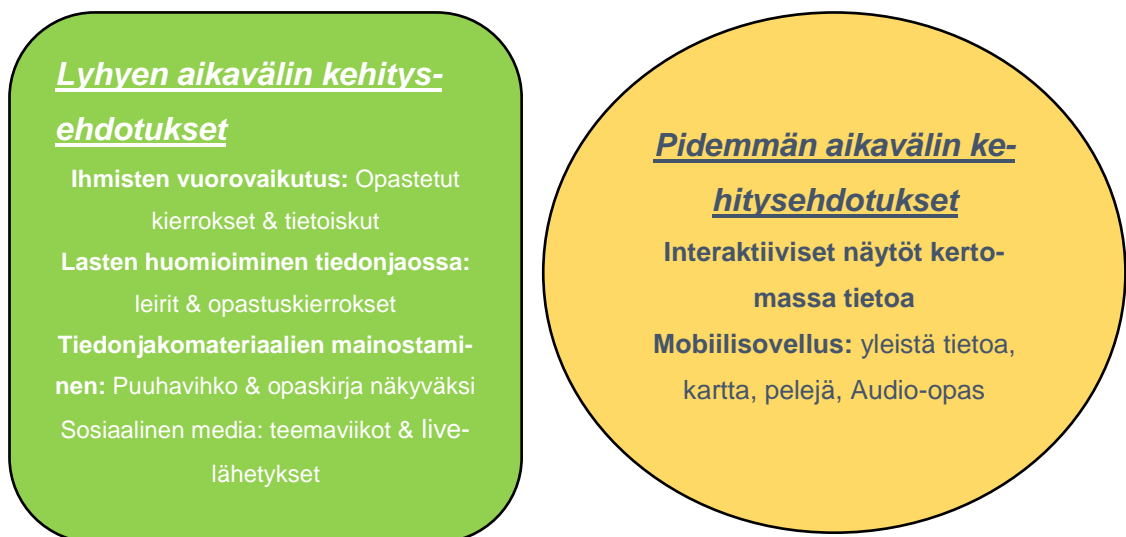
Lähes kaikki vastaajista kokivat infotaulut hyödyllisinä, mutta avoimien vastausten kohdalla mainitsivat toivovansa niissäkin kehittymistä digitaalisempaan suuntaan. Heti infotaulujen jälkeen tärkeimmäksi tiedonjakomenetelmäksi mainittiin opastetut kierrokset sekä tietoiskut. Avoimissa vastauksissa monet toivoivat näitä työntekijöiden toteuttamia tiedonjakotapoja lisää ja näkyvämmiin. Paikan päällä kyselyyn vastanneet antoivat suullisesti palautetta, että eläintarhan työntekijän kertoma informaatio oli erittäin mukava tiedonjakotapa vierailun aikana. Muut tiedonjakotavat, kuten opaskirja ja QR-koodi eivät olleet vas-

taajille kovin tuttuja ja tämän vuoksi luokittelivat ne vähemmän tärkeiksi tai vaihtoehtoisesti vastasivat ”en osaa sanoa” niiden tärkeyttä arvioidessa. Muiden tiedonjakomateriaalien, kuten puuhavihkon ja opaskirjan, helppo saatavuus ja niiden mainostaminen edesauttaisi sitä, että niiden myynti ja käyttö lisääntyisi.

Avoimissa kehitysehdotuksissa olemassa oleviin tiedonjakotapoihin liittyen, mainittiin useimmiten opastettujen kierrosten ja tietoiskujen lisääminen, sosiaalisessa mediassa parempi näkyvyys ja entistä aktiivisempi käyttö sekä lapsien huomiointi tiedonjaossa. Näiden tutkimukseen saatujen vastausten perusteella olemme luoneet kehitysideoita Korkeasaarelle koskien heidän tiedonjakotapojaan.

7.2 Kehitysehdotukset

Poimimme avoimien vastausten joukosta eniten ilmenneet kehitysehdotukset nykyisiin tiedonjakotapoihin sekä toiveita tulevaisuuden tiedonjakotapoja varten. Olemme jakaneet kehitysehdotukset kahteen eri kategoriaan. Ensimmäisenä on lyhyen aikavälin kehitysehdotukset. Nämä kehitysideat eivät vaadi suuria rahallisia resursseja tai pitkäaikaista suunnittelua. Lyhyen aikavälin ehdotukset olisivat mahdollisia toteuttaa kuluvan tai tulevan vuoden aikana.

Kuvio 14. Kehitysehdotukset tiedonjakotapoihin tulevaisuudessa.

Pidemmän aikavälin kehitysehdotukset ovat erittäin toivottuja tulevaisuutta varten, mutta nämä vaativat enemmän resursseja sekä suunnittelua Korkeasaarelta. Olemme nostaneet kehitysehdotuksien kanssa esille esimerkkejä muiden eläintarhojen toteuttamista ratkaisuista digitaalisissa tiedonjakomenetelmissä. Sekä lyhyen, että pidemmän aikavälin kehitysehdotukset ovat havainnollistettuna Kuviossa 14.

7.2.1 Lyhyen aikavälin kehitysehdotukset

Avoimissa vastauksissa toivottiin Korkeasaaren työntekijöiden pitämiä tietoiskuja ja/tai opastuksia enemmän ja näkyvämmiin. Erityisesti Korkeasaaren huippusesongin aikana eli kesäkaudelle yleisiä opastettuja kierroksia voisi olla muutaman kerran päivässä. Kierroksen vetäjä johdattaisi vierailijoita ympäri eläintarhaa kertoen tietoa eläimistä ja niiden suojelusta sekä Korkeasaaren työntekijöiden arjesta eläinten kanssa. Opastettuja kierroksia voisi olla myös lapsille kohdistettuna. Tällöin tiedonjakoa voitaisiin toteuttaa enemmän leikin ja pelien kautta. Lasten opastetun kierroksen voisi kruunata tietovisa kierroksen aikana puhutuista asioista. Lapsille suunnattu opastettu kierros ei välttämättä olisi tiedonjaoltaan ja oppimisen kannalta yhtä tehokas ja mielenkiintoinen vanhemmille, jotka luultavasti kulkevat lapsensa mukana opastetun kierroksen ajan. Uskomme kuitenkin, että monet vanhemmista haluavat antaa pääasiallisesti lapselleen mahdollisuuden nähdä eläimiä. Tällöin myös lasten oppiminen ja huomioiminen voi olla vanhemmille tärkeämpää kuin heidän oma tiedon vastaanottaminen ja eläimistä oppiminen.

Opastettujen kierrosten lisänä eläintarhan alueella voisi olla päivystäviä työntekijöitä eri eläinten luona. Esimerkiksi kissalaaksossa voisi olla kiireisimpänä aikana muutama työntekijä, jotka ovat vastailemassa kysymyksiin. Korkeasaarella kyselyä toteuttaessamme paikan päällä oli työntekijöitä vastaamassa kysymyksiin ja kertomassa eläimistä, joka sai paljon kiitosta kyselyyn vastanneiden keskuudessa. Kiertävien työntekijöiden etuna on myös se, että he voivat valaista kuluttajia monissa Korkeasaareen liittyvissä kysymyksissä. Eräs vastaaja muun muassa pohti, miksei Korkeasaarella ole elefantteja, kun taas Tallinnan eläintarhassa on. Tähän kysymykseen löytyy vastaus Korkeasaaren kotisivuilta, mutta tämä kysymyksen esittäjä ei ole osannut asiaa netin kautta selvittää. Monilla vierailijoilla on paljon eläintarhan toimintaan ja käytäntöihin liittyviä kysymyksiä, joihin ei löydy vastauksia infotauluista. Työntekijöiden lisääminen jokapäiväiseen arkeen on tietysti myös taloudellinen panostus Korkeasaarelle. Pääasiallinen tarve sijoittuisi kuitenkin kesäkauteen, eli vain muutama kuukauteen vuodesta. Kesän ajaksi voisi palkata eläintenhoitajaopiskelijoita pitämään tietoiskuja ja opastuksia. Korkeasaaren visioon kuuluu *”vaikuttaminen ihmisten ympäristömyönteiseen käyttäytymiseen”*. Uskomme, että tehostamalla työntekijöiden ja vierailijoiden välistä kanssakäymistä tiedonjakaminen tehostuu ja vierailijat oppivat enemmän. Uskomme, että lisäämällä työntekijöiden ja vierailijoiden vuorovaikutusta, ihmisten ympäristömyönteisyydessä ja tietoisuuden kasvattamisessa tapahtuisi kehitystä eläintarha vierailun myötä.

Kyselylomakkeessa yhtenä kysymyksenä oli, mitä tiedonjakotapoja vastaaja on Korkeasaarella nähnyt. Opaskirja sekä puuhavihko olivat yli puolelle vastaajista tuntemattomia

tiedonjakotapoja. Näiden jakamista ja myymistä tulisi tehostaa. Opaskirjaa ja puuhavihkoa voisi tarjota lipunmyynnin yhteydessä, jolloin vierailijat tietäisivät opaskirjan ja puuhavikon mahdollisuudesta. Myös aiemmin mainitut eläinten luona päivystävät työntekijät voisivat jakaa näitä materiaaleja eläintarhan alueella.

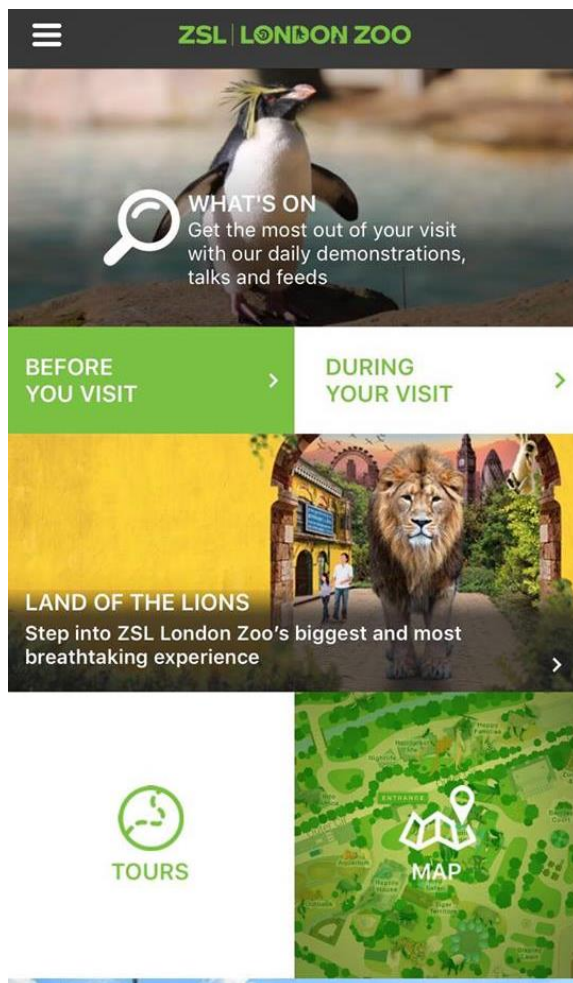
Vastauksissa nousi useaan otteeseen myös aktiivisuus sosiaalisessa mediassa. Korkeasaari on aktiivisena useassa eri sosiaalisen median kanavassa, joten kyseiset parannusehdotukset koskevat tässä tapauksessa luultavasti näihin kanaviin tuotettua sisältöä ja sisällöntuottamisen tiheyttä. Korkeasaari voisi hyödyntää sosiaalista mediaa esimerkiksi lanseeraamalla tiettyä eläinlajia koskevan teemaviikon. Esimerkiksi ”kissaviikko”, jossa sosiaaliseen mediaan tuotettaisiin hauskaa nippelitietoa eri kissaeläinlajeista, videoita ja kuvamateriaalia niistä sekä tärkeää tietoa niiden suojeluun liittyen. Teemaviikoilla voisi pitää myös live-lähetystyksiä Facebookin ja Instagramin välityksellä. Live-lähettykset herättäisivät mielenkiintoa luultavasti laajassa ikäjakaumassa. Suorissa lähettyksissä Korkeasaaren henkilökunta voisi kertoa teemaviikon eläinlajista yleistä tietoa ja lähettyksen seuraajat voisivat esittää kysymyksiä reaaliajassa. Tällä tavoin Korkeasaari saisi tavoitettua myös niitä, joilla ei ole mahdollisuutta vierailla paikan päällä eläintarhassa kovin tiheään tahtiin. Live-lähettykset olisivat nykyaikainen tiedonjakotapa sosiaalisen median avulla ja ilmainen tiedonjakotapa.

7.2.2 Pidemmän aikavälin kehitysehdotukset

Avoimista vastauksista yhdeksi suosituimmaksi kehitysideaksi nousivat erilaiset digitaaliseen tiedonjakoon viittaavat toiveet, eniten mainittuna mobiilisovellus. Mobiilisovelluksen toteutukseen vaaditaan suunnittelua, suurempaa taloudellista panosta sekä todennäköisesti ulkopuolisten työntekijöiden palkkaamista, jonka vuoksi käsittelemme sitä pidemmän aikavälin kehitysehdotuksena. Maailman muuttuessa jatkuvasti digitaalisemmaksi ja digitaalisuuden painottuessa mobiiliin, on tärkeää kehittää digiviestintää -ja tiedonjakoa. Aiemmassa kappaleessa toimme esille sosiaalisen median käyttöä tiedonjaossa. Monilla yrityksillä on nykypäivänä oma mobiilisovellus ja myös eläintarhat ovat alkaneet luomaan omia mobiilisovelluksiaan.

Esimerkkinä eläintarhan mobiilisovelluksesta on ZSL London Zoo:n mobiiliapplikaatio, joka toimii vierailijalle opaskirjana ennen vierailua sekä sen aikana. Mobiilisovelluksen tavoitteena on maksimoida eläintarhassa vietetty aika. Sovelluksesta löytyy erilaista informaatiota eläintarhan vierailijalle niin ruokapaikkojen sijainnista kuin erilaisista ohjelma-numeroista. Tämän applikaation avulla on mahdollista saada niin perheen pienimmät, kuin isommatkin viihtymään paremmin ja luomaan juuri omaan aikatauluun sopivan ohjatun

kierroksen. Kuvassa 9 näkyy Lontoon eläintarhan visuaalisesti selkeä ja helppokäyttöinen mobiilisovellus, josta löytyy tietoa eläimistä ja eläintarhan alueesta (ZSL 2018.)

Kuva 9. Kuvakaappaus ZSL London Zoo mobiilisovelluksesta (ZSL London Zoo app, 15.5.2018)

Mobiilisovellus olisi hyvä tiedonjakokanava, jolla voitaisiin tavoittaa niin nuoria kuin vanhempiakin vierailijoita. Mobiilisovellus voisi sisältää samaa informaatiota kuin kotisivulla, alkaen vierailijoiden pääsystä Korkeasaareen ja ruokailupaikoista. Sovelluksessa paikannuksen avulla toimiva kartta olisi toimiva ominaisuus, jolloin vierailijoilta ei jäisi mitään näkemättä ja liikkuminen olisi helpompaa. Osa kyselyyn vastaajista toivoi sovellusta, jossa olisi kattavasti tietoa Korkeasaaresta ja osa mainitsi tulevaisuuden tiedonjakotavaksi mobiilipelin. Informatiivisessa sovelluksessa voisi olla hyvin yhtenä ominaisuutena peli. Ideallisinta olisi, että pelejä olisi muutama riippuen pelaajan iästä: aikuisille tietovisa liittyen eläimiin ja suojelutyöhön ja lapsille esimerkiksi eläinaiheinen aarteenmetsästys. Ideoita peleihin on varmasti lukuisia riippuen vastaajan mielipiteestä, mutta mobiilisovelluksen luominen yleistä tiedonjakoa varten sekä pelien käyttäminen oppimisen edistämiseksi olisi toivottu kehitysaskel. Mobiilisovellusten yleistyessä haasteeksi muodostuu kynnys so-

velluksen lataamiselle. Vaikka sovellus olisikin hyödyllinen, jos henkilö kokee mobiilisovelluksen hyödyn rajoittuvan yhteen päivään, voi lataaminen helposti jäädä tekemättä. Houkuttimena olemassa olevan sovelluksen lataamiseen voisi olla pieni alennusprosentti pääsylipusta sovelluksen ladataksa. Kun sovellus ladattaisiin kuitenkin edullisempien lippujen ostamisen vuoksi, kynnys sen käyttämiseen jatkossa olisi pienempi.

Mobiilisovelluksen lisäksi tulevaisuuden tiedonjakotapoina toivottiin interaktiivisia näyttöjä kertomaan eläimistä ja korvaamaan nykyiset infotaulut. Näytöillä voisi olla samaa tietoa kuin infotauluissa, mutta digitaalisen näytön avulla tekstiä saisi tuotettua visuaalisemmin. Osassa näytöissä voisi olla mahdollisuus tietovisalle eläimeen liittyen tai muuhun mahdolliseen opettavaiseen peliin. Pelin avulla oppiminen ja tiedonjako tapahtuisi huomaamatta.

Tulevaisuuden tiedonjakotapojen joukossa oli mainittuna myös kuulokkeiden välityksellä toimiva opastus. Audio kierrokset ovat nauhoitettuja opastuksia, joissa kuuntelija kiertää itsenäisesti reittiä ja kuuntelee äänitteitä saapuessaan valitsemansa eläimen luokse. Tämä tiedonjakotapa olisi varmasti mieluisa yksin eläintarhassa vieraileville, jolloin he voisivat kiertää rauhassa omaa tahtia ja kuulla silti tietoa eläimistä. Australialainen Taronga Zoo tarjoaa nauhoitettuja opastuksia mobiiliapplikaatiossaan yhdessä interaktiivisen kartan kanssa. Näin ollen vierailija voi yhden sovelluksen avulla liikkua eläintarhassa eksymättä ja kuunnella tietoa eläimistä itse vetämälläan kierroksella.

Yhteenvetona, hyvin suunnitellulla mobiilisovelluksella saisi toteutettua monta kehitys-ideaa samassa. Sovellus, josta löytyisi kartta, yleistä tietoa, pelejä sekä äänitteitä eläimiin liittyen olisi erittäin toivottu tulevaisuudessa ja tämän sovelluksen avulla vierailijat saisivat tietoa helpommin ja nykyaikaisemmalla tavalla. Mobiilisovellus palvelisi hyvin kaikkia kohderyhmiä, jotka Korkeasaressa vierailevat.

8 Pohdinta

Prosessin alussa vaikeuksia tuotti eniten tutkimusongelman rajaus. Alkuperäinen suunnitelmamme oli vertailla Korkeasaaren sekä Tallinnan eläintarhaa ja niiden eroavaisuuksia kuluttajan näkökulmasta erityisesti eettisyyttä pohtien, mutta emme saaneet mitään konkreettista tutkimusongelmaa muodostettua. Luotimme kuitenkin siihen, että vierailtuamme Tallinnan eläintarhassa saisimme haastattelussa tarvittavaa tietoa, joka selkeyttäisi tutkimusongelmaamme. Lähetimme Tallinnan eläintarhan yhteyshenkilölle haastattelukysymykset etukäteen, saadaksemme mahdollisimman kattavat vastaukset. Haastattelua vaikeutti kuitenkin eläintarhan yhteyshenkilön heikko englannin kielen taito emmekä tämän takia saaneet tarpeeksi kattavia vastauksia kysymyksiimme. Käytyämme jälkikäteen Tallinnan eläintarhan haastattelukysymyksiä ja vastauksia läpi totesimme, etteivät yleispatenttien kysymysten vastaukset olleet hyödyllisiä työmme kannalta.

Opinnäytetyöprosessin ollessa puolivälissä teoreettinen viitekehys oli alkanut jo edetä ja olimme syventyneet eläintarhojen pääasiallisiin tehtäviin eli suojelutyöhön ja tiedonjakamiseen. Erilaisia kirjalähteitä tutkiessamme huomasimme, että eläintarhojen tiedonjaosta on useampia tutkimuksia ja näiden tutkimuksien tuloksena ilmeni, että suurin osa eläintarhojen vierailijoista ei opi mitään uutta vierailunsa aikana. Tiedonjako näiden tutkittavien eläintarhojen kohdalla oli siis epäonnistunut. Näiden olemassa olevien tutkimustulosten valossa meille selkeytyi uudet haastattelukysymykset Korkeasaaren eläintarhaa varten, jossa pääpaino oli tiedonjaon ja viestinnän ympärillä. Korkeasaarella toteutettu haastattelu oli erittäin hyödyllinen ja Korkeasaaren tiedottaja Mari Lehmonen toi esille hyviä näkökulmia eläintarhan toiminnasta sekä tietoa jota emme olleet löytäneet muista lähteistä. Koska haastattelusta jäi molemmille osapuolille hyvä mieli, päätimme kysyä Korkeasaaren eläintarhaa toimeksiantajaksemme ja he suostuivat tähän mielellään.

Korkeasaari toimeksiantajana toi prosessiimme kiireen lisäksi selkeyttä ja oli helpottavaa huomata, kuinka tutkimuksen toteuttaminen helpottui. Toimeksiantajan kanssa yhdessä mietityn tavoitteen myötä oli helpompi lähteä toteuttamaan tutkimusta. Päädyimmekin tutkimaan ja saamaan kehitysideoita kuluttajilta Korkeasaaren eläintarhan tiedonjakokanaviin, sekä tiedonjakotapoihin ja niiden kehittämiseen. Niin kuin aiemmin mainitsimme, eläintarhan päätehtäviin kuuluu suojelutyö sekä tiedonjako. Koska Korkeasaaren eläintarhan suojelutyö on jo erittäin vankalla pohjalla ja aihetta on vaikeampi tutkia kuluttajan näkökulmasta, päädyimme tutkimaan tiedonjakoa. Halusimme saada kyselyyn volyyymiä laajalti, joten päätimme levittää kyselyä netissä sekä käydä tekemässä kyselyä paikan päällä eläintarhassa. Nettikyselyn avulla tavoitimme myös henkilöitä, jotka eivät Korkeasaarella vieraile säännöllisesti. Vaikka näillä vastaajilla ei ollut tuoreessa muistissa Korkeasaaren

tiedonjakotavat, koemme saaneemme vastauksista uutta ja erilaista näkökulmaa kuin Korkeasaarella säännöllisesti vierailevilta vastaajilta.

Yhtenä suurimpana haasteena on ollut aikataulumme sovittaminen yhteen. Yhteisen ajan löytäminen on ollut erittäin haastavaa ja tästä syystä olemme kirjoittaneet suurimman osan opinnäytetyöstämme etänä. Molemmat ovat kuitenkin panostaneet opinnäytetyön etenemiseen lukemalla toisen tuotoksia ja pyrkineet näin tekemään työstä mahdollisimman yhtenäisen.

Opinnäytetyö on opettanut meille luovaa ajattelua ja kommunikointitaitoja, jotka ovat työelämässä erinomaisia taitoja. Vaikka kehitysideoita tiedonjakotapoihin olivat muodostettu kyselyyn vastanneiden vastauksien perusteella, jouduimme miettimään ja ideoimaan ehdotusten konkreettista toteuttamista itse. Kommunikaatiotaidot ovat myös kehittyneet tehdessä työtä etänä. Aikataulujen yhteensovittaminen on ollut haasteellista ja yhteiset työskentelypäivät ovat jääneet minimiin, jonka vuoksi sujuva kommunikointi parityössä oli ensisijaista. Opinnäytetyöprosessi on ollut opettavainen kokemus. Välillä prosessi on tuntunut todella vaikealta, mutta olemme aina päässeet turhautumisen tunteesta eteenpäin ja saanut työn hoidettua kunnialla loppuun. Tämä taito on erityisen arvokas myös työelämässä.

Kuten aikaisemmissa kappaleissa jo mainittiin, opinnäytetyömme tutkimusongelma vaihtui kesken prosessin. Vaikka tutkimusongelman vaihtuminen söi prosessiamme ajallisesti, tämän jälkeen työn tekeminen ja tavoitteiden muodostaminen helpottui selvästi. Selkeä tutkimusongelma ja halu tuottaa hyödyllistä tietoa toimeksiantajallemme auttoi meitä aikatauluttamaan ja panostamaan opinnäytetyöhömmme enemmän. Toimeksiantaja luo tiettyjä paineita projektin toteutuksen kannalta, jolloin aikarajoissa on pysyttävä ja tutkimuksen on oltava tarpeeksi kattava. Emme halunneet tuottaa huonoa projektia, josta toimeksiantajamme ei hyötyisi mitään.

Vaikka tutkimuksen vastausmäärä jäi pienemmäksi kuin oletimme, saimme kuitenkin hyödyllisiä tuloksia tuotettua ja ennen kaikkea ratkaisuja tutkimusongelmaamme. Saimme luotua tilastoja Korkeasaaren nykyisten tiedonjakomenetelmien tehokkuudesta vastaajien näkökulmasta ja ennen kaikkea kehitysideoita. Vastauksissa oli kehitysideoita selkeästi ”teemoittain”, joten olemassa olevien tiedonjakotapojen kehittäminen ja toiveet tulevaisuuden tiedonjakotapoihin olivat helppo ryhmitellä. Uskomme, että toimeksiantajamme hyötyy näistä ideoista ja toteuttamaan niitä resurssien sallimin rajoin. Koemme, että työstämme on toimialalle hyötyä yleisesti ottaen ja muutkin eläintarhat ja -puistot voivat hyödyntää saatuja tuloksia. Eläintarhat ja -puistot ovat suosittuja matkailu- ja vierailukohteita, joissa

vierailee suuria määriä ihmisiä. Tämän vuoksi tiedonjakotapojen tehokkuuteen olisi hyvä panostaa ja koemme työmme tarjoavan hyviä työkaluja, joilla nykyistä tiedonjakoa saadaan parannettua ja tulevaisuudessa kehitettyä vielä parempaan suuntaan.

Lähteet

Chester Zoo 2018a. Case studies. Welfare. Luettavissa: <http://www.chesterzoo.org/education/case-studies/welfare> Luettu 26.4.2018

Chester Zoo 2018b. Case studies. Welfare. Nutrition. Luettavissa: <http://www.chesterzoo.org/education/case-studies/welfare/nutrition> Luettu 26.4.2018

Chester Zoo 2018c. Case studies. Welfare. Enrichment. Luettavissa: <http://www.chesterzoo.org/education/case-studies/welfare/enrichment> Luettu 26.4.2018

Chester Zoo 2018d. Case studies. Welfare. Veterinary. Luettavissa: <http://www.chesterzoo.org/education/case-studies/welfare/veterinary> Luettu 26.4.2018

Discovering Finland 2018a. Eläintarhat ja eläinpuistot. Luettavissa: <http://www.discoveringfinland.com/fi/perheloma/elaintarhat-elainpuistot/> Luettu 16.5.2018

Discovering Finland 2018b. Korkeasaari eläintarha. Luettavissa: <http://www.discoveringfinland.com/fi/destination/korkeasaari-elaeintarha/> Luettu 24.4.2018

Eduskunta, 2018. Eläinsuojelulain uudistaminen. Luettavissa: https://www.eduskunta.fi/FI/tietoaeduskunnasta/kirjasto/aineistot/kotimainen_oikeus/LATI/Sivut/elainsuojelulain-uudistaminen.aspx Luettu 28.2.2018

Eng, H. 2012. America's most- visited zoos. Luettavissa: <http://www.travelandleisure.com/slideshows/americas-most-visited-zoos> Luettu 17.5.2018

Eläinsuojelulaki 4.4.1996/247. Luettavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1996/19960247> Luettu 27.3.2018

Evira, 2016. Eläinnäyttelyt, eläintarhat ja sirkukset. Luettavissa: <https://www.evira.fi/elaimet/elainsuojelu-ja-elainten-pito/elainsuojelu-pitopaikoissa/elainnayttelyt-elaintarhat-ja-sirkukset/> Luettu 19.2.2018

Fennell,D. 2012. Tourism and animal ethics. Routledge. Abingdon.

Frost,W. 2011. Zoos and Tourism. Channel view publications. Brixton.

Grant, C. 2013. Eläinten oikeudet. Into. Helsinki.

Gussett, M & Dick, G. 2010. Zoo biology 30. Luettavissa: <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/zoo.20369/abstract> Luettu 19.2.2018

Hakkarainen, D. & McVeigh, T. 2015. Eläimet viihdyttävät- mutta millä hinnalla? Luettavissa: <http://www.reilumatkailu.fi/elaimet-viihdyttavat-mutta-milla-hinnalla/> Luettu 26.4.2018

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2010. Tutki ja kirjoita. Tammi. Hämeenlinna.

Jyväskylän yliopisto 2018. Sosiaalinen media. Luettavissa: <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/sosiaalinen-media> Luettu: 16.5.2018

Kivelä, M. Lahtinen, V. & Uotila, L. 2017. Uusi eläinlaki. Into. Riika.

Koivuranta, E. & Turtola, I. 2017. Helsingin turismi lyömässä ennätyksiä – "Vuosi on mennyt valtavan hyvin!". Luettavissa: <https://yle.fi/uutiset/3-9996278> Luettu 17.5.2018

Korkeasaari 2018a. Historia. Luettavissa: <https://www.korkeasaari.fi/historia/> Luettu 25.2.2018

Korkeasaari 2018b. Usein kysyttyä. Luettavissa: <https://www.korkeasaari.fi/usein-kysyttya/> Luettu 1.3.2018.

Korkeasaari 2018c. Strategia. Luettavissa: <https://www.korkeasaari.fi/korkeasaaren-strategia/> Luettu 26.4.2018

Korkeasaari 2018d. Suojelutyö. Mongolianvillihevosten luontoonpalautus. Luettavissa: <https://www.korkeasaari.fi/mongolianvillihevosten-luontoonpalautus/> Luettu 14.3.2018

Korkeasaari 2018e. Suojelutyö. Partakorppikotkien suojelu. Luettavissa: <https://www.korkeasaari.fi/partakorppikotkien-suojelu/> Luettu 7.5.2018

Korkeasaari 11.4.2018. UK: Banned #animal items inside Heathrow Airport's 'dead shed'. 1,376 seizures of illegal #wildlife in 2017, up from 174 in 2011--. Twitter-viesti. Uudelleentwiittaus. @Korkeasaari. Luettavissa: <https://twitter.com/korkeasaari?lang=fi> Luettu 15.5.2018

Korkeasaari 1.9.2017. #kissojenyö on tänään, Korkeasaari avoinna klo 16-24--. Instagram-kuva. Luettavissa: <https://www.instagram.com/p/BYf4A4KnClo/?taken-by=korkeasaari> Luettu 15.5.2018

Korkeasaaren eläintarha 21.11.2014. Korkeasaari – 125 vuotta eläimellisiä muistoja. Youtube- video. Luettavissa: https://www.youtube.com/watch?time_continue=2&v=mm4hPHxue-o Luettu 25.2.2018. "

Korkeasaaren eläintarha 6.2.2018. Kuvakaappaus. Korkeasaaren mongolianvillihevokset ovat lähdössä Mongoliaan. Youtube-video. Luettavissa: <https://www.youtube.com/watch?v=OraSRoeJMUE> Luettu 15.5.2018

Korkeasaaren eläintarha 7.5.2018. Valkoposkianhet ovat saapuneet Korkeasaaren tuuille pesäpaikoille--. Facebook päivitys. Luettavissa: <https://www.facebook.com/korkeasaarenelaintarha/> Luettu 15.5.2018

Kananen, J. 2008. Kvantitatiivinen tutkimus alusta loppuun. Jyväskylän yliopistopaino. Jyväskylä.

Lehmonen, M. 5.4.2018. Tiedottaja. Korkeasaari. Haastattelu. Helsinki.

Lehtinen, I. 2017. Korkeasaaren eläintarhan johtaja: "Pyrimme siihen, että eläimillä olisi enemmän tilaa". Luettavissa: <http://tuima.fi/korkeasaaren-elaintarhan-johtaja-pyrimme-siihen-etta-elaimilla-olisi-enemman-tilaa/> Luettu 26.4.2018

Mikola, F. 5.5.2018. Keräys sammakoiden suojeluun. Korkeasaari.

National Geographic 2011. Zoo. Luettavissa: <https://www.nationalgeographic.org/encyclopedia/zoo/> Luettu 28.2.2018.

Oikeutta eläimille 2018. Eläintarhaus. Luettavissa: <https://oikeuttaelaimille.fi/muu-elainten-kaytto/elaintarhaus> Luettu 26.4.2018

Rämö, M. 2018. Tamperelaistutkija: Eläintarhojen luonnonsuojelukasvatuksessa on parannettavaa, pelkät infotaulut ja rahan lahjoittaminen eivät riitä. Luettavissa: <https://www.tamperelainen.fi/artikkeli/629637-tamperelaistutkija-elaintarhojen-luonnonsuojelukasvatuksessa-on-parannettavaa> Luettu 25.4.2018

San Diego Regional EDC 2018. Tourism. Luettavissa: <http://www.sandiegobusiness.org/our-economy/tourism> Luettu 17.5.2018

Spedding, C. 2009. Animal Welfare. Earthscan. Sterling, VA.

Turunen, S. 2011. Lemmikkielämää. Gaudeamus. Tampere.

Turun Yliopisto. 2018. Eettisyys. Luettavissa: <https://www.utu.fi/fi/yksikot/tse/tietoa/arvot/eettisyys/Sivut/home.aspx> Luettu 8.5.2018

Uhtakari, E. 5.4.2018. Visentin infotaulu. Korkeasaari.

Wikipedia 2007. Animal artist at the Jardin des Plantes. Luettavissa: https://en.wikipedia.org/wiki/File:Animal_artists_at_the_Jardin_des_Plantes.jpg Luettu 25.4.2018

WWF 2018. Lajien katoaminen. Luettavissa: <https://wwf.fi/uhat/lajien-katoaminen/> Luettu 27.3.2018

Zoo-facts, 2017. How many zoos are there? Luettavissa: <http://zoos.media/zoo-facts/how-many-zoos-are-there/?lang=en> Luettu 28.2.2018.

ZSL London Zoo 2018. ZSL London Zoo smart phone app. Luettavissa: <https://www.zsl.org/zsl-london-zoo/visitor-information/zsl-london-zoo-smart-phone-app> Luettu 15.5.2018

ZSL London Zoo app 15.5.2018. Kuvakaappaus ZSL London Zoo mobiilisovelluksesta.

Liitteet

Liite 1. Kyselylomake.

Liite 2. Verkkokyselyssä saadut avoimet vastaukset kysymykseen 9.

Liite 3. Verkkokyselyssä saadut avoimet vastaukset kysymykseen 10.

Liite 4. Korkeasaarella paikan päällä saadut avoimet vastaukset kysymykseen 9.

Liite 5. Korkeasaarella paikan päällä saadut avoimet vastaukset kysymykseen 10.

Liite 1. Kyselylomake

Korkeasaaren tiedonjakokanavat ja niiden kehittäminen

Olemme kaksi matkailualan opiskelijaa Haaga-Heliasta ja teemme opinnäytetyötämme Korkeasaaren eläintarhalle. Tällä tutkimuksella haluamme selvittää Korkeasaaren vierailijoiden näkemystä eläintarhan nykyisistä tiedonjakomenetelmistä sekä viestinnästä. Haluamme tutkimuksemme avulla saada kehitysideita jo olemassa oleviin tiedonjakomenetelmiin sekä toiveita tulevaisuuden tiedonjakotapoihin. Kysely on anonyymi eli kyselyyn vastanneita ei voida tunnistaa vastausten perusteella.

1. Mikä on sukupuolesi?

- ☐ *Nainen*
- ☐ *Mies*
- ☐ *En halua vastata*

2. Minkä ikäinen olet?

- ☐ *alle 20- vuotias*
- ☐ *20 - 35- vuotias*
- ☐ *36 - 45- vuotias*
- ☐ *46 - 55- vuotias*
- ☐ *yli 55- vuotias*

3. Onko sinulla tai lähipiirissäsi alle 12-vuotiaita lapsia joiden kanssa vierailet eläintarhassa?

- ☐ *Kyllä*
- ☐ *Ei*

4. Kuinka usein vierailet Korkeasaaren eläintarhassa?

- ☐ *Kerran tai useammin vuodessa*
- ☐ *2-5 vuoden välein*
- ☐ *yli 5 vuoden välein*

5. Mikä on ensisijainen syy vierailullesi Korkeasaarella?

- ☐ Vapaa-ajan vietto
- ☐ Halu nähdä eläimiä
- ☐ Tietoisuuden kasvattaminen
- ☐ Sosiaaliset syyt (esimerkiksi perheen mukana vierailu)
- ☐ Jokin muu, mikä?

6. Yksi eläintarhojen pääasiallisista tehtävistä on tiedon jakaminen. Koetko saaneesi tietoa eläimiin ja niiden suojeluun liittyen vieraillessasi Korkeasaarella?

- ☐ Kyllä
- ☐ En
- ☐ En osaa sanoa

7. Millaisia tiedonjakomateriaaleja näit vieraillessasi eläintarhassa? (voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon)

- ☐ Infotaulut
- ☐ Pelit/Leikit
- ☐ Opaskirja
- ☐ Puuhavihko
- ☐ QR/NFC- koodi
- ☐ Eläintarhan työntekijän pitämä tietoisku (esimerkiksi ruokinnan aikana)
- ☐ Opastettu kierros
- ☐ Joku muu, mikä?
- ☐ En mitään edellä mainituista

8. Kuinka toimivana koet edellä mainitut tiedonjakokanavat?

	<i>Ei lainkaan tärkeä</i>	<i>Hieman tärkeä</i>	<i>En osaa sanoa</i>	<i>Melko tärkeä</i>	<i>Erittäin tärkeä</i>
Infotaulut	☐	☐	☐	☐	☒
Pelit/Leikit	☐	☐	☐	☐	☐
Opaskirja	☐	☐	☐	☐	☐
Puuhavihko	☐	☐	☐	☐	☐
QR/NFC-koodi	☐	☐	☐	☐	☐
Tietoisku	☐	☐	☐	☐	☐
Opastettu kierros	☐	☐	☐	☐	☐

Jokin muu, mikä

9. Miten kehittäisit edellä mainittuja Korkeasaaren tiedonjakokanavia? *

10. Millaisia uusia tiedonjakotapoja toivoisit tulevaisuudessa Korkeasaareen? *

11. Mihin Korkeasaaren julkaisuihin olet kiinnittänyt huomiota eläintarhan ulkopuolella? (Voit valita yhden tai useamman vaihtoehdon)

- ☐ Uutiset (TV-uutiset & artikkelit)
- ☐ Korkeasaaren oma uutiskirje
- ☐ Korkeasaaren omat verkkosivut
- ☐ Sosiaalinen media (esim. Facebook & Instagram)
- ☐ Tapahtumamainokset (esim. kissojen yö)
- ☐ Joku muu, mikä?
- ☐ En mihinkään näistä

12. Mikä näistä Korkeasaaren julkaisuista on mielestäsi toimivin?

- ☐ Uutiset (TV-uutiset & artikkelit)
- ☐ Korkeasaaren oma uutiskirje
- ☐ Korkeasaaren omat verkkosivut
- ☐ Sosiaalinen media (esimerkiksi Facebook & Instagram)
- ☐ Tapahtumamainokset (esimerkiksi Kissojen Yö)
- ☐ Joku muu, mikä?
- ☐ Ei mikään näistä

Lähetä

Liite 2. Verkkokyselyssä saadut avoimet vastaukset kysymykseen 9

Vas- taukset	
Y	Hyvät sellaisenaan
Y	En tiedä
Y	En osaa sanoa
Y	En osaa sanoa.
Y	Tietoiskuja enemmän ja kattavammin.
Y	Vähemmän tekstiä/ selkeämmin jäsenneltyä tekstiä. Monet infotaulut liian pitkiä luettavia nuoremmille.
Y	Näkyvämmiin kaikki vaihtoehdot esille, ettei ihmiset automaattisesti turvaudu vain infotauluihin
Y	Kattava älypuhelinsovellus. Toivoo, Daniel
Y	Itse en ole törmännyt lapsille suunnattuihin puuhavihkoihin. Kuullostaa hyvältä idealta varsinkin pienille lapsille niitä olisi hauska olla.
Y	-----
Y	-----
Y	Uutta ilmettä. Upgreidausta!
Y	En tiedä.
Y	Ehkä enemmän työntekijöiden näkyvyyttä ja osvelualltiutta
Y	Tiedotteita voisi enemmän sosiaalisessa mediassa koska ihmiset käyttävät sitä paljon
Y	Ok.. Kanavat
Y	Opastettuihin kierroksiin ja niiden määrään voisi panostaa. Nyt kun Korkeasaareen astelee, esimerkiksi vesiteitse, ei vastassa ole mitään selkeää aloituspistettä, vaan vierailija lähtee itse pyörimään puistoon ilman varsinaista määränpäättä.
Y	En osaa sanoa
Y	En tiedä. Käynyt pienenä lapsena viimeksi.
Y	En osaa sanoa. Mieleen tulee vain, että panostettaisiin lapsille suunnattuun tietoisuuden jakamiseen hyvin.
Y	En tiedä
Y	Olen ollut tyytyväinen tiedonjakokanaviin Korkeasaarella. Mutta ehkä avoimia opaskierroksia voisi olla useammin ja näkyvämmiin
Y	Opastettuja kierroksia enemmän, ruokinnan aikana vain tietoiskuja jonka vuoksi niitä päivässä yleensä vain x2, infotaulut jossa video olisi kivempi kuin vain teksti mm lasten kannalta.
Y	Enemmän aktiviteetteja, enemmän erilaisia tapahtumia joiden kautta saisi enemmän tietoa
Y	En osaa sanoa
Y	Katsoisin infotaulujen olevan ajan tasalla ja hyvässä kunnossa, lisäisin pelejä ja

Vas- taukset	
	leikkejä myös normaaleina päivinä lapsille ja keskittyisin eläintarhan työntekijöiden tietoiskuihin.
Y	En osaa sanoa
Y	Päivitys tasaisin väliajoin jne
Y	En osaa sanoa
Y	En osaa sanoa
Y	teemapäivät
Y	En osaa sanoa.
Y	Aartenmetsästystä tms johon sisältyy kysymyksiä eläimistä
Y	Nyky aikaistaa kaikki
Y	En osaa sanoa
Y	Aktiivista somen käyttöä
Y	Valitettavasti en osaa sanoa.
Y	Lisää digitaalisuutta ja osallistavaa tiedonjakoa
Y	Päivitys
Y	Tiedonjako mahdollisuuksiin alennus lippuja
Y	En osaa sanoa
Y	En osaa sanoa
Y	Nykyään ovat jokseenkin huomaamattomia, joten tekisin niistä näkyvämpiä.
Y	En osaa sanoa
Y	En tiedä olenko käydessäni kävellyt laput silmillä, mutta muihin en tosiaan törmännyt kun infotauluihin.
Y	en osaa sanoa
Y	En tiedä
Y	000000
Y	Korkeasaari sovellus, tietosovellus /sähköinen info
Y	En tiedä
Y	En ole käynyt korkeasaarella varmaan kymmeneen vuoteen niin en osaa sanoa.
Y	Interaktiivisia näyttöjä, joista voisi etsiä ja saada haluamansa tiedot.
Y	En osaa sanoa
Y	En osaa sanoa
Y	En osaa sanoa.
Y	oma app matkapuhelimeen
Y	- Etä opastettu kierros, jossa saa kuulokkeet ja voi mennä eteenpäin omaa tahtia.
Y	En osaa vastata

Vas- taukset	
Y	Lapsille suunnattuja juttuja muunakin aikana kuin esim.hiihtoloma, pääsiäinen
Y	En osaa sanoa
Y	Yleisellä tasolla Korkeasaari on toteuttanut tiedonjakoa todella heikosti. Tiedonjakokanavat ovat oikeat, mutta niiden käyttö ja sisältö on 'epäammattimaista'. Korkeasaaren tulee keskittää enemmän toimia niin sosiaaliseen mediaan kun helpos saatavien opusten saamiseen Korkeasaarenporteilla ja sen ulkopuolella. Korkeasaari voisi ottaa enemmän jalansijaa tiedonjakovälineissä nimenomaan myös Korkeasaari ulkopuolella. Tällöin myös ihmisten tietoisuus aiheisiin kasvaa ja Korkeasaari markkinoi itseään juuri niillä arvoilla joille se on rakennettu.
Y	artikkeleita lehtiin, mainontaa jos on varaa.
Y	Mistä saa opaskirjan ja onko se maksullinen? Jos se on ilmainen, niitä olisi hyvä olla keästi tarjolla lipunmyyntipisteessä. (En ainakaan ole huomannut sellaista siellä.)
Y	En osaa sanoa. En ole käynyt korkeasaarella pitkään aikaan.
Y	Vaikea sanoa edellisestä käynnistä hiukan aikaa
Y
Y	Selkeä informointi esim. opastettujen kiertojen ajankohdista
Y	Enemmän tietoiskuja, sillä ne jäävät helposti mieleen.
Y	Tietoiskut lasten festareilla tai tapahtumissa. Kohdennettu mainostaminen lapsiperheille yms
Y	Enemmän tiedotusta mediaan.
Y	Opastettuja kierrokset ovat tosi mukavia, niitä enemmän tai vaihtoehtoisesti työntekijät voisivat mahdollisuuksien mukaan välillä "päivystää" eläinten häkkien ym. lähellä vastailemassa vierailijoiden kysymyksiin.
Y	Visuaalisuutta
Y	En osaa sanoa
Y	Nykyaikaistamista.
Y	Tietoa voisi olla enemmän ja helpommin saatavilla paikan päällä. Haluaisin erityisesti enemmän tietoa siitä, miten eläinten hyvinvoinnista huolehditaan eläintarhassa.
Y	Rohkeampaa ja kekseliäämpää markkinointia. Printtijulkaisut ovat jo vanhentunutta mainontaa, digimainontaa kehiin.
Y	Esim lapsille tietoa eläinhahmojen esityksellä.
Y	pelejä ja leikkejä enemmän lapsille, sillä lapset eivät mitään infotauluja lue
Y	Ehkä jotain non-stop -kierroksia halukkaille.
Y	Lisää infotauluja ja ehkä tietoiskuja
Y	infotaulut käy
Y	En tiedä
Y	Tietoiskuja voisi olla muulloinkin kuin ruokinnan aikaan
Y	Ei kehittämisen aihetta

Vas- taukset	
Y	Apilla minkä voisi ladata ennakoon mobililaitteeseen, joka kertoisi Korkeasaaresta ennakoon ja myhemmin paikan päällä.
Y	Lippua ostettaessa voisi antaa samalla vihkosen
Y	En tiedä
Y	Lapsille suunnattujen pelien/leikkien jalkautus esim. päiväkoteihin/kouluihin
Y	että tiedot olisivat helposti saatavilla ja hyvin näkyvillä
Y	Tietoiskuja hyvä olla paljon, kiinnostava ja mieleenpainuva keino kertoa asioista, joka ei vie liikaa aikaa.
Y	En osaa sanoa.
Y	Tiedonjakokanavissa tulee olla näkyvillä/valittavissa useita eri kieliä. Mahdolliset kuvitukset toimivat aina lapsille sekä opastetut kierrokset.
Y	Enemmän valtakunnallisemmaksi kotitalouksiin.
Y	Että vierailijat tietäisivät niiden olemassaolosta
Y	Kattavammat infotaulut
Y	Enemmän opastettuja kierroksia halukkaille.
Y	En osaa sanoa
Y	En osaa sanoa
Y	En osaa sanoa
Y	More games for adults too, like treasure hunt.
Y
Y	ei kehitettävää infotauluissa
Y	Jos mahdollista, niin infotauluihin esimerkiksi videokuvaa kyseisestä eläimestä. Vaikka luonnossa.
Y	Opaskirjaan fun facts osio
Y	Päivittäisin ne tällepäivälle
Y	Opastettu kierros joka olisi erityisesti suunnattu lapsille.

Liite 3. Verkkokyselyssä saadut avoimet vastaukset kysymykseen 10.

Vas- taukset	
Y	Hyvät sellaisenaan
Y	En tiedä
Y	En osaa sanoa
Y	En osaa sanoa.
Y	Suoria virtuaalisia kanavia, ilman että täytyy käyttää omaa mobiililaitetta.
Y	Videoita
Y	Esim joku aplikaatio voisi olla kätevä niin voisi puhelimen avulla saada tietoja kierroksen aikana
Y	Kattava älypuhelinsovellus. Toivoo, Daniel
Y	Enemmän oppaita
Y	Info videoita eläimistä, esim. tabletti häkin vieressä, jossa pyörii info video eläimestä
Y	-----
Y	Parempaa somee!
Y	Enemmän hoitajien suorittamia yleisöruokintoja.
Y	Mainontaa
Y	Lisää infotauluja.
Y	Vaikkas useammin 10 uutisten kevennys.. Korkeasaaresta..
Y	Sosiaalinen media on tärkeä tiedonjakoväline ja sitä voisikin hyödyntää enemmän esimerkiksi eläinten kuulumisten jakamiseen.
Y	En osaa sanoa
Y	En keksi.
Y	En osaa sanoa, mielestäni nykyinen tiedonjako on jo kattava
Y	En tiedä
Y	Appi, josta voisi lukea, kuunnella, tai nähdä videoklippejä eläimistä, sitä mukaan kun liikkuu alueella
Y	Infotaulut joissa video, voisi "vuokrata" oppaan, nykymaailmassa erilaiset app sovellukset hyviä ja erittäin käytettyjä.
Y	Enemmän aktiviteetteja, enemmän erilaisia tapahtumia joiden kautta saisi enemmän tietoa
Y	Ei mitään uutta...
Y	Jokin eläintarhaa koskeva app voisi olla hyvä
Y	En osaa sanoa
Y	emmä tie
Y	En osaa sanoa
Y	En osaa sanoa.

Vas- taukset	
Y	sosiaalinen media.
Y	Käyn niin harvoin Korkeasaarella että en osaa sanoa yhtään mitä siellä on jo tällähetkellä.
Y	Enemmän interaktiivisuutta ja ohjattuja kierroksia.
Y	Sosiaalisessa mediassa, tavoittaa paljon lapsia ja nuoria
Y	Sosiaalisessa mediassa mainostamista.
Y	Instagram
Y	Valitettavasti en osaa sanoa
Y	Some, sähköiset markkinointikanavat, lisää "teematapahtumia"
Y	Uutiset
Y	Alennus mahdollisuuksia lippuihin
Y	Aktiivisempi mainonta
Y	En osaa sanoa
Y	Sosiaalinen media tavoittaa nykyaikana hyvin. Tietoa voisi jakaa esim. Instagram storiesin muodossa.
Y	En osaa sanoa
Y	Tietoiskut olisi varmasti hyviä ja halutessaan opastettu kierros (en tiedä onko jo mahdollista).
Y	Jokin älypuhelimien sovellus korkeasaaresta? Mistä löytyisi kaikki edellämainitut asiat?
Y	Joku mobiilisovellus, jossa on alueen kartta (GPS) ja jotain infoa eläimistä. Ja ilmoitukset! Esim. Että saukkojen ruokinta alkaa nyt.
Y	000000
Y	Joniin näköinen sähköinen info / infotaulut sähköisesti puhelimeen.
Y	En osaa sanoa
Y	En osaa sanoa
Y	Virtuaaliset tiedonjakotavat, korkeasaarisovellus, jonka voi ladata puhelimeen tullessa vierailulle. Löytyy reittikartat, ruokailupaikoista info, piknikpaikat, aikataulut ym tietoja esim eläimistä ja ajankohtaisuuksista.
Y	Enemmän tietoa tapahtumista
Y	En osaa sanoa
Y	En osaa sanoa.
Y	appia toivoiin
Y	- persoonallinen mobiili applikaatio toisi lisäarvoa.
Y	Sovellukset ja appit alkaa olla varmasti monen mieleen.
Y	Aika hyvin on jo.
Y	En osaa sanoa
Y	Sosiaalinen media ja oma aplikaatio

Vas- taukset	
Y	ehkä katukylttejä, joissa opastettaisiin Korkeasaareen
Y	En tiedä.
Y	SoMe aktiivisuus
Y	Varmaan some? Ja ehkä jo onkin
Y	Some.
Y	Esim. liikkuvia "oppaita" joilla olisi jakaa tietoa eläimistä
Y	En osaa sanoa.
Y	Olemassa olevat kuulostavat hyviltä. En itse ole hetkeen käynyt Korkeasaarella, joten en ihan tarkkaan tiedä miten päivitettyjä "moderneja" ovat.
Y	Mediassa enemmän esillä.
Y	Kännykkänovellukset (mahdollisuus käyttöön eri kielillä) ovat mukavia alueella liikuttaessa sisältäen esim. karttoja, tietoja eläimistä, niiden elintavoista, ääntelystä ym.
Y	Elokuvia0
Y	Viime käynnistä on jo aikaa, mutta jotkut kosketusnäyttö screenit, joista voisi valita, mitä haluaa tietää, voisi olla kivat
Y	Digitaalisia infotauluja tai puhelimeen sovellus missä olisi kartta, videoita sekä muuta infoa.
Y	Mobiiliapplikaatio, jossa olisi vielä laajempaa tietoa kuin eläintarhan infotauluissa ja esimerkiksi eläinaiheisia pelejä. Applikaatio voisi auttaa kuluttajaa kiertämään eläintarhassa, jos siinä olisi esimerkiksi kartta sekä reitti jota seurata.
Y	-kts. vastaus edellä
Y	en osaa sanoa
Y	jonkinlaisen puhelimeen ladattavan sovelluksen
Y	En tiedä, kun tiedonsaanti ei ole ensisijainen tavoitteeni vierailulle.
Y	Instagram tili jossa kerrottaisiin miten eläimillä menee?
Y	jaaaA
Y	En tiedä
Y	Nykyiset ovat hyvät
Y	Ei kehittämisen aihetta
Y	Puhelimen Apin kautta tuleva
Y	Televisiossa mainoksia ja tietoa
Y	En tiedä
Y	Aktiivisuus SOMEssa
Y	Ilmainen opaslehtinen kuvin kaikille vierailijoille
Y	Erilaisia kisailuja, kuinka paljon faktoja tiedät eläintarhasta ja eläimistä.
Y	Voisiko olla Korkeasaari sovellus, jonka voi ladata puhelimeen/tablettiin. Sovellukseen selostukset ja ehdotuksia reiteistä mitä kulkea jne

Vas- taukset	
Y	Tiedonjakotavoissa voisi myös hyödyntää sosiaalista meidää tai nettipohjaisia kysely/tietovisoja, sillä nykyään kaikilla myös suurimmalla osalla lapsista (kouluikäisestä ylöspäin) on oma puhelin. Nettipohjaisista kyselyistä tai tietovisoista voisi tehdä joko koko Korkeasaarta koskevan tai tiettyä aluetta/eläintä koskevan. Vastauksia löytyisi infotauluista ja fyysisesti korkeasaaresta. Palkintona voisi olla esimerkiksi ilmainen jäätelö. Tietovisan voisi myös rakentaa niin, että puhelimella voisi korkeasaaren kartan kanssa etsiä paikkoja, vastauksia, piilotettuja asioita, jotka samalla opettavat ja kertovat Korkeasaaresta ja eläimistä.
Y	TV enemmän ympärisuomea eaim. Mainoslehtisiä
Y	Head setistä tuleva opas ääni jolloin voi omaan tahtiin kiertää
Y	Tekniikan kehittyessä valotaulujen käyttöä voisi harkita. Liikkuvan kuvan ja tekstien yhdistäminen toimisi varmasti. Niillä voisi korvata perinteiset infokyltit.
Y	Laajentaa tiedonjakoa yhteistyöhön koulujen kanssa. Luokkaretkien järjestäminen tms.
Y	Älypuhelimella käytettäviä
Y	En osaa sanoa
Y	Ilmaisia esittely kierroksia
Y	Paperless guidebook
Y	Instagram
Y	Mobiili-appi, jossa lapset pelaisivat samalla kun liikkuvat pisteeltä pisteelle.
Y	Videotaulut eläimistä
Y	Yksi tapa voisi olla yhteistyö urheiluseurojen kanssa, ja mainonta tätä kautta
Y	Enemmän sosiaaliseen mediaan. Snäpchat?
Y	Enemmän henkilökuntaa eläinten/ ihmisten pariin.

Liite 4. Korkeasaarella paikan päällä saadut avoimet vastaukset kysymykseen 9.

Vastaukset	
Y	En oikein osaa sanoa.
Y	Enemmän some iskuja, varsinkin nuoremmille kävijöille. Ai vois käyttää tulevaisuudessa hyödyksi.
Y	Enemmän tietoiskuja työntekijöiltä
Y	.
Y	Ei ole ideoita. Muuta kun eläimiin liittyviä. Jokin ruokintahetki isoille eläimille.
Y	-
Y	Enemmän tietoiskuja korkeasaarella
Y	-
Y	m
Y	-
Y	Mobiilisovellus
Y	Ei tarvitse tällä hetkellä kehitystä. Kertoja mukana tarinassa, opastetaulujen yhteydessä.
Y	Kaikki ok
Y	On kehittynyt viime kerrasta
Y	Henkilökunta aktiivisesti häkkien luona kertomassa, apinoiden luona olikin.
Y	-
Y	Hyvä näin
Y	Niissä voisi olla enemmän tietoa
Y	.
Y	.
Y	Ok näin
Y	Tietoisku (ruokinta) eläinten ruhot tulisi peittää kuljetus hetkellä - veriset raadot traumatisoivia lapsille.
Y	Edellä mainituista nostaisin QR-koodeja paremmin esille ja kiinnittäisin erityistä huomiota infotauluihin ja niiden ulkonäköön/kuntoon. Teemapäiviä paljon lisää kaiken ikäisille, hyvä mainostus niissä lisää näkyvyyttä suuresti!
Y	En mitään
Y	-
Y	Nappia painamalla kuulee infoa
Y	En osaa sanoa.
Y	Netistämlöytyy jo
Y	-

Vastaukset	
Y	-
Y	-
Y	Isommat opasteet
Y	-
Y	.
Y	—
Y	En mitenkään
Y	En osaa sanoa
Y	.
Y	Perustieto saatavilla
Y	Facebook aktiivisuus
Y	Laajempi tietokantoja infotauluihin.
Y	Virtuaaliset infotaulut joista navigoimalla saa tarvittaessa enemmän tietoa
Y	-
Y	En mitenkään
Y	Lisää tekemistä lapsille. Leikkipuistoja jne.
Y	En mitenkään
Y	-
Y	.
Y	Enemmän opaatettuja kierroksia
Y	-

Liite 5. Korkeasaarella paikan päällä saadut avoimet vastaukset kysymykseen 10.

Vastaukset	
Y	Panostusta someen, fb, ig jne.
Y	Ai ja esim jtan pelejä puhelimen kautta
Y	Sosiaalisen median kampanjat
Y	.
Y	Kaikki tarvittava löytyy. Lisää teemajuttuja, ne on ollut todella hyviä.
Y	-
Y	-
Y	-
Y	M
Y	-
Y	Mobiilisovellus
Y	Sama kuin edellisessä, kertoja.
Y	Enemmän somenäkyvyyttä
Y	-
Y	Interaktiivisia tsuluja lisää, kotkien mittasuhteet, missä oli liikkuvat kädet oli hyvä
Y	Audio opastus vaikka kännykkään ladattavalla apilla tms
Y	Hyvä näin
Y	En osaa sanoa
Y	Viestit
Y	.
Y	Ei toiveita
Y	-
Y	Jonkinlainen "opastettu" kierros mukana kulkevalla ohjaajalla. Ääninauhoite, joka pitää tietoisuuden kustakin korkeasaaren osiosta niissä vieraillessa. Jokin applikaatio voisi olla myös hyvä.
Y	En mitään
Y	-
Y	-
Y	En osaa sanoa.
Y	-
Y	-
Y	Erilaiset sosiaalisen median kanavat.
Y	Mobiilisovellus (kartta, tietoisuuden eläimistä jne

Vastaukset	
Y	Sosiaalinen media
Y	-
Y	.
Y	Videoteatteri jossa videoita eläimistä
Y	Korkeasaari applikaatio
Y	Mainoksia enemmän
Y	.
Y	Nykyinen ympäristöopetus hyvä Eläinten luontoompalautus hyvä
Y	Sosiaalinen media
Y	-
Y	-
Y	-
Y	Kännykkäsovellusta josta voi katsoa kyseisen eläimen tiedot
Y	Lisää ständejä esim.keskustaa.
Y	Kaikkia
Y	.
Y	A
Y	Sosiaalinen media
Y	Digitaalinen opas, jossa hyvin järjestellyt monipuoliset tiedot.